CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
ỦY BAN NHÂN DÂN TỈNH KHÁNH HÒA

DỰ ÁN MÔI TRƯỜNG BỀN VỮNG CÁC THÀNH PHỐ DUYÊN HẢI

TIỂU DỰ ÁN THÀNH PHỐ NHA TRANG

KẾ HOẠCH TÁI ĐỊNH CƯ
(Cập nhật)

KHÁNH HÒA , THÁNG 11 NĂM 2023

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
ỦY BAN NHÂN DÂN TỈNH KHÁNH HÒA

DỰ ÁN MÔI TRƯỜNG BỀN VỮNG CÁC THÀNH PHỐ DUYÊN HẢI
TIỂU DỰ ÁN THÀNH PHỐ NHA TRANG

KẾ HOẠCH TÁI ĐỊNH CƯ
(Cập nhật)

CHỦ ĐẦU TƯ
BAN QUẢN LÝ DỰ ÁN PHÁT TRIỂN TỈNH KHÁNH HÒA

KHÁNH HÒA , THÁNG 11 NĂM 2023

TỪ VIÊT TẮT

BAH	Bị ảnh hưởng
Ban QLDA	Ban quản lý dự án
Bộ LĐTB-XH	Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội
CPVN	Chính phủ Việt Nam
Dự án CCESP	Dự án Vệ sinh môi trường các thành phố duyên hải
Dự án CCSEP	Dự án Môi trường bền vững các thành phố duyên hải
DTTS	Dân tộc thiểu số
GPMB	Giải phóng mặt bằng
GCNQSDĐ	Giấy chứng nhận Quyền sử dụng đất
HP	Hợp phần
NHTG	Ngân hàng Thế giới
ODA	Hỗ trợ phát triển chính thức
TVGSĐL	Tư vấn giám sát độc lập
UBND	Ủy ban nhân dân

MỤC LỤC

1. TÓM TẮT BÁO CÁO 9

1.1. BỐI CẢNH DỰ ÁN 14

1.2. MỤC TIÊU CỦA DỰ ÁN 15

1.2.1. MỤC TIÊU TỔNG QUÁT 15

1.2.2. MỤC TIÊU CỤ THỂ 15

1.3. CÁC HỢP PHẦN CỦA TIỂU DỰ ÁN 15

2. TÁC ĐỘNG THU HỒI ĐẤT 25

2.1. TÁC ĐỘNG CỦA TIỂU DỰ ÁN 25

2.2.1. CÁC TÁC ĐỘNG DO THU HỒI ĐẤT VĨNH VIỄN 25

2.2.2. CÁC TÁC ĐỘNG DO THU HỒI ĐẤT TẠM THỜI TRONG THỜI GIAN THI CÔNG 26

2.2. CÁC THIẾT LẬP NHẰM GIẢM THIỂU TÁC ĐỘNG TÁI ĐỊNH CƯ 26

3. TIÊU CỦA KẾ HOẠCH TÁI ĐỊNH CẬP CẬP NHẬT 27

4. ĐIỀU KIỆN KINH TẾ - XÃ HỘI CỦA HỘ BỊ ẢNH HƯỞNG 27

5. KHUÔN KHỔ PHÁP LÝ 28

5.1. KHUNG PHÁP LÝ CỦA CHÍNH PHỦ VIỆT NAM 28

5.2. CHÍNH SÁCH CỦA NGÂN HÀNG THẾ GIỚI ĐỐI VỚI TÁI ĐỊNH CƯ BẮT BUỘC 30

5.3. SÁNH CÁCH TIẾP CẬN CHÍNH SÁCH GIỮA CHÍNH PHỦ VIỆT NAM VÀ NGÂN HÀNG THẾ GIỚI VÀ CÁC BIỆN PHÁP ĐƯỢC KHUYẾN NGHỊ ĐỂ GIẢI QUYẾT CÁC KHÁC BIỆT 31

6. TIÊU CHÍ HỢP LỆ VÀ QUYỀN LỢI 36

6.1. NGƯỜI BỊ ẢNH HƯỞNG BỞI DỰ ÁN 36

6.2. ĐỊNH CÁC NHÓM HOẶC HỘ GIA ĐÌNH DỄ BỊ TỔN THƯƠNG 36

6.3. TÍNH HỢP LỆ 37

6.4. QUYỀN BỒI THƯỜNG 37

6.5. CÁC TRƯỜNG HỢP PHÁT SINH SAU NGÀY KHÓA SỔ 38

7. ĐỊNH GIÁ VÀ BỒI THƯỜNG CÁC TÀI SẢN BỊ ẢNH HƯỞNG 38

8. NGUYÊN TẮC VÀ CHÍNH SÁCH BỒI THƯỜNG, HỖ TRỢ VÀ TÁI ĐỊNH CƯ 38

8.1. NGUYÊN TẮC CHUNG 38

8.2. CHÍNH SÁCH BỒI THƯỜNG CHO CÁC ẢNH HƯỞNG VĨNH VIỄN 40

8.2.1. BỒI THƯỜNG ĐỐI VỚI ĐẤT NÔNG NGHIỆP 40

8.2.2. BỒI THƯỜNG ĐỐI VỚI ĐẤT PHI NÔNG NGHIỆP 41

8.2.3. BỒI THƯỜNG ĐỐI VỚI ĐẤT Ở (THỔ CƯ) 42

8.2.4. BỒI THƯỜNG ĐỐI VỚI CÔNG TRÌNH, VẬT KIẾN TRÚC BỊ ẢNH HƯỞNG 43

8.2.5. THƯỜNG ĐỐI VỚI CÂY CỐI, HOA MÀU VÀ VẬT NUÔI 44
8.2.6. BỒI THƯỜNG CHO CÁC TÀI SẢN KHÁC 45
8.2.7. BỒI THƯỜNG CHO CÔNG TRÌNH CÔNG CỘNG BỊ ẢNH HƯỞNG 45
8.3. CHÍNH SÁCH BỒI THƯỜNG CHO CÁC TÁC ĐỘNG TẠM THỜI TRONG THỜI GIAN THI CÔNG 45
8.4. BỒI THƯỜNG THIỆT HẠI DO ẢNH HƯỞNG GIÁN TIẾP 45
8.5. CÁC THIỆT HẠI KHÁC CÓ THỂ XÁC ĐỊNH TRONG QUÁ TRÌNH THỰC HIỆN 45
8.6. CÁC KHOẢN HỖ TRỢ PHỤC HỒI SINH KẾ 46
8.6.1. HỖ TRỢ ĐỐI VỚI CÁC TRƯỜNG HỢP BỊ ẢNH HƯỞNG ĐẤT Ở 46
8.6.2. HỖ TRỢ ĐỐI VỚI CÁC TRƯỜNG HỢP BỊ ẢNH HƯỞNG ĐẤT NÔNG NGHIỆP 46
8.6.3. HỖ TRỢ ĐỐI VỚI CÁC TRƯỜNG HỢP MẤT THU NHẬP HOẶC KINH DOANH 47
8.6.4. HỖ TRỢ KHI THU HỒI ĐẤT CÔNG ÍCH CỦA XÃ, PHƯỜNG, THỊ TRẤN 47
8.6.5. CẤP/ HỖ TRỢ CHO CÁC HỘ DỄ BỊ TỔN THƯƠNG 47
8.6.6. CÁC HỖ TRỢ, TRỢ CẤP KHÁC 48
8.7. TÁI ĐỊNH CƯ VÀ PHỤC HỒI THU NHẬP 48
8.8. NHÓM DỄ BỊ TỔN THƯƠNG VÀ VẤN ĐỀ GIỚI 49
9. LỰA CHỌN VÀ CHUẨN BỊ KHU TÁI ĐỊNH CƯ 50
9.1. NHU CẦU TÁI ĐỊNH CƯ 50
9.2. XÂY DỰNG KHU TÁI ĐỊNH CƯ 50
9.3. TỔ CHỨC DI DỜI 51
10. BIỆN PHÁP PHỤC HỒI SINH KẾ 51
10.1. THỰC HIỆN CHƯƠNG TRÌNH PHỤC HỒI SINH KẾ 52
11. VAI TRÒ, TRÁCH NHIỆM CỦA CÁC TỔ CHỨC LIÊN QUAN 53
11.1. CẤP TỈNH 53
11.2. BAN QUẢN LÝ DỰ ÁN 54
11.3. CẤP THÀNH PHỐ/HUYỆN 55
11.4. CẤP XÃ/PHƯỜNG 56
11.5. NGƯỜI BỊ ẢNH HƯỞNG BỞI DỰ ÁN (NGƯỜI BAH) 57
12. DỰ TOÁN CHI PHÍ 57
13. THAM VẤN CỘNG ĐỒNG VÀ PHỔ BIẾN THÔNG TIN 58
13.1. MỤC TIÊU CỦA THAM VẤN CỘNG ĐỒNG VÀ PHỔ BIẾN THÔNG TIN 58
13.2. THAM VẤN CỘNG ĐỒNG TRONG GIAI ĐOẠN CHUẨN BỊ DỰ ÁN 58

13.3. THAM VẤN CỘNG ĐỒNG TRONG GIAI ĐOẠN THỰC HIỆN DỰ ÁN 59
13.4. CÔNG BỐ THÔNG TIN 63
14. CƠ CHẾ KHIẾU NẠI 63
15. KẾ HOẠCH THỰC HIỆN TIẾP THEO 65
16. GIÁM SÁT VÀ ĐÁNH GIÁ 65
16.1. GIÁM SÁT 65
16.2. GIÁM SÁT NỘI BỘ 66
16.3. GIÁM SÁT ĐỘC LẬP 67
16.4. PHƯƠNG PHÁP GIÁM SÁT ĐỘC LẬP 68
PHỤ LỤC 1 – MA TRẬN QUYỀN LỢI 70
PHỤ LỤC 2 – CÁC CHỈ SỐ GIÁM SÁT VÀ ĐÁNH GIÁ 96

THUẬT NGỮ

Tác động dự án		Bất kỳ hệ quả nào liên quan trực tiếp tới việc thu hồi đất hoặc hạn chế việc sử dụng các khu vực được lựa chọn hợp pháp hoặc khu vực được bảo tồn. Những người ảnh hưởng trực tiếp bởi việc thu hồi đất có thể bị mất nhà, đất trồng trọt, chăn nuôi, tài sản, hoạt động kinh doanh, hoặc các phương tiện sinh kế khác. Nói một cách khác, họ có thể mất quyền sở hữu, quyền cư trú, hoặc các quyền sử dụng do thu hồi đất hay hạn chế tiếp cận.
Người bị ảnh hưởng	:	Những cá nhân, hộ gia đình, tổ chức hay cơ sở kinh doanh bị ảnh hưởng trực tiếp về vật chất và kinh tế do việc thu hồi đất và các tài sản khác một cách bắt buộc của một dự án mà Ngân hàng Thế giới tài trợ, dẫn đến: (i) di dời hoặc mất chỗ ở; (ii) mất tài sản hoặc sự tiếp cận tài sản; hoặc (iii) mất các nguồn thu nhập hay những phương tiện sinh kế, cho dù người bị ảnh hưởng có phải di chuyển tới nơi khác hay không (hộ dân bị ảnh hưởng sinh kế tạm thời hoặc vĩnh viễn). Ngoài ra, người bị ảnh hưởng là người bị hạn chế một cách bắt buộc quyền tiếp cận các khu vực được lựa chọn hợp pháp hoặc khu vực được bảo tồn, dẫn đến những tác động tiêu cực về sinh kế của họ.
Ngày khóa sổ	:	Là ngày chính quyền địa phương ban hành thông báo thu hồi đất cho các hạng mục công trình của dự án (Khoản 1, điều 67 Luật đất đai 2013) trước khi tổ chức kiểm kê, kiểm đếm chi tiết. Những người bị ảnh hưởng và các cộng đồng địa phương sẽ được thông báo về ngày khóa sổ của từng hợp phần dự án và bất kỳ ai chuyển tới vùng dự án sau ngày này sẽ không được quyền nhận bồi thường và hỗ trợ từ dự án.
Tính hợp lệ	:	Các tiêu chí để được nhận các quyền lợi bồi thường hay hỗ trợ theo chương trình tái định cư trong dự án.
Giá thay thế	:	Là thuật ngữ dùng để xác định giá trị đủ để thay thế tài sản bị mất và trang trải các chi phí giao dịch. Đối với những mất mát không dễ định giá hoặc bồi thường bằng tiền (như tiếp cận các dịch vụ công cộng, khách hàng, và các nguồn cung cấp; hoặc đánh bắt cá, đồng cỏ chăn nuôi, rừng…), nỗ lực để thiết lập khả năng tiếp cận tới các nguồn lực tương đương và phù hợp về văn hoá và các cơ hội tạo thu nhập sẽ được thực hiện.
Tái định cư	:	Theo Chính sách Tái định cư bắt buộc (OP 4.12) của Ngân hàng Thế giới, tái định cư bao hàm tất cả những thiệt hại do việc thu hồi đất bắt buộc dẫn đến (i) di dời hoặc mất chỗ ở; (ii) mất tài sản hoặc quyền tiếp cận tài sản; hoặc (iii) mất các nguồn thu nhập, phương tiện sinh kế, dù người bị ảnh hưởng có phải di chuyển đến một vị trí khác hay không.

Quyền lợi	:	Bao gồm sự bồi thường và hỗ trợ cho những người bị ảnh hưởng tùy thuộc vào loại hình bị ảnh hưởng và mức độ thiệt hại.
Kiểm kê thiệt hại	:	Là quá trình tính toán, xác định tài sản và thu nhập bị ảnh hưởng của các hộ bị ảnh hưởng bởi dự án.
Nhóm dễ bị tổn thương	:	Các nhóm đối tượng có khả năng phải bị thiệt hại không tương xứng hoặc có nguy cơ phải thiệt thòi hơn nữa do tác động của tái định cư, bao gồm: (i) phụ nữ làm chủ hộ (độc thân, góa bụa hay chồng mất sức lao động) có người phụ thuộc, (ii) người tàn tật (không còn khả năng lao động), người già sống một mình (iii) người nghèo theo tiêu chí của Bộ LĐTB-XH, (iv) người không có đất đai, và (v) người dân tộc thiểu số.
Sinh kế	:	Tập hợp các hoạt động kinh tế và tạo thu nhập, thường do tự lao động, lao động được trả lương (bằng sức lao động và vật tư) để tạo đủ nguồn lực nhằm đáp ứng các yêu cầu của bản thân và gia đình một cách bền vững.
Khôi phục (sinh kế) thu nhập	:	Là tập hợp những hoạt động hỗ trợ cho những người bị ảnh hưởng do việc mất nguồn thu nhập hoặc sinh kế nhằm phục hồi thu nhập và mức sống, ở mức bằng hoặc tốt hơn trước khi có dự án.
Người bị di dời/ ảnh hưởng nặng	:	là tất cả những người (i) mất từ 20% trở lên (10% đối với các hộ thuộc nhóm dễ bị tổn thương) đối với tổng diện tích đất sản xuất và tài sản, và/hoặc tổng thu nhập do Dự án; (ii) phải di dời.
Các bên có liên quan	:	Bất kỳ và tất cả các cá nhân, nhóm, tổ chức, và các định chế có quan tâm đến dự án, có khả năng bị ảnh hưởng bởi dự án, hoặc có thể ảnh hưởng đến dự án.

TÓM TẮT BÁO CÁO

Kế hoạch hành động tái định cư (RAP) ban đầu của tiểu dự án Nha Trang đã được phê duyệt và công bố công khai vào tháng 1 năm 2017. Trong quá trình thực hiện dự án, một số thay đổi trong thiết kế dự án đã dẫn đến những thay đổi về tác động Môi trường và xã hội của dự án. Thứ nhất, các cuộc tham vấn với những người bị ảnh hưởng bởi dự án đã cho thấy rằng các khu tái định cư Đất Lành và Hòn Rớ là các phương án tái định cư không khả thi và người dân không mong muốn tái định cư ở hai khu này. Thứ hai, một số công trình xây lắp thuộc gói thầu NT-2.1 và NT-2.2 thuộc Hợp phần 2 đã bị hủy bỏ. Kết quả là nhu cầu đất tái định cư cho các hoạt động do Ngân hàng Thế giới (NHTG) tài trợ tại Khu tái định cư Ngọc Hiệp thấp hơn so với ước tính trước đây. Thay vì 13,45ha tại Khu tái định cư Ngọc Hiệp, nay chỉ cần 8,62 ha để tái định cư cho các hộ bị ảnh hưởng bởi các hoạt động dự án do NHTG tài trợ. UBND tỉnh Khánh Hòa đã đồng ý sẽ loại 4,83ha còn lại ra khỏi dự án và RAP. Bản cập nhật hiện tại của RAP phản ánh những thay đổi này về phạm vi và quy mô thu hồi đất và tái định cư trong Tiểu dự án Nha Trang.

Kế hoạch hành động tái định cư cập nhật được lấy ý kiến của các cơ quan, đơn vị liên quan trước khi trình NHTG thông qua và trình UBND tỉnh phê duyệt. Sau khi được phê duyệt Kế hoạch hành động tái định cư cập nhật sẽ được tham vấn và công bố công khai cho người BAH trong khu vực dự án và được đăng lên trang thông tin điện tử của Ban QLDA và cổng thông tin điện tử của NHTG. Các biên bản tham vấn sẽ được đính kèm trong phần phụ lục.

Giới thiệu dự án

1. Dự án Môi trường bền vững các thành phố Duyên hải được chính phủ Việt Nam đề xuất vay vốn NHTG đầu tư tại 4 thành phố ven biển thuộc bốn tỉnh Quảng Bình, Bình Định, Ninh Thuận, Khánh Hòa. Dự án Môi trường bền vững các thành phố Duyên hải – Tiểu dự án thành phố Nha Trang được đề xuất thực hiện trên phạm vi gồm 18 phường/xã: Vĩnh Ngọc, Vĩnh Hòa; Vĩnh Hải; Vĩnh Phước; Vĩnh Thọ, Ngọc Hiệp, Vạn Thắng, Lộc Thọ; Phước Long; Phước Hòa; Xương Huân; Vạn Thạnh; Phước Tiến; Phước Tân; Phương Sài , Phương Sơn; Vĩnh Nguyên; Tân Lập. Dự án bao gồm 4 hợp phần chính:

- Hợp phần 1: Mở rộng hạ tầng vệ sinh
- Hợp phần 2: Cải thiện hạ tầng về môi trường
- Hợp phần 3: Đền bù và giải phóng mặt bằng
- Hợp phần 4: Hỗ trợ kỹ thuật và cải cách thể chế

2. Kế hoạch Tái định cư này được cập nhật sau khi tái cơ cấu Dự án và cung cấp hướng dẫn áp dụng cho việc thực hiện các hoạt động liên quan đến bồi thường và thu hồi đất trong quá trình thực hiện (i) Tiểu dự án CCSEP - Nha Trang do NHTG tài trợ và (ii) 8,62ha đất của khu tái định cư Ngọc Hiệp do tỉnh Khánh Hòa thực hiện bằng vốn của tỉnh, trong đó có 6ha phục vụ mục đích tái định cư cho Tiểu dự án CCSEP – Nha Trang.

Tác động thu hồi đất

3. Tiểu dự án Nha Trang sẽ gây tác động đến việc thu hồi đất và tái định cư cho người dân trong khu vực dự án để xây dựng các hạng mục sau thuộc hợp phần 1: Hồ điều hòa, trạm

bơm chính và các tuyến cống (NT-1.5), Trạm bơm nước mưa (NT-1.6), Nhà máy xử lý nước thải (NT-1.7) và hợp phần 2: Kè và đường Nam sông Cái (NT-2.1), Kè Bắc sông Cái và đường Chử Đồng Tử (NT-2.3). Đến thời điểm cập nhật RAP (tháng 9 năm 2023), công tác kiểm kê, đo đạc chi tiết (DMS) đã hoàn thành cho toàn bộ CCSEP-Nha Trang. Kết quả DMS cho thấy tổng số hộ BAH của hợp phần 1 và 2 (không bao gồm hạng mục NT-1.5) là 450 hộ. Trong đó, ước tính có 215 hộ phải di dời, trong đó có 24 hộ thuộc diện dễ bị tổn thương. Tổng diện tích đất bị thu hồi vĩnh viễn cho Tiểu dự án CCSEP-Nha Trang là 16,2ha, bao gồm 1,92ha đất thổ cư, 8,27ha đất nông nghiệp và 5,99ha đất có mục đích sử dụng khác.

4. Vào tháng 7 năm 2023, Kế hoạch hành động tái định cư (bổ sung) đã được chuẩn bị để giải quyết các tác động thu hồi đất của gói thầu NT-1.5 Hồ điều hòa, Trạm bơm chính và các tuyến cống, ảnh hưởng đến 14 hộ dân. Bản RAP cập nhật này chỉ bao gồm số BAH còn lại bị ảnh hưởng bởi hợp phần 1 và 2 của Tiểu dự án CCSEP-Nha Trang. Các tác động được tóm tắt như sau:

Hợp phần	**Hợp đồng**	**Kế hoạch hành động tái định cư bổ sung aRAP (T7/2023)**	**Kế hoạch hành động tái định cư cập nhật 2023**	**Tổng số hộ BAH (Theo từng Hợp phần)**
Hợp phần 1	NT 1.5: Hồ điều hòa, Trạm bơm chính và các tuyến cống	14	0	66
	NT 1.6: Trạm bơm nước mưa	0	18	
	NT 1.7: Nhà máy xử lý nước thải	0	34	
Hợp phần 2	NT 2.1: Kè và đường bờ Nam sông Cái	0	290	398
	NT 2.3: Kè Bắc sông Cái & đường Chử Đồng Tử	0	108	
TỔNG SỐ HỘ BAH		14	450	464

5. Dự án xây dựng cơ sở hạ tầng Khu tái định cư Ngọc Hiệp sử dụng ngân sách của tỉnh đã hoàn thành thu hồi 8,62ha đất để bố trí tái định cư cho các người dân bị ảnh hưởng bởi các dự án do NHTG tài trợ, trong đó có 6ha đã hoàn thành giải phóng mặt bằng và cơ sở hạ tầng để cung cấp 235 lô tái định cư cho người dân bị ảnh hưởng bởi dự án CCSEP, 2,62ha đã hoàn thành thu hồi đất nhưng chưa tiến hành thi công hạ tầng. Còn lại 4,83ha chưa được giải phóng mặt bằng và không còn cần thiết để phục vụ tái định cư cho dự án CCSEP và được thông báo chính thức về nội dung này. Tóm tắt như sau:

Khu vực	**Tình trạng**
6 ha	Đã hoàn thành giải phóng mặt bằng, xây dựng cơ sở hạ tầng. Hiện có 235 lô đất, đủ để tái định cư cho tất cả các hộ phải di dời do bị ảnh hưởng bởi dự án CCESP
2.62 ha	Đã thu hồi đất, thực hiện bồi thường theo khung chính sách của NHTG trước khi tái cơ cấu dự án vào tháng 12 năm 2022. Sau khi tái cơ cấu dự án, số hộ bị ảnh hưởng cần tái định cư giảm đi. Vì vậy, phần diện tích 2,62 ha thuộc khu tái định cư Ngọc Hiệp này sẽ không cần thiết để bố trí tái định cư cho người dân bị ảnh hưởng bởi dự án CCSEP - tiểu dự án Nha Trang. Tỉnh sẽ quyết định việc xây dựng cơ sở hạ tầng ở khu vực này theo quy hoạch, thiết kế được tỉnh phê duyệt

Khu vực	Tình trạng
4.83 ha	Không sử dụng đất cho dự án CCSEP. Các hộ trong khu vực này đã được chính thức thông báo

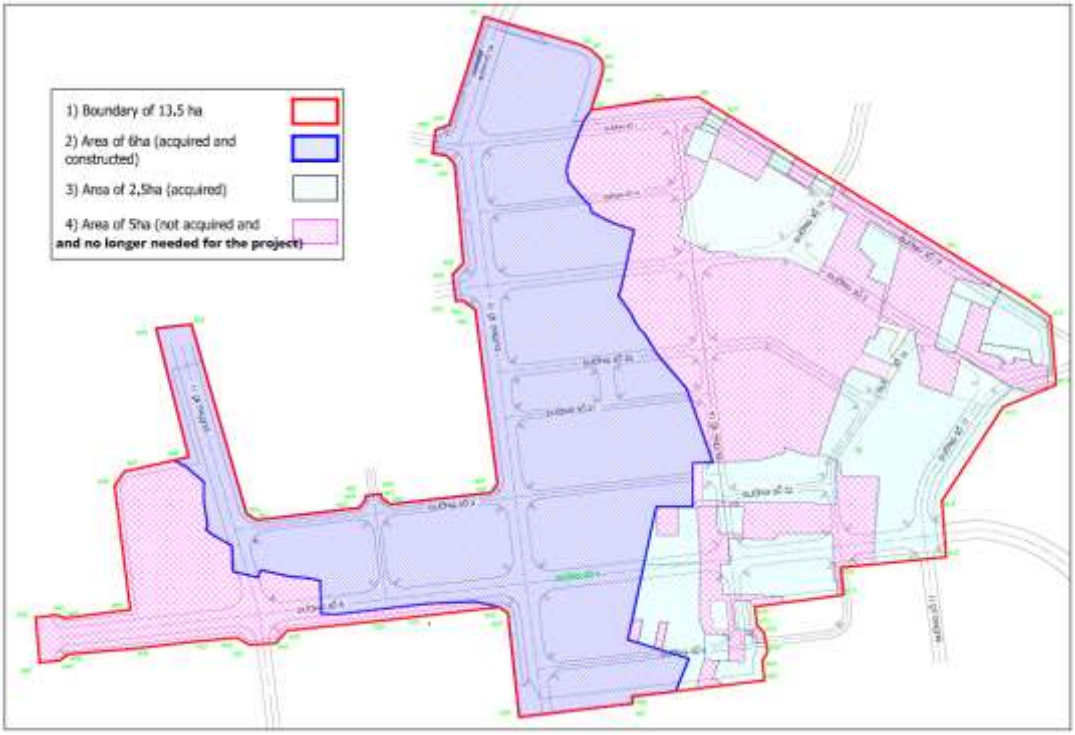

Bản đồ khu tái định cư Ngọc Hiệp

Khung pháp lý và chính sách bồi thường

6. Các chính sách bồi thường áp dụng trong tiểu dự án Thành phố Nha Trang, bao gồm cho cả 8,62ha khu TĐC Ngọc Hiệp, sẽ tuân thủ Chính sách Tái định cư bắt buộc (OP 4.12) của NHTG và Khung chính sách tái định cư (RPF) đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 1078/TTg-QHQT ngày 22/6/2016 và các quy định pháp luật có liên quan của Việt Nam và các quy định chi tiết đã được UBND tỉnh Khánh Hòa phê duyệt.

7. Nguyên tắc cơ bản áp dụng trong Kế hoạch tái định cư là Người bị ảnh hưởng bởi Dự án (PAPs) phải được trợ giúp đầy đủ để họ cải thiện (hoặc tối thiểu phải bằng) mức sống, thu nhập và mức độ sản xuất so với trước khi có Dự án. Tất cả những người bị ảnh hưởng bởi Dự án đang sống ở những vùng Dự án trước ngày khóa sổ đều được bồi thường cho những thiệt hại của họ và được trợ giúp khôi phục tương xứng. Thiếu các cơ sở pháp lý về việc sử dụng đất không cản trở các hộ bị ảnh hưởng có quyền được nhận bồi thường và/hoặc hỗ trợ khôi phục sinh tế. Các tài sản bị thiệt hại phải được bồi thường trên cơ sở giá thay thế.

8. Mồ mả bị ảnh hưởng đã được bồi thường chi phí đào, bốc, di chuyển, cải táng và các chi phí liên quan khác cần thiết để đảm bảo thực hiện theo đúng phong tục, tập quán. Số tiền bồi thường được xác định theo quy định của UBND tỉnh Khánh Hòa. Đối với mộ vắng chủ, Ban QLDA đã ký hợp đồng với một đơn vị độc lập để thực hiện bồi thường và di dời đến địa điểm mới. Mộ của các hộ gia đình và cá nhân được coi là tài nguyên văn hóa vật thể (PCR) và mặc dù

các chi phí liên quan đến việc di dời mộ đã được tính đến trong kế hoạch hành động tái định cư, Chính sách **OP 4.11** – Các **tài nguyên văn hóa vật thể** của NHTG đã được áp dụng và tham chiếu đến Kế hoạch quản lý môi trường hoặc Sổ tay thực hiện dự án.

Tổ chức thực hiện

9. Được sự thống nhất của UBND tỉnh Khánh Hòa, Ban QLDA đã ký hợp đồng với Trung tâm Phát triển quỹ đất tỉnh Khánh Hòa trực tiếp thực hiện việc bồi thường, hỗ trợ và tái định cư của Dự án . Ngoài ra, UBND thành phố Nha Trang cũng thành lập Hội đồng bồi thường, hỗ trợ, tái định cư của thành phố Nha Trang là đơn vị để thực hiện chức năng là tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường, giải phóng mặt bằng. Trong quá trình triển khai, các tổ chức thực hiện cần có sự phối hợp chặt chẽ với các cơ quan chức năng, chính quyền phường, xã và cộng đồng dân cư trên địa bàn dự án để đảm bảo công tác bồi thường - thu hồi đất minh bạch và đúng tiến độ và tuân thủ theo RP đã được phê duyệt.

Tham vấn và tham gia của cộng đồng

10. Năm 2016, Kế hoạch Tái định cư của tiểu dự án đã được xây dựng có tham vấn chính quyền địa phương, đại diện cộng đồng tại địa phương và những người bị ảnh hưởng. Chính quyền địa phương và đại diện của các hộ BAH đã được tham vấn thông qua các hình thức và kênh thông tin khác nhau bao gồm các cuộc họp cộng đồng, tham vấn và phiếu điều tra. Những thông tin thu được trong quá trình tham vấn rất quan trọng để cung cấp thông tin về chính sách tái định cư bao gồm cả việc lập các phương án bồi thường, hỗ trợ và kế hoạch phục hồi thu nhập. Kế hoạch hành động tái định cư cập nhật đã được công bố và tham vấn với người BAH và các cơ quan, đơn vị liên quan để lấy ý kiến trước khi trình NHTG thông qua. Kế hoạch hành động tái định cư cập nhật cuối cùng sẽ được sử dụng trong các buổi tham vấn với người BAH tại khu vực dự án trước khi trình Ủy ban nhân dân tỉnh Khánh Hòa phê duyệt chính thức, sau đó Kế hoạch hành động tái định cư cập nhật đã được phê duyệt sẽ được niêm yết công khai cho người BAH trong khu vực dự án, và trên trang thông tin điện tử của Ban QLDA và các cổng thông tin của NHTG. Biên bản các phiên tham vấn sẽ được đưa vào Kế hoạch dưới dạng phụ lục.

Cơ chế giải quyết khiếu nại

11. Cơ chế Giải quyết khiếu nại được xây dựng trên cơ sở hệ thống sẵn có của chính phủ, được giám sát bởi tư vấn giám sát độc lập và tuân thủ các chính sách của NHTG và RAP này. Hệ thống Giải quyết khiếu nại được thiết lập nhằm cho phép người bị ảnh hưởng (APs) gửi các khiếu nại đến cấp độ dự án và nhận được các trả lời khiếu nại, theo Khung chính sách của dự án (RPF) và hướng dẫn hoạt động của dự án. Bốn bước giải quyết khiếu nại thể hiện vai trò của UBND cấp phường/xã, UBND Thành phố, UBND cấp Tỉnh, Tòa án tỉnh. Cán bộ phụ trách mảng giải phóng mặt bằng của Ban QLDA sẽ làm việc trực tiếp với những người bị ảnh hưởng, đây là bước đầu tiên trước khi gửi các khiếu nại tới các cơ quan, tổ chức giải quyết khiếu nại tiếp theo. Các thông tin về cơ chế giải quyết khiếu nại này sẽ được thông báo đầy đủ cho người bị ảnh hưởng bằng các biện pháp thích hợp

Giám sát và đánh giá

12. Việc thực hiện Kế hoạch tái định cư chi tiết sẽ được kiểm tra và giám sát nội bộ. Đồng thời một đơn vị Tư vấn giám sát độc lập sẽ được Ban QLDA huy động để tiến hành giám sát và

đánh giá độc lập công tác triển khai RAP. Những vướng mắc và vấn đề phát sinh trong quá trình thực hiện sẽ được nêu ra và giải quyết kịp thời nhờ các hoạt động giám sát thường xuyên.

Kế hoạch thực hiện

13. Việc thực hiện kế hoạch hành động tái định cư sẽ gắn liền với tiến độ xây dựng các công trình xây lắp của tiểu dự án. Công tác giải phóng mặt bằng được thực hiện theo từng gói thầu xây lắp và phải được hoàn thành trước khi nhà thầu bắt đầu thi công.

Ước tính chi phí

14. Trong tổng mức đầu tư của Tiểu dự án được UBND tỉnh Khánh Hòa phê duyệt năm 2016, tổng chi phí cho công tác giải phóng mặt bằng là 184.186.315.000 đồng (tương đương 8,25 triệu USD). Kinh phí này bao gồm chi phí bồi thường/hỗ trợ về đất, công trình, tài sản BAH bởi dự án, chương trình phục hồi thu nhập, hỗ trợ chuyển tiếp, giám sát, đánh giá và quản lý thực hiện. Chi phí này chưa bao gồm chi phí thi công cơ sở hạ tầng khu TĐC Ngọc Hiệp (dự án sử dụng vốn ngân sách tỉnh Khánh Hòa) và chi phí đào tạo (do nội dung đào tạo đã được cấp kinh phí trong Hợp phần 4 của Tiểu dự án).

15. Chi phí sẽ được cập nhật theo kết quả kiểm kê cũng như giá thay thế tại thời điểm thu hồi đất. Vốn đối ứng sẽ được sử dụng để chi trả tiền bồi thường, hỗ trợ, tái định cư và tư vấn giám sát độc lập từ năm 2023.

1.1. Bối cảnh dự án

16. Dự án Môi trường bền vững các thành phố Duyên hải (CCSEP) được xây dựng trên sự thành công của Dự án Vệ sinh môi trường các thành phố Duyên hải (CCESP) với mục tiêu phát triển của dự án CCESP là cải thiện điều kiện vệ sinh môi trường ở các thành phố tham gia dự án (Đồng Hới, Nha Trang và Quy Nhơn) theo hướng bền vững; qua đó nâng cao chất lượng sống cho người dân trong thành phố. Dự án CCESP đã được thực hiện trong thời gian từ T6/2007 đến ngày 30/11/2014 với các chỉ số thiết kế đều đạt được và mang lại các kết quả rõ ràng ở các khu vực dự án: i) đã giảm đáng kể tình trạng ngập lụt; không còn nước thải xả ra bãi biển, kênh; ii) Hồ/kênh/sông được nâng cấp; (iii) Nhà vệ sinh công cộng và tại trường học được sử dụng, bảo quản tốt; và iv) Năng lực của các Ban quản lý dự án và cơ quan liên quan được tăng cường

17. Dự án Môi trường bền vững các thành phố duyên hải - Tiểu dự án Nha Trang được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt chủ trương đầu tư tại Quyết định số 582/QĐ-TTg ngày 06/4/2016 và phê duyệt điều chỉnh chủ trương đầu tư tại Quyết định số 1624/QĐ-TTg ngày 25/10/2017. Theo đó, Dự án có mục tiêu chính là đầu tư cải thiện điều kiện vệ sinh môi trường, nâng cao sức khỏe của người dân các thành phố tham gia Dự án thông qua việc hoàn thiện hạ tầng kỹ thuật, tạo cảnh quan đô thị; hỗ trợ tăng cường quản lý dự án và cải cách thể chế nhằm nâng cao ý thức bảo vệ môi trường cho người dân. Dự án cũng đã được UBND tỉnh Khánh Hòa phê duyệt dự án đầu tư xây dựng công trình tại Quyết định số 3348A/QĐ-UBND ngày 31/10/2016 và phê duyệt điều chỉnh dự án đầu tư xây dựng công trình tại Quyết định số 2925/QĐ-UBND ngày 27/10/2020. Tuy nhiên, do bị chậm trễ trong triển khai dự án, Hiệp định vay vốn cho dự án đã được NHTG phê duyệt việc gia hạn thêm 18 tháng tại công văn của Ngân hàng ngày 30/12/2022. Thời gian thực hiện của Tiểu dự án Nha Trang cũng được gia hạn đến ngày 30/6/2024 tại Quyết định số 2984/QĐ-UBND ngày 02/11/2022 của UBND tỉnh Khánh Hòa.

18. Quy mô đầu tư của dự án ban đầu gồm 04 hợp phần:

- Hợp phần 1: Hạ tầng vệ sinh
- Hợp phần 2: Hạ tầng môi trường/ Cải thiện kết nối đô thị
- Hợp phần 3: Đền bù và giải phóng mặt bằng
- Hợp phần 4: Hỗ trợ kỹ thuật và cải cách thể chế

19. Năm 2016, trong giai đoạn chuẩn bị tiểu dự án Nha Trang, ba khu tái định cư đã được chọn để bố trí TĐC cho những người BAH phải di dời, bao gồm: Khu TĐC Ngọc Hiệp, Khu TĐC Đất Lành và Khu TĐC Hòn Rớ 2. Trong số ba khu tái định cư, Khu TĐC Ngọc Hiệp được xác định là hoạt động liên quan với dự án CCSEP-Nha Trang vì theo chính sách OP4.12 của NHTG, khu TĐC này (i) liên quan trực tiếp và đáng kể đến dự án do NHTG tài trợ, (ii) cần thiết để đạt được các mục tiêu như đã nêu trong tài liệu dự án; và (iii) được thực hiện hoặc dự kiến thực hiện đồng thời với dự án. Khu TĐC Đất Lành và khu TĐC Hòn Rớ 2 đã được xây dựng trước dự án CCSEP nên đã được đánh giá, thẩm định và kết quả cho thấy không có vấn đề tồn đọng nào liên quan đến bồi thường và giải phóng mặt bằng. Trong quá trình triển khai tiểu dự án CCSEP - Nha Trang, kết quả tham vấn các hộ dân bị di dời cho thấy người BAH muốn chuyển đến khu TĐC Ngọc Hiệp vì gần trung tâm Thành phố (khoảng 2km) trong khi 2 khu vực Đất Lành và Hòn Rớ 2 lại cách xa trung tâm (khoảng 14km). Vì vậy, UBND tỉnh Khánh Hòa đã

thống nhất dự án Khu TDC Ngọc Hiệp sẽ cung cấp đất tái định cư cho tiểu dự án CCSEP Nha Trang, đảm bảo hoàn thành công tác GPMB cho tiểu dự án CCSEP Nha Trang. Công tác GPMB của dự án Khu TĐC Ngọc Hiệp cũng đã được UBND tỉnh thống nhất thực hiện tuân thủ theo RPF/RAP của tiểu dự án CCSEP Nha Trang

20. Sau khi điều chỉnh, một phần gói thầu xây lắp NT-2.1 và toàn bộ gói thầu NT-2.2 đã đưa ra khỏi tiểu dự án Nha Trang, dẫn đến giảm số hộ bị ảnh hưởng từ 594 hộ xuống còn 450 hộ. Số hộ phải di dời ước tính tổng cộng là 215 gồm: 13 hộ BAH bởi hợp phần 1 và 202 hộ BAH bởi hợp phần 2. Do đó, diện tích tại khu tái định cư Ngọc Hiệp phục vụ cho tiểu dự án CCSEP – Nha Trang cũng giảm từ 13,45ha xuống còn 8,62ha, trong đó 6ha đã được giải phóng mặt bằng, xây dựng cơ sở hạ tầng để cung cấp khoảng 235 lô TĐC cho tiểu dự án CCSEP-Nha Trang; 2,62ha đã được giải phóng nhưng chưa thi công cơ sở hạ tầng và 4,83ha không còn cần thiết cho tiểu dự án CCSEP-Nha Trang. Do đó, RAP (cập nhật) của tiểu dự án đã loại gói thầu NT-2.2, đường nhánh kết nối vào đường vành đai 2 của gói NT-2.1 ra khỏi tiểu dự án; 4,83ha đất ở khu tái định cư Ngọc Hiệp và toàn bộ khu TĐC Đất Lành và khu TĐC Hòn Rớ 2 không còn là hoạt động liên kết của tiểu dự án CCSEP – Nha Trang.

1.2. Mục tiêu của Dự án

1.2.1. Mục tiêu tổng quát

21. Đầu tư cải thiện điều kiện vệ sinh môi trường, nâng cao sức khỏe của người dân các thành phố tham gia dự án thông qua việc hoàn thiện hạ tầng kỹ thuật, tạo cảnh quan đô thị; hỗ trợ tăng cường quản lý dự án và cải cách thể chế nhằm nâng cao ý thức bảo vệ môi trường cho người dân.

1.2.2. Mục tiêu cụ thể

22. Tiểu dự án thực hiện đáp ứng các mục tiêu cụ thể sau:

- Nâng cao công suất hoạt động Nhà máy xử lý nước thải phía Nam thông qua đầu tư bổ sung hoàn thiện mạng lưới thu gom nước thải cấp 3 và hố ga ngăn mùi khu trung tâm và phía Nam thành phố.
- Giải quyết tình trạng ngập lụt và ô nhiễm môi trường khu vực phía Bắc thành phố thông qua việc đầu tư các tuyến cống chung và cống thu gom nước thải, các hố ga ngăn mùi, các trạm bơm, hồ điều hòa và Nhà máy xử lý nước thải phía Bắc.
- Cải thiện vệ sinh môi trường, tăng cường khả năng thoát lũ và chống sạt lở hai bên bờ sông Cái kết hợp nâng cấp hạ tầng giao thông nhằm đáp ứng nhu cầu phát triển thành phố theo quy hoạch.
- Hỗ trợ thực hiện dự án thông qua các loại hình tư vấn giám sát và quản lý trên các lĩnh vực xây dựng, tài chính, môi trường, xã hội, tái định cư v..v... theo quy định của Chính phủ và Nhà tài trợ. Hỗ trợ kỹ thuật cho Chủ đầu tư, các cơ quan quản lý và cải cách thể chế ngành nhằm đáp ứng các mục tiêu đề ra trong giai đoạn thực hiện, mang lại hiệu quả trong quá trình vận hành và phát huy tính bền vững của dự án.

1.3. Các hợp phần của tiểu dự án

1.3.1. Các hợp phần tiểu dự án trước khi điều chỉnh

23. Mô tả tóm tắt các hạng mục đầu tư ban đầu của Tiểu dự án

STT	Hạng mục	Kích thước	Đơn vị tình	Số lượng
I	**Hợp phần 1**			
I.1	**Cống cấp 3 khu vực Trung tâm và phía Nam (uPVC)**	D150 D200 D300	m m m	16,888.8 14.043.4 12,735.6
I.2	**Thoát nước, chống ngập và thu gom nước thải**			
I.2.1	Cống cấp 3-uPVC	D150 D200 D300	m m m	33,175.7 10,167.9 7,609.5
I.2.2	Thay thế hố ga ngăn mùi		cái	509
I.2.3	Đầu tư các tuyến cống thoát nước và thu gom nước thải			
	Cống thoát nước mưa			
1	Cống trên đường 2/4 từ Đoàn Trần Nghiệp đến mương M1	1,0x1,0 1,2x1,2 2,2x1,4 2,7x1,4 2x2,2x1,4 2x2,7x1,4	m m m m m m	304 435 120 210 310 308
2	Cống trên đường 2/4 từ đường Tháp Bà đến đường Nguyễn Đình Chiểu (2 bên đường)	D600 D800	m m	364 1022
3	Cống từ khu chợ Bàu đến khu Sơn Thủy	D600 D1000	m m	290 85
4	Cống hộp dọc mương Sơn Thủy	1.5x1.5	m	148
5	Cống hộp song song với đường sắt	2x2.5x2.0 2x2.5x2.5 3x3.0x2.5	m m m	303 618 418
6	Xây dựng cống hộp tiếp nối từ mương M1 đến cầu đường sắt	4x2,0x2,5	m	120
7	Xây dựng cống hộp nối cửa xả Nguyễn Khuyến đến hồ 1,05ha	2x2,0x2,0 2x2,5x2,5	m m	187 72
8	Cống đường Điện Biên Phủ	0,8x0,8 1,2x1,0 1,8x1,2	m	633 142 435
	Thu gom nước thải			
1	Cống tự chảy đường Phạm Văn Đồng (khu dân cư đường Đệ)	D300	m	1007
2	Cống tự chảy đường trong khu	D300	m	314.6

STT	Hạng mục	Kích thước	Đơn vị tình	Số lượng
	dân cư đường Đệ			
3	Cống áp lực từ PS4 (khu dân cư đường Đệ) đến tuyến cống tự chảy đường Phạm Văn Đồng	D200	m	924
4	Cống tự chảy đường Điện Biên Phủ	D400	m	383
5	Cống tự chảy Đường Dương Hiến Quyền	D400	m	863
6	Cống tự chảy đường Phạm Văn Đồng (ngã 3 Điện Biên Phủ đến PS1)	D400	m	431
7	Cống tự chảy đường số 4	D300	m	1209
8	Cống áp lực từ PS1 đến cống chung Mai Xuân Thưởng	D200	m	749
9	Cống áp lực từ PS3 đến đường 2/4 (ngã 3 Đoàn Trần Nghiệp) chạy dọc theo đường 2/4	D200	m	808
10	Tuyến cống áp lực từ PS2 khu dân cư Sơn Thủy đến đường 2/4	D250	m	871
11	Cống bao trên đường Phạm Văn Đồng CSO4 đến đường bờ kè	D300	m	380
12	Cống bao trên đường Phạm văn Đồng CSO5 đến đến đường bờ kè	D300	m	129
13	Cống bao trên đường Dọc bờ kè từ Phạm Văn Đồng đến PS3	D300	m	517
14	Cống bao từ CSO2 đến PS5	D400	m	534
15	Cống bao từ CSO1 đến PS5	D800	m	76
16	Cống áp lực từ PS5 đến trạm xử lý	D700	m	1773
17	Tuyến cống áp lực từ trạm xử lý nước rỉ rác	D90	m	37
	Trạm bơm nước thải			
1	Trạm bơm số 1-gần cửa xả Ba Làng	Trạm		1
2	Trạm bơm số 2: khu dân cư Sơn Thủy	Trạm		1
3	Trạm bơm số 3: bờ kè sông Cái	Trạm		1
4	Trạm bơm số 4: khu dân cư đường Đệ	Trạm		1
5	Trạm bơm số 5 (trạm bơm chính khu phía Băc-)	Trạm		1
	Hồ điều hòa và trạm bơm nước			

STT	Hạng mục	Kích thước	Đơn vị tình	Số lượng
	mưa			
1	Xây dựng hồ điều hòa phía Đông		ha	1,05
2	Xây dựng trạm bơm nước mưa		m3/s	10
I.2.4	Trạm xử lý nước thải		m3/ngđ	15,000
I.2.5	Chương trình vệ sinh trường học: cải tạo và xây mới nhà vệ sinh trường học		trường	4
II	**Hợp phần 2**			
1	Đê và kè bờ; đường bờ Nam sông Cái từ cầu Đường sắt đến cầu Hà Ra		m	2064
2	Đê và kè bờ Bắc sông Cái từ cầu Xóm Bóng đến đường Chử Đồng Tử		m	420
3	Đường Chử Đồng Tử (bao gồm cả cống hộp dọc đường)	B14m	m	420
	Cống đường Chử Đồng Tử	D1500 2.0x1.5	m m	251 78
4	Đường số 4-dọc đường sắt (không bao gồm cống hộp dọc đường).	B20m	m	2026

24. Tại thời điểm cập nhật RAP, các gói thầu xây lắp sau đã hoàn thành thi công và được Cục giám định nhà nước về chất lượng công trình xây dựng thuộc Bộ Xây dựng nghiệm thu: NT-1.1; NT-1.2; NT-1.3; NT-1.4 và NT-1.8.

Hợp đồng	Hạng mục	Mô tả
Hợp phần 1 – Mở rộng hạ tầng vệ sinh		
NT-1.1	Xây dựng cống cấp 3 va thay thế hố ga ngăn mùi	Bao gồm: * Xây dựng cống cấp 3 D150mm; D200mm; D300mm cho khu vực Trung tâm và phía Nam tại các phường Lộc Thọ, Phước Long, Phước Hòa, Xương Huân, Vạn Thạnh, Phước Tiến, Phước Tân, Phương Sài - Vạn Thắng, Phương Sơn, Vĩnh Nguyên, Tân Lập
NT-1.2	Xây dựng các tuyến cống thoát nước mưa	Bao gồm: - Cống thoát nước chính và cống cấp 3 trên đường 2/4 đoạn từ Đoàn Trần Nghiệp đến mương T1 - Cống thoát nước chính và cống cấp 3 trên đường 2/4 đoạn từ Đoàn Trần Nghiệp đến cầu Xóm Bóng - Cống thoát nước trên đường Điện Biên Phủ-Trần Quang Diệu - Cống thoát nước chính và cống cấp 3 trên trong khu vực Chợ Bàu (bao gồm cả cống ngang đường 2/4) - Cống hộp trong khóm Sơn Thủy

Hợp đồng	Hạng mục	Mô tả
NT-1.3	Xây dựng Trạm bơm, giếng tách và mạng lưới nước thải cấp 1 & 2, 3	Bao gồm: - Trạm bơm: PS1, PS3, PS4 (phần xây dựng) - Giếng tách: CSO1; CSO4; CSO5; CSO6 (phần xây dựng) - Tuyến cống thu gom nước thải: + Tuyến cống D300mm đường Phạm Văn Đồng (khu dân cư đường Đệ); trong khu dân cư đường Đệ + Tuyến cống áp lực D200mm từ PS4 đến cống tự chảy trên đường Phạm Văn Đồng + Tuyến cống D400mm đường Điện Biên Phủ; đường Dương Hiến Quyền; đường Phạm Văn Đồng (đoạn từ ngã 3 Điện Biên Phủ đến PS1) + Tuyến cống áp lực D200mm từ PS1 đến cống chung đường Mai Xuân Thưởng + Tuyến cống D300 đường Phạm Văn Đồng (CSO4 đến đường bờ kè và CSO5 đến đường bờ kè); đường dọc bờ kè (từ Phạm Văn Đồng đến PS3) + Tuyến cống áp lực D200 từ PS3 đến cống tự chảy trên đường 2/4 (đoạn ngã 3 đường Đoàn Trần Nghiệp với đường 2/4) '- Các tuyến cống cấp 3 dọc các tuyến cống cấp 1, 2 cùng gói thầu
NT-1.4	Xây dựng nhà vệ sinh trường học	Xây dựng nhà vệ sinh cho 3 trường học trong khu vực dự án: Trường tiểu học Vĩnh Hải 2; Trường tiểu học Vĩnh Hòa 2; Trường tiểu học Vĩnh Hòa 1;

25. Các gói thầu thi công xây lắp còn lại đã được ký kết hợp đồng và triển khai khởi công xây dựng, dự kiến hoàn thành trong Quý II/2024, bao gồm:

Hợp đồng	Hạng mục	Mô tả
Hợp phần 1 – Mở rộng hạ tầng vệ sinh		
NT-1.5	Xây dựng Trạm bơm, giếng tách và mạng lưới nước thải cấp 1 & 2, 3 - Các hạng mục còn lại	Bao gồm: - Hệ thống thu gom nước thải - Trạm bơm PS2; PS5 (phần xây dựng) - Tuyến cống áp lực D700mm từ PS5 đến trạm xử lý nước thải - Giếng tách: CSO2; CSO3; (phần xây dựng) - Tuyến cống D800mm từ CSO1 đến PS5 - Tuyến cống D400mm từ CSO2 đến PS5 - Cống áp lực D200mm từ CSO3 đến đường 2/4
		Hệ thống thoát nước mưa - Nạo vét tạo hướng thoát nước hồ hiện trạng phía Tây đường sắt - Cống hộp từ đường Nguyễn Khuyến đến hồ điều hòa 1,05ha - Cống thoát nước nối với mương T1 - Công hộp nối từ hồ điều hòa 1,05ha ra mương hở phía

Hợp đồng	Hạng mục	Mô tả
		Tây dọc đường sắt - Hồ chứa nước mưa 1.05ha - Các tuyến cống cấp 3 dọc các tuyến cống cấp 1, 2 cùng gói thầu
NT-1.6	Xây dựng trạm bơm nước mưa;	Trạm bơm nước mưa bao gồm cả xây dựng và cung cấp lắp đặt thiết bị
NT-1.7	Xây dựng nhà máy xử lý nước thải phía Bắc Cung cấp và lắp đặt thiết bị cơ khí cho các trạm bơm nước thải	Nhà máy xử lý nước thải phía Bắc bao gồm xây dựng và cung cấp lắp đặt thiết bị phần nhà máy Cung cấp và lắp đặt thiết bị cơ khí cho các trạm bơm PS1, 2, 3, 4, 5 và 6 (gồm bơm, van, giá đỡ, mối nối, ống kỹ thuật và phụ tùng trong trạm,…) và các giếng tách nước thải (như van lật, …) (bao gồm kiểm tra và cung cấp thiết bị, lắp đặt, vận hành thử, đào tạo vận hành)
NT-1.12	Cung cấp và lắp đặt hệ thống scada cho trạm bơm nước thải và trạm xử lý nước thải	Cung cấp và lắp đặt hệ thống SCADA, tủ điện cho cả NMXLNT và các trạm bơm nước thải
Hợp phần 2 – Cải thiện kết nối đô thị		
NT-2.1	Xây dựng đường và kè dọc sông Cái	Bao gồm: - Đường và kè dọc bờ phía Nam sông Cái (từ cầu đường Sắt đến cầu Hà Ra); dọc bờ phía Bắc sông Cái (ngã 3 giao với đường Chử Đồng Tử đến cầu Xóm Bóng) - Các công trình hạ tầng kỹ thuật dọc đường
NT-2.3	Xây dựng đường Chử Đồng Tử (bao gồm cống thoát nước) và kè phía Bắc sông Cái	- Đường Chử Đồng Từ và hạ tầng kỹ thuật (bao gồm cả trục cống thoát nước mưa từ đường 2/4 đến cửa xả ra sông Cái) và bờ kè phía Bắc sông Cái

26. Hợp phần 3 của tiểu dự án liên quan đến việc thực hiện thu hồi đất và tái định cư. Tại thời điểm chuẩn bị dự án, 3 khu tái định cư đã được bố trí để tái định cư của cho các hộ BAH bởi dự án CCSEP, trong đó khu tái định cư Đất Lành và Hòn Rớ 2 đã được tỉnh xây dựng trước dự án CCSEP để bố trí TĐC cho các dự án khác của tỉnh và khu tái định cư Ngọc Hiệp (NHRS) với diện tích 13,45ha sẽ được xây dựng trong một dự án riêng, sử dụng ngân sách của tỉnh trong quá trình triển khai tiểu dự án CCSEP. NHRS được coi là một hoạt động liên kết với dự án CCSEP vì khu này có (i) liên quan trực tiếp và đáng kể đến dự án được Ngân hàng tài trợ, (ii) cần thiết để đạt được các mục tiêu được nêu trong tài liệu dự án; và (iii) được thực hiện hoặc dự kiến thực hiện đồng thời với dự án CCSEP-Nha Trang. Vì vậy, việc thu hồi đất của Khu NHRS phải tuân thủ các quy định của khung chính sách và Kế hoạch hành động TĐC. Đối với các khu tái định cư Đất Lành và Hòn Rớ 2, đã có báo cáo rà soát về thu hồi đất và nhận thấy rằng không có vấn đề tồn đọng nào cần giải quyết.

27. Trong quá trình triển khai tiểu dự án CCSEP-Nha Trang, kết quả tham vấn các hộ dân bị di dời cho thấy họ đều muốn chuyển đến khu NHRS vì gần trung tâm thành phố (khoảng 2km) trong khi Khu tái định cư Đất Lành và Hòn Rớ 2 cách trung tâm thành phố 14km. Do đó, khu TĐC Đất Lành và Hòn Rớ 2 không được đưa vào RAP cập nhật. Đối với NHRS, tại thời điểm cập nhật RAP, 8,62 trong số 13,45ha đã được giải tỏa, trong đó 6ha đã được thi công cơ sở hạ tầng để cung cấp 235 lô TĐC cần thiết cho dự án CCSEP-Nha Trang, 2,62ha chưa xây dựng cơ sở hạ tầng. Còn lại 4,83ha vẫn chưa được giải phóng mặt bằng và cũng không còn cần thiết cho dự án CCSEP nên chính quyền địa phương đã ban hành quyết định thu hồi các quyết định liên quan đến thu hồi đất của khu vực này vào ngày 28 và 30 tháng 8 năm 2023, đồng thời thông báo cho tất cả 165 hộ trong khu vực này. Do đó, 4,83ha đã được tách riêng ra khỏi dự án CCSEP-Nha Trang và đưa ra khỏi RAP cập nhật. Tóm tắt như sau

Bảng 1: Tóm tắt tác động của khu tái định cư Ngọc Hiệp

Khu vực	Tình trạng
6 ha	Đã bàn giao mặt bằng, hoàn thành xây dựng cơ sở hạ tầng. Hiện có 235 lô đất, đủ để tái định cư cho tất cả các hộ phải di dời do bị ảnh hưởng bởi dự án CCSEP
2.62 ha	Đã thu hồi đất, thực hiện bồi thường theo khung chính sách của NHTG trước khi tái cơ cấu dự án vào tháng 12 năm 2022. Sau khi tái cơ cấu dự án, số hộ bị ảnh hưởng cần tái định cư giảm đi. Vì vậy, phần diện tích 2,62 ha thuộc khu tái định cư Ngọc Hiệp này sẽ không cần thiết để bố trí tái định cư cho người dân bị ảnh hưởng bởi dự án CCSEP - tiểu dự án Nha Trang. Tỉnh sẽ quyết định việc xây dựng cơ sở hạ tầng ở khu vực này theo quy hoạch, thiết kế được tỉnh phê duyệt
4.83 ha	Các hộ trong khu vực này đã được chính thức thông báo là khu vực này không còn cần giải phóng mặt bằng để cung cấp TĐC cho dự án CCSEP nữa.

28. Vào tháng 7 năm 2023, Kế hoạch TĐC bổ sung (ARAP) đã được lập để giải quyết các tác động thu hồi đất của hạng mục thuộc gói NT - 1.5 Hồ điều hòa, Trạm bơm chính và các tuyến cống (do tác động này không được dự đoán trước và chỉ trở nên rõ ràng trong quá trình thực hiện, trong RAP ban đầu không bao gồm 14 hộ BAH bởi gói thầu xâp lắp này). Do đó, phạm vi ảnh hưởng của gói thầu NT 1.5 không có trong bản RAP cập nhật này. Bản RAP cập nhật này chỉ bao gồm số hộ còn lại bị ảnh hưởng bởi hợp phần 1 và 2 của Tiểu dự án CCSEP-Nha Trang là: 450 hộ.

29. Tính đến ngày 30/8/2023, tiến độ bồi thường, giải phóng mặt bằng cho tiểu dự án CCSEP-Nha Trang và khu 8,62ha thuộc Khu TĐC NH đã đạt được như sau:

Tiến độ giải phóng mặt bằng tính đến ngày 30/08/2023

TT	Hạng mục	Tổng số hộ bị ảnh hưởng	Niêm yết thông tin	Đo đạc, kiểm đếm	Xác minh nguồn gốc đất	Lập và phê duyệt phương án bồi thường				Chi trả bồi thường (*)	Bàn giao đất
						Họp thông qua Hội đồng BT	Niêm yết	Thẩm định	Phê duyệt		
1	Trạm bơm nước mưa (NT-1.6)	18	18	18	18	18	18	18	18	13 *(72,2%)*	13 *(72,2%)*
2	Nhà máy xử lý nước thải phía Bắc (NT-1.7)	34	34	34	34	34	34	34	34	29 *(85,3%)*	29 *(85,3%)*
3	Kè, đường và cảnh quan bờ Nam sông Cái (NT-2.1)	290	290	290	290	290	290	290	290	45 (15,5*%)*	45 (15,5*%)*
4	Đường Chử Đồng Tử (NT-2.3)	72	72	72	72	72	72	72	72	27 (*31,9%)*	27 (*31,9%)*
5	Kè bờ Bắc sông Cái (NT-2.3)	36	36	36	36	36	36	36	36	4 (*11,1%)*	4 (*11,1%)*
	Tổng cộng	**450**	**450**	**450**	**450**	**450**	**450**	**450**	**450**	**118 (26,2%)**	**118 (26,2%)**
6	Khu vực 8,62ha Khu tái định cư Ngọc Hiệp (dự án liên kết)	222	222	222	222	222	222	222	222	222 (*) *(100%)*	222 *(100%)*

Bản đồ tổng quát các hạng mục công trình cần thu hồi đất dự án CCSEP Nha Trang

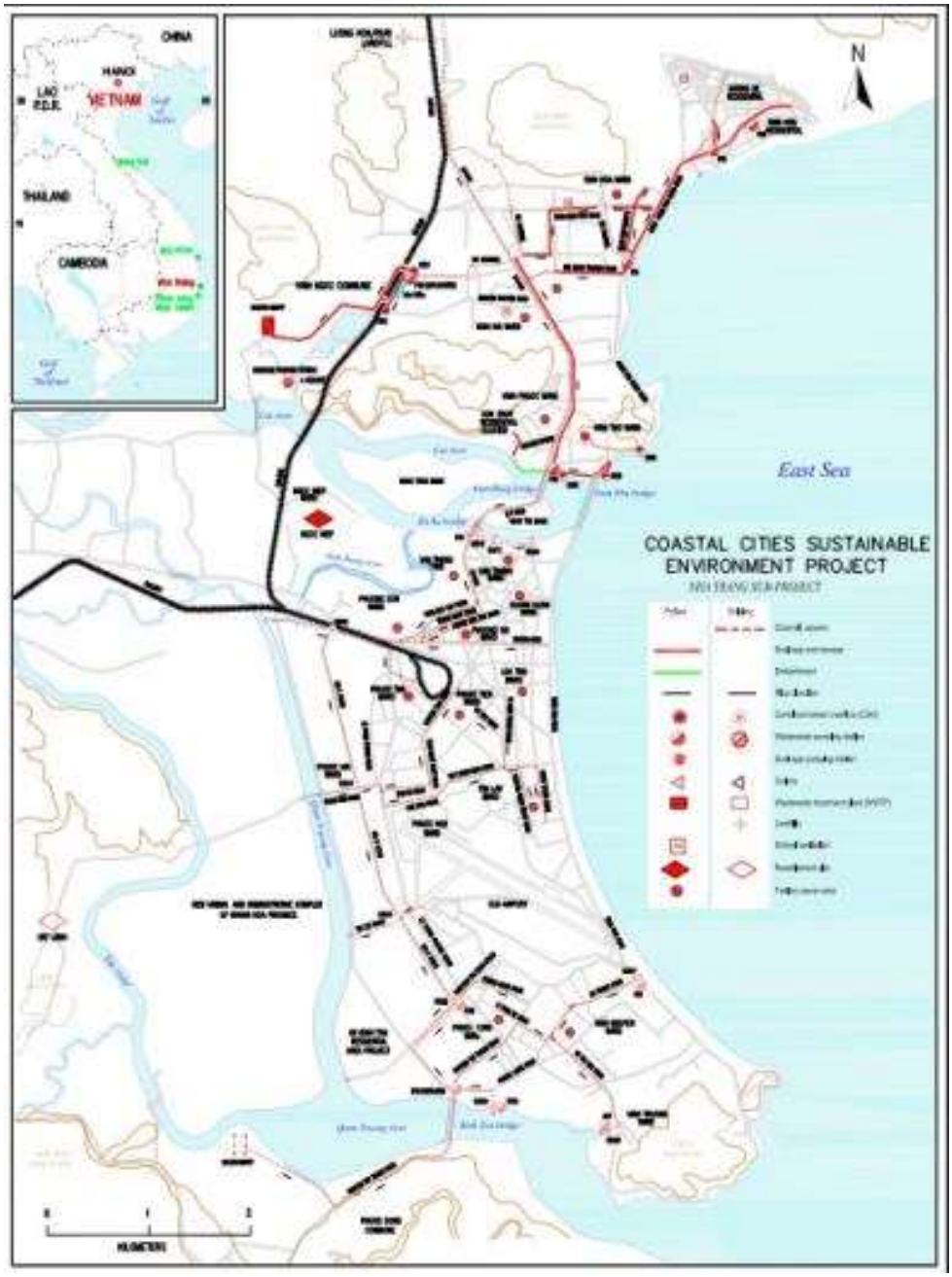

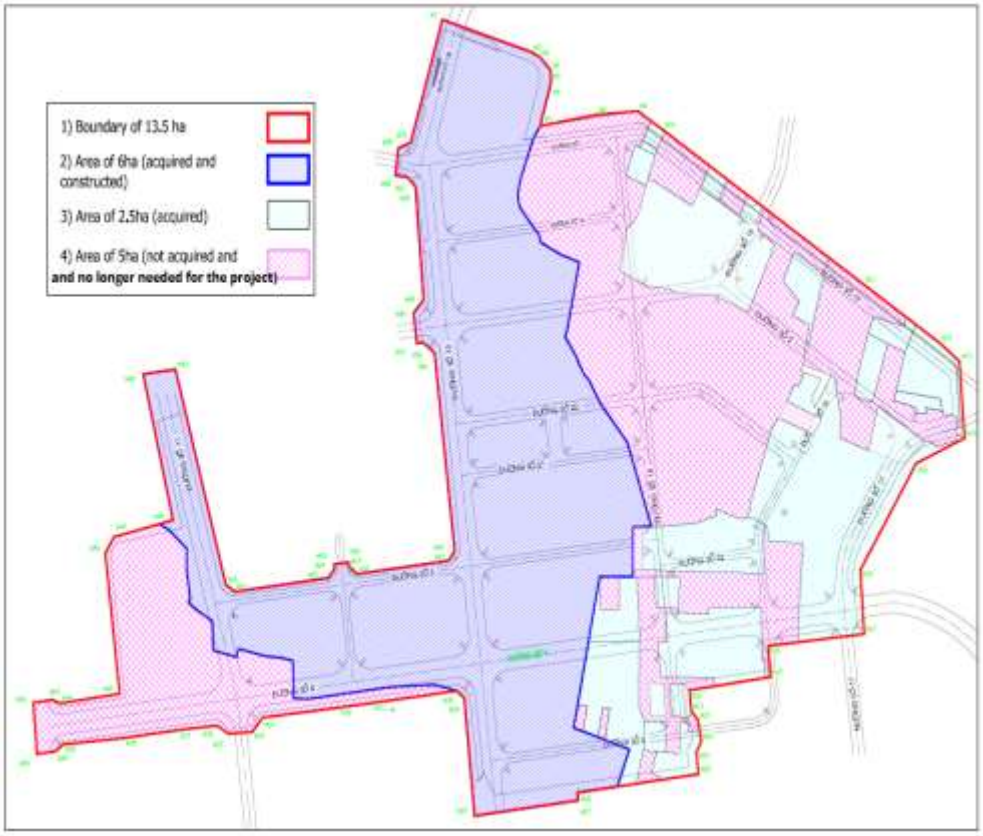

Hình ảnh GPMB Khu tái định cư Ngọc Hiệp

Khu vực	Tình trạng
6 ha	Đã bàn giao mặt bằng, hoàn thành xây dựng cơ sở hạ tầng. Hiện có 235 lô đất, đủ để tái định cư cho tất cả các hộ phải di dời do bị ảnh hưởng bởi dự án CCSEP
2.62 ha	Đã thu hồi đất, thực hiện bồi thường theo khung chính sách của NHTG trước khi tái cơ cấu dự án vào tháng 12 năm 2022. Sau khi tái cơ cấu dự án, số hộ bị ảnh hưởng cần tái định cư giảm đi. Vì vậy, phần diện tích 2,62 ha thuộc khu tái định cư Ngọc Hiệp này sẽ không cần thiết để bố trí tái định cư cho người dân bị ảnh hưởng bởi dự án CCSEP - tiểu dự án Nha Trang. Tỉnh sẽ quyết định việc xây dựng cơ sở hạ tầng ở khu vực này theo quy hoạch, thiết kế được tỉnh phê duyệt
4.83 ha	Các hộ trong khu vực này đã được chính thức thông báo là khu vực này không còn cần giải phóng mặt bằng để cung cấp TĐC cho dự án CCSEP nữa.

2. TÁC ĐỘNG THU HỒI ĐẤT

2.1. Tác động của tiểu dự án

30. Trong số 04 hợp phần của tiểu dự án Nha Trang nêu trên, hợp phần 1 và 2 cần thu hồi đất và tái định cư cho người dân trong khu vực dự án do xây dựng đê kè sông, mạng lưới cống thu gom nước mưa và nước thải, trạm bơm và nhà máy xử lý nước thải, và đường giao thông. Bên dưới đây là các tác động của tiểu dự án sau khi điều chỉnh dự án dựa trên kết quả khảo sát, kiểm đếm tính đến tháng 8 năm 2023.

2.1.1. Tác động đến hộ gia đình

31. Theo kết quả khảo sát kiểm đếm chi tiết (DMS) hoàn thành vào năm 2022, tiểu dự án CCESP Nha Trang (không bao gồm gói thầu NT-1.5) sẽ ảnh hưởng đến 450 hộ gia đình, trong đó 215 hộ phải di dời (13 hộ BAH bởi hợp phần 1 và 202 hộ BAH bởi hợp phần 2) và có 24 hộ dễ bị tổn thương. 222 hộ sinh sống trên diện tích 8,62 ha của khu NHRS đã bị ảnh hưởng để đáp ứng nhu cầu tái định cư của tiểu dự án CCSEP Nha Trang. Tuy nhiên, không có hộ nào trong số 222 hộ bị ảnh hưởng phải di dời. Trong số 222 hộ, có một hộ được xác định là đối tượng dễ bị tổn thương. Các tác động cụ thể được tóm tắt trong bảng 2.

Bảng 2: Tác động đến hộ gia đình

Stt	Hạng mục	Số hộ BAH	Số hộ phải di dời	Số hộ dễ bị tổn thương
1	Trạm bơm nước mưa (NT-1.6)	18	6	1
2	Nhà máy xử lý nước thải phía Bắc (NT-1.7)	34	7	2
3	Kè, đường và cảnh quan bờ Nam sông Cái (NT-2.1)	290	160	21
4	Đường Chử Đồng Tử (NT-2.3)	72	42	0
5	Kè bờ Bắc sông Cái (NT-2.3)	36		0
	Tổng cộng	**450**	**215**	**24**
6	Khu vực 8,62ha Khu tái định cư Ngọc Hiệp (dự án liên kết)	222	0	1

Lưu ý: 14 hộ BAH bởi hạng mục NT 1.5: Hồ điều hòa, trạm bơm chính và các tuyến cống là một phần của RAP bổ sung (aRAP) được lập vào tháng 7 năm 2023. RAP cập nhật này chỉ liên quan đến 450 hộ BAH. Tổng cộng là 464 hộ BAH.

2.2.1. Các tác động do thu hồi đất vĩnh viễn

32. Phạm vi thu hồi đất của Tiểu dự án CCSEP – TP. Nha Trang (sau điều chỉnh): Thu hồi đất vĩnh viễn với tổng diện tích đất 16,2ha các loại (tại 5 phường/xã Vĩnh Hải, Vĩnh Phước, Vạn Thắng, Ngọc Hiệp và Vĩnh Ngọc) và 8,62ha đất nông nghiệp tại phường Ngọc Hiệp để xây dựng Khu tái định cư Ngọc Hiệp. Trong đó, diện tích đất thu hồi vĩnh viễn của tiểu dự án Nha Trang

gồm 1,92ha đất thổ cư; 8,27ha đất nông nghiệp; và 5,99ha đất khác (đất công cộng, giao thông, thủy lợi), tác động cụ thể được trình bày ở bảng 3:

Bảng 3 – Tóm tắt tình hình thu hồi đất của từng hạng mục đầu tư thuộc Tiểu dự án CCSEP – Nha Trang và 8,62ha của khu TĐC Ngọc Hiệp

Gói thầu / Hạng mục	Tổng diện tích bị ảnh hưởng (ha)	Đất thổ cư (ha)	Đất nông nghiệp (ha)	Đất các loại khác (ha)
NT-1.6:Trạm bơm nước mưa	1,58	0,27	1,05	0,26
NT-1.7: Nhà máy xử lý nước thải phía bắc	5,98	0,04	1,92	4,02
NT-2.1:Đường và kè nam sông cái	7,60	1,32	5,03	1,25
NT-2.3: Đường Chử Đồng Tử và kè bắc sông Cái	0,72	0,2	0,21	0,31
	0,32	0,09	0,08	0,15
Tổng cộng ảnh hưởng bởi CCSEP	16,2	1,92	8,27	5,99
8,62ha Khu tái định cư Ngọc Hiệp	8,62	0	8,62	0

2.2.2. Các tác động do thu hồi đất tạm thời trong thời gian thi công

33. Các hoạt động của tiểu dự án không chỉ thu hồi đất vĩnh viễn mà còn sử dụng tạm thời đất trong quá trình thi công. Dựa trên phương án thi công đề xuất, tiểu dự án sẽ tạm thời sử dụng khoảng 11.555m^2 đất dọc các tuyến đường bộ, trạm xử lý nước thải, tuyến cống thu gom nước mưa và nước thải trên địa bàn các xã/phường: Vĩnh Hải, Vĩnh Hòa, Vĩnh Phước, Vĩnh. Ngọc, Vĩnh Thọ. Diện tích bị ảnh hưởng tạm thời chủ yếu là đất công hoặc đất chưa sử dụng như đường giao thông, đất công, v.v. và chủ yếu được sử dụng cho quá trình thi công, tập kết vật liệu.

2.2. Các thiết lập nhằm giảm thiểu tác động Tái định cư

34. Trong suốt quá trình chuẩn bị dự án, nhiều nỗ lực đã được thực hiện nhằm tránh hoặc giảm thiểu qui mô tác động Tái định cư của Dự án. Các phương án khác nhau về hướng tuyến, qui mô của các hạng mục đã được chú ý thảo luận và xem xét. Một số các nguyên tắc đã được áp dụng triệt để trong các cuộc thảo luận giữa tư vấn tái định cư và tư vấn kỹ thuật:

- Ưu tiên trong lựa chọn phương án là giảm thiểu tới mức có thể tác động tái định cư do thu hồi đất, ví dụ như chọn hướng tuyến đi qua các khu vực đất lưu không, đất nông nghiệp, đất công cộng, nơi mật độ dân cư thấp, hoặc dọc theo các tuyến đường hiện hữu. Nhóm tư vấn tái định cư đã phối hợp chặt chẽ, thường xuyên thảo luận với nhóm tư vấn kỹ thuật nhằm xác định các lựa chọn có thể giảm thiểu tác động trong quá trình xây dựng, bao gồm cả các biện pháp xây dựng an toàn, lắp đặt các biển cảnh báo an toàn ở vị trí phù hợp, và kế hoạch tiến độ phù hợp.

- Tại điểm qua khu vực dân cư, các giải pháp kỹ thuật (giảm chiều rộng đường, thiết kế ngã ba) đã được thảo luận và nghiên cứu để giảm thiểu số lượng người di dời.
- Tư vấn lập Kế hoạch tái định cư đã tham vấn ý kiến với các hộ gia đình sống dọc đường nhằm nhận được sự ủng hộ của họ đối với dự án. Ngoài ra, tác động tạm thời và sự xáo trộn cộng đồng sẽ được giảm thiểu thông qua sự phối hợp chặt chẽ giữa các nhà thầu và người dân địa phương, thông báo trước đầy đủ kế hoạch thi công xây dựng và các biện pháp liên quan đến vị trí và thời gian cụ thể.

35. Các biện pháp giảm thiểu việc thu hồi đất thông qua việc xem xét các phương án kỹ thuật và giải pháp thi công. Ngoài ra, để đảm bảo tiến độ dự án theo đúng kế hoạch, căn cứ tình hình thực tế tiến độ thu hồi đất, giải phóng mặt bằng của tiểu dự án, UBND tỉnh Khánh Hòa đã thống nhất với các khuyến nghị của Ngân hàng Thế giới huỷ bỏ các hạng mục, khối lượng sau ra khỏi dự án, bao gồm:

- Hạng mục đầu tư xây dựng đường nhánh nối đường Vành đai 2 (thuộc gói thầu NT-2.1);

- Gói thầu NT-2.2: Thi công tuyến cống trên đường số 4;

- 4,83ha đất tại Khu TĐC NH và 02 khu tái định cư khác (Đất Lành và Hòn Rớ 2) là hoạt động liên kết với dự án CCSEP Nha Trang

Điều này đã dẫn đến kết quả giảm thiểu đáng kể khối lượng giải phóng mặt bằng và tái định cư của tiểu dự án.

3. MỤC TIÊU CỦA KẾ HOẠCH TÁI ĐỊNH CẬP CẬP NHẬT

36. Mục tiêu của lập bản RAP cập nhật này là cung cấp phương án tái định cư toàn diện cho những người bị ảnh hưởng bởi tiểu dự án thành phố Nha Trang sau khi dự án CCSEP được điều chỉnh. Kế hoạch cũng cụ thể hóa hơn nữa các điều khoản được nêu trong Khung chính sách tái định cư (RPF) của dự án. Mục tiêu này không thay đổi so với mục tiêu của Kế hoạch tái định cư đã được phê duyệt và được áp dụng trong suốt quá trình thực hiện dự án. Cụ thể các mục tiêu như sau:

- Tránh hoặc giảm thiểu tối đa tái định cư không tự nguyện bằng cách đề xuất các biện pháp lựa chọn trong quá trình thiết kế kỹ thuật;
- Trong trường hợp không thể tránh khỏi tái định cư, các hoạt động tái định cư cần phải được chuẩn bị và thực hiện theo các chương trình bền vững, cần phải được đầu tư đầy đủ nhằm giúp người bị ảnh hưởng có thể được chia sẻ các lợi ích của dự án. Trực tiếp hoặc gián tiếp người bị ảnh hưởng cần phải được tham vấn và tham gia vào quá trình lập kế hoạch và thực hiện chương trình tái định cư.
- Những người bị ảnh hưởng, cùng với nỗ lực của họ, cần nhận được hỗ trợ phù hợp để cải thiện sinh kế và mức sống hoặc ít nhất khôi phục lại được như điều kiện ban đầu hoặc ở mức cao hơn so với trước khi có dự án.

4. ĐIỀU KIỆN KINH TẾ - XÃ HỘI CỦA HỘ BỊ ẢNH HƯỞNG

37. Mặc dù việc thu hồi đất cho tiểu dự án đã được tiến hành nhưng tiến độ rất chậm. Tại thời điểm cập nhật RAP, chỉ có 26,2% người BAH được bồi thường và bàn giao đất cho dự án

nên chưa có nhiều thay đổi và tác động đến sinh kế, kinh tế của người BAH. Hầu hết người BAH vẫn duy trì được sinh kế. Do đó, RAP cập nhật sẽ không cập nhật thông tin kinh tế xã hội của những người bị ảnh hưởng bởi dự án CCSEP.

Tình hình sử dụng đất

38. Phần lớn diện tích đất nông nghiệp bị thu hồi là đất trống, không canh tác do đất nông nghiệp nằm trong khu vực đô thị không có hệ thống thủy lợi. Hầu hết các lô đất bị thu hồi đều được quy hoạch xây dựng khu dân cư (khu tái định cư Ngọc Hiệp) và mục đích phi nông nghiệp.

39. Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất là văn bản xác nhận tính hợp pháp của đất và tài sản gắn liền với đất, tuy nhiên, tình trạng pháp lý về quyền sử dụng đất tại khu vực bị thu hồi rất phức tạp. Nhiều giao dịch đất đai của người BAH không đăng ký hoặc không được chính quyền địa phương xác nhận nên chưa cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho những người BAH. Điều này ảnh hưởng đáng kể đến công tác bồi thường, giải phóng mặt bằng và là lý do dẫn đến khiếu nại của người BAH.

5. KHUÔN KHỔ PHÁP LÝ

40. Chính sách quyền lợi áp dụng cho các hộ BAH bởi Tiểu dự án Nha Trang sẽ tuân theo hướng dẫn của Ngân hàng Thế giới về tái định cư không tự nguyện (OP/BP 4.12), các luật, quy định của Việt Nam và Khung chính sách Tái định cư (RPF) đã được phê duyệt tại Văn bản số 1078/TTg-QHQT ngày 22/6/2016 của Thủ tướng Chính phủ Việt Nam, các quy định của Việt Nam và tỉnh Khánh Hòa.

5.1. KHUNG PHÁP LÝ CỦA CHÍNH PHỦ VIỆT NAM

41. Khung Pháp lý của Chính phủ Việt Nam: Các quy định pháp luật và nghị định liên quan đến công tác thu hồi đất, bồi thường và tái định cư được áp dụng tại Việt Nam như Hiến pháp của Nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam 2013, Luật đất đai 2013 và các nghị định, thông tư, quy định của các Bộ, thành phố/tỉnh. Các luật sau đây của nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam được áp dụng:

- Hiến pháp năm 2013 của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam.
- Luật Đất đai năm 2013 (số 45/2013/QH13) có hiệu lực ngày 01/07/2014.
- Nghị định số 84/2013/NĐ-CP của Chính phủ về quản lý phát triển nhà và tái định cư;
- Nghị định số 43/2014/NĐ-CP ngày 15/05/2014 của Chính phủ quy định về thực hiện một số điều của Luật đất đai số 45/2013/QH13.
- Nghị định số 44/2014/NĐ-CP ngày 15/05/2014 của Chính phủ quy định về giá đất;
- Nghị định số 45/2014/NĐ-CP ngày 15/05/2014 của Chính phủ quy định thu phí sử dụng đất.
- Nghị định số 46/2014/NĐ-CP ngày 15/05/2014 của Chính phủ quy định thu tiền thuê đất và thuê mặt nước.
- Nghị định số 47/2014/NĐ-CP ngày 15/05/2014 của Chính phủ quy định về bồi thường, hỗ trợ và tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất.

- Nghị định số 01/2017/NĐ-CP ngày 06/01/2017 của Chính phủ về việc sửa đổi, bổ sung một số Nghị định quy định chi tiết thi hành Luật đất đai;
- Nghị định số 148/2020/NĐ-CP ngày 18/12/2020 của Chính phủ về việc sửa đổi, bổ sung một số Nghị định quy định chi tiết thi hành Luật đất đai;
- Nghị định số 114/2021/NĐ-CP ngày 16/12/2021 của Chính phủ về quản lý và sử dụng vốn hỗ trợ phát triển chính thức (ODA) và vốn vay ưu đãi của nhà tài trợ nước ngoài;Thông tư số 30/2014/TT-BTNMT ngày 02/6/2014 của Bộ Tài nguyên và Môi trường quy định về hồ sơ giao đất, cho thuê đất, chuyển mục đích sử dụng đất, thu hồi đất;
- Thông tư số 36/2014/TT-BTNMT ngày 30/06/2014 của Bộ TNMT quy định chi tiết phương pháp định giá đất; xây dựng, điều chỉnh bảng giá đất; định giá đất cụ thể và tư vấn xác định giá đất;
- Thông tư số 37/2014/TT-BTNMT ngày 30/06/2014 của Bộ TNMT quy định chi tiết về bồi thường, hỗ trợ và tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất;
- Thông tư số 33/2017/TT-BTNMT ngày 29/9/2017 của Bộ Tài nguyên và Môi trường quy định chi tiết Nghị định số 01/2017/NĐ-CP ngày 06/01/2017 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số nghị định quy định chi tiết thi hành Luật đất đai và sửa đổi, bổ sung một số điều của các thông tư hướng dẫn thi hành Luật đất đai;
- Thông tư số 09/2021/TT-BTNMT ngày 30/6/2021 của Bộ Trưởng Bộ tài nguyên và môi trường sử đổi, bổ sung một số điều của các thông tư quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành Luật đất đai;
- Quyết định số 63/2015/QĐ-TTg của Thủ tướng chính phủ ngày 10/12/2015 quy định về chính sách hỗ trợ đào tạo nghề và giải quyết việc làm cho người bị thu hồi đất. Quyết định số 1956/2009/QĐ-TTg của Thủ tướng chính phủ ngày 17/11/2009 phê duyệt đề án "Đào tạo nghề cho lao động nông thôn đến năm 2020".
- Quyết định số 1956/2009/QD-TTg của Thủ tướng Chính phủ ngày 17 tháng 11 năm 2009 về đào tạo nghề cho lao động nông thôn đến năm 2020".

42. Các Quyết định của Tỉnh liên quan tới bồi thường, hỗ trợ và tái định cư trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa:

- Quyết định số 85/QD-UBND ngày 10/01/2017 của UBND tỉnh Khánh Hòa về việc phê duyệt phương án thực hiện bồi thường, hỗ trợ và tái định cư thuộc dự án CCSEP Nha Trang
- Quyết định số 132/QĐ-UBND ngày 13/01/2017 của UBND tỉnh Khánh Hòa phê duyệt một số nội dung về bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất tại Thành phố Nha Trang để thực hiện tái định cư CCSEP Nha Trang và Dự án xây dựng hạ tầng Khu tái định cư Ngọc Hiệp;
- Quyết định số 565/QD-UBND ngày 13/01/2017 của UBND tỉnh Khánh Hòa sửa đổi Quyết định số 132/QD-UBND ngày 13/01/2017 của UBND tỉnh Khánh Hòa;

- Quyết định số 379/QĐ-UBND ngày 17/02/2023 của UBND tỉnh Khánh Hòa sửa đổi, bổ sung một số nội dung về bồi thường, hỗ trợ và tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất tại Thành phố Nha Trang để thực hiện tiểu dự án CCSEP Nha Trang và Dự án Xây dựng hạ tầng khu tái định cư Ngọc Hiệp;
- Quyết định số 10/2021/QĐ-UBND ngày 26/8/2021 của UBND tỉnh Khánh Hòa ban hành Quy định chi tiết một số nội dung về bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa;
- Quyết định số 04/2022/QĐ-UBND ngày 09/3/2022 của UBND tỉnh Khánh Hòa về việc sửa đổi, bổ sung một số điều tại Quy định chi tiết một số nội dung về bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa ban hành kèm theo Quyết định số 10/2021/QĐ-UBND ngày 26/8/2021 của UBND tỉnh Khánh Hòa;
- Quyết định số 17/2021/QĐ-UBND ngày 25/11/2021 của UBND tỉnh Khánh Hòa về việc quy định bảng giá xây dựng mới các loại nhà, công trình xây dựng khác gắn liền với đất và chi phí bồi thường một số công trình trên đất, địa bàn tỉnh Khánh Hòa;
- Quyết định số 2179/QĐ-UBND ngày 05/8/2022 của UBND tỉnh Khánh Hòa của UBND tỉnh Khánh Hòa về việc ban hành Bảng giá bồi thường, hỗ trợ các loại cây trồng trên đất bị thu hồi khi Nhà nước thu hồi đất trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa;
- Văn bản số 2483/STC-QLG ngày 01/7/2022 của Sở Tài chính về việc Giá gạo để tính hỗ trợ, ổn định đời sống và ổn định sản xuất;
- Văn bản số 3520/UBND ngày 25/5/2022 của UBND thành phố Nha Trang về việc áp dụng thực hiện mức hỗ trợ công trình, vật kiến trúc theo Điểm 7 khoản 7 Điều 1 Quyết định số 04/2022/QĐ-UBND ngày 09/3/2022 của UBND tỉnh Khánh Hòa;

5.2. CHÍNH SÁCH CỦA NGÂN HÀNG THẾ GIỚI ĐỐI VỚI TÁI ĐỊNH CƯ BẮT BUỘC

43. NHTG nhận định tái định cư bắt buộc có thể gây ra những khó khăn, bần cùng kéo dài và ảnh hưởng nghiêm trọng đến môi trường nếu không lên kế hoạch và thực hiện các giải pháp phù hợp một cách cẩn trọng. Chính sách tái định cư bắt buộc OP/BP 4.12 của Ngân hàng quy định về các chính sách an toàn để giải quyết và giảm thiểu các nguy cơ ảnh hưởng đến kinh tế, xã hội và môi trường do tái định cư bắt buộc gây ra.

44. Chính sách tái định cư bắt buộc OP/BP 4.12 được kích hoạt khi dự án đầu tư được hỗ trợ bởi Ngân hàng Thế giới gây ra:

(i) Thu hồi đất bắt buộc dẫn đến các tác động xã hội và kinh tế trực tiếp như

- Mất đất ở hoặc mất nhà ở dẫn đến phải di dời;
- Mất tài sản hay tiếp cận với tài sản;
- Mất, nguồn thu nhập hoặc các biện pháp sinh kế (dù có hay không người bị ảnh hưởng phải di dời tới nơi khác) do thu hồi đất bắt buộc;

(ii) Hạn chế bắt buộc đối với việc sử dụng đất hoặc tiếp cận các khu bảo tồn hay khu vực được quy hoạch hợp pháp mà gây ra tác động tiêu cực đến sinh kế của những người bị ảnh hưởng

45. Chính sách này được áp dụng trong mọi hợp phần của dự án gây ra TĐC bắt buộc, bất kể nguồn tài chính là từ đâu. Chính sách này cũng được áp dụng trong các hoạt động gây ra TĐC bắt buộc, mà theo đánh giá của Ngân hàng là:

- Liên quan nhiều và trực tiếp tới dự án do Ngân hàng tài trợ;
- Cần thiết để đạt được mục tiêu như đề ra trong văn kiện dự án; và
- Được thực hiện, hoặc dự kiến thực hiện đồng thời với dự án.

46. Mục tiêu của chính sách tái định cư bắt buộc OP/BP 4.12 của Ngân hàng Thế giới bao gồm:

(i) Tái định cư bắt buộc cần được tránh hoặc được giảm đến mức tối thiểu, sau khi đưa ra nhiều phương án có thể lựa chọn trong quá trình thiết kế kỹ thuật;

(ii) Trong trường hợp tái định cư bắt buộc là không thể tránh khỏi, các hoạt động tái định cư cần được quan niệm và thực hiện như những chương trình phát triển bền vững, cung cấp đầy đủ các nguồn lực để cho phép những người bị ảnh hưởng bởi dự án có phần hưởng lợi. Những người bị ảnh hưởng phải được tham vấn đầy đủ và được tham gia vào việc lập kế hoạch và thực hiện các chương trình tái định cư.

(iii) Người bị ảnh hưởng của dự án cần được hỗ trợ cùng với nỗ lực của họ để cải thiện sinh kế và mức sống, hoặc ít nhất là khôi phục lại được mức sống theo đúng nghĩa bằng với mức sống trước khi có dự án hoặc bằng với mức sống phổ biến trước khi bắt đầu thực hiện dự án, tùy thuộc theo mức nào cao hơn.

5.3. SÁNH CÁCH TIẾP CẬN CHÍNH SÁCH GIỮA CHÍNH PHỦ VIỆT NAM VÀ NGÂN HÀNG THẾ GIỚI VÀ CÁC BIỆN PHÁP ĐƯỢC KHUYẾN NGHỊ ĐỂ GIẢI QUYẾT CÁC KHÁC BIỆT

47. Có MỘT SỐ khác biệt giữa luật, quy định, chính sách của Chính phủ Việt Nam liên quan đến thu hồi đất/tái định cư và chính sách tái định cư bắt buộc của Ngân hàng Thế giới OP4.12. Bảng dưới đây nêu bật những khác biệt chính nhằm thiết lập cơ sở cho các nguyên tắc bồi thường, hỗ trợ và phục hồi sinh kế sẽ được áp dụng cho các hộ BAH bởi dự án này.

Bảng 4 – So sánh giữa chính sách bồi thường, hỗ trợ và tái định cư của Chính phủ và NHTG

Chủ đề	Chính sách hoạt động OP4.12 của NHTG	Chính phủ Việt Nam	Chính sách áp dụng cho dự án
1.Tài sản đất			
1.1.Mục tiêu chính sách	Người bị ảnh hưởng của dự án cần được hỗ trợ trong nỗ lực của họ để cải thiện sinh kế và mức sống hoặc là khôi phục lại được ít nhất tương đương với mức sống trước khi di dời hoặc với mức sống trước khi bắt đầu thực hiện dự án.	Một điều khoản hỗ trợ được xem xét bởi UBND tỉnh để đảm bảo họ có một nơi để sống, để ổn định đời sống và sản xuất của họ. (Điều 25 Nghị định 47). Trong trường hợp số tiền bồi thường/hỗ trợ là không đủ cho người dân tái định cư để mua một lô đất tái định cư tối thiểu, họ sẽ được hỗ trợ về tài chính để có thể mua một lô đất tái định cư tối thiểu (Điều 86.4 của Luật Đất đai năm 2013 và Điều 27 của Nghị định 47)	Sinh kế và nguồn thu nhập sẽ được phục hồi trong thực tế hoặc là khôi phục lại được ít nhất tương đương với mức sống trước khi di chuyển hoặc với mức sống trước khi bắt đầu thực hiện dự án.
1.2.Hỗ trợ cho các hộ gia đình bị ảnh hưởng là những người không có quyền pháp lý hoặc yêu	Hỗ trợ phục hồi cho tất cả những người bị di dời để đạt được mục tiêu của chính sách (để cải thiện sinh kế và mức sống bằng hoặc cao hơn so với mức sống trước khi di chuyển hoặc so với mức sống phổ biến trước khi bắt đầu thực hiện dự án, tùy thuộc mức nào cao hơn).	Chỉ đất nông nghiệp được sử dụng trước ngày 1 tháng 7 năm 2004 là hợp lệ để được bồi thường. Các trường hợp khác có thể được xem xét hỗ trợ của UBND tỉnh nếu cần thiết.	Hỗ trợ phục hồi cho tất cả những người bị ảnh hưởng, bất kể tình trạng pháp lý của họ cho tới khi sinh kế và mức sống được khôi phục tốt hơn hoặc ít nhất bằng với mức sống trước khi có dự án.

Chủ đề	Chính sách hoạt động OP4.12 của NHTG	Chính phủ Việt Nam	Chính sách áp dụng cho dự án
cầu bồi thường đất mà họ đang chiếm giữ			
1.3.Đền bù cho các công trình bất hợp pháp	Đền bù theo chi phí thay thế cho tất cả các công trình, bất kể tình trạng pháp lý về đất và tài sản của người BAH.	Không bồi thường	Bồi thường theo chi phí thay thế cho tất cả công trình kiến trúc bị ảnh hưởng, bất kể tình trạng pháp lý về đất và tài sản của người BAH.
2. Đền bù			
2.1.Phương pháp xác định mức đền bù	Đền bù cho mất đất đai và các tài sản khác cần được trả theo chi phí thay thế đầy đủ.	Bồi thường thiệt hại đối với tài sản bị mất được tính theo giá sát với giá chuyển nhượng trên thị trường hoặc chi phí của công trình mới xây dựng. Uỷ ban nhân dân tỉnh được phép xác định giá bồi thường cho các loại tài sản khác nhau. Đơn vị thẩm định giá đất độc lập có thể được sử dụng để xác định giá đất. Giá này sẽ được thẩm định bởi Hội đồng thẩm định giá đất trước khi phê duyệt của UBND tỉnh.	Đơn vị thẩm định độc lập xác định giá thị trường cho tất cả các loại tài sản bị ảnh hưởng để Hội đồng thẩm định xem xét, trình UBND tỉnh phê duyệt đảm bảo chi phí thay thế.
2.2.Đền bù cho mất thu nhập hoặc	Tất cả các mất mát về thu nhập cần được đền bù (cho dù người bị ảnh hưởng có di dời hay không di dời)	Chỉ hỗ trợ mất thu nhập cho những hộ có đăng ký kinh doanh. Hỗ trợ tài chính bổ sung sẽ được cung cấp.	Tất cả các mất mát về thu nhập sẽ phải được đền bù và khi cần thiết cần đạt được mục tiêu chính sách, các hỗ trợ phát triển sẽ được

Chủ đề	Chính sách hoạt động OP4.12 của NHTG	Chính phủ Việt Nam	Chính sách áp dụng cho dự án
mất phương tiện sinh kế			bổ sung cho phần bồi thường.
2.3. Đền bù cho tác động gián tiếp do việc chiếm dụng đất và các công trình kiến trúc.	Theo thông lệ tốt thì bên vay cần tiến hành đánh giá xã hội và thực hiện các biện pháp nhằm giảm thiểu và giảm nhẹ các tác động kinh tế - xã hội bất lợi, nhất là đối với người nghèo và các nhóm dễ bị tổn thương.	Không được giải quyết	Việc đánh giá xã hội cần được tiến hành, và các biện pháp cần được xác đinh và thực hiện nhằm giảm thiểu và giảm nhẹ các tác động bất lợi, nhất là đối với người nghèo và các nhóm dễ bị tổn thương
2.4.Hỗ trợ và khôi phục sinh kế	Cung cấp hỗ trợ và khôi phục sinh kế để đạt được các mục tiêu chính sách	Cung cấp các biện pháp hỗ trợ và khôi phục sinh kế. Không có hoạt động theo dõi việc phục hồi sinh kế đầy đủ sau khi kết thúc TĐC.	Cung cấp hỗ trợ và khôi phục sinh kế và các biện pháp để đạt được các mục tiêu chính sách. Những yếu tố này sẽ được giám sát chi tiết trong báo cáo Kế hoạch hành động TĐC.
2.5.Tham vấn và công bố thông tin	Tham gia vào việc lập kế hoạch và thực hiện, đặc biệt là khẳng định các tiêu chí đủ điều kiện nhận bồi thường và hỗ trợ, và tiếp cận cơ chế giải quyết khiếu nại.	Tập trung chủ yếu vào tư vấn trong quá trình lập kế hoạch (tham khảo ý kiến về dự thảo phương án bồi thường, hỗ trợ và tái định cư và kế hoạch đào tạo, chuyển đổi nghề nghiệp và tạo điều kiện cho công việc tìm kiếm); chia sẻ thông tin và công bố thông tin.	Sự tham vấn và sự tham gia của người dân phải được kết hợp chặt chẽ trong quá trình lập và thực hiện Kế hoạch hành động tái định cư cùng với việc chia sẻ thông tin về Kế hoạch hành động tái định cư với các hộ ảnh hưởng và các bên liên quan.

Chủ đề	Chính sách hoạt động OP4.12 của NHTG	Chính phủ Việt Nam	Chính sách áp dụng cho dự án
3. Cơ chế giải quyết khiếu nại			
	Cơ chế giải quyết khiếu nại cần phải độc lập.	Cùng một cơ quan ra quyết định về đền bù, tái định cư và giải quyết các khiếu nại ở bước đầu tiên. Tuy nhiên, người khiếu nại có thể khiếu nại tại Tòa án từ bước thứ hai nếu muốn.	Cơ chế khiếu nại và giải quyết khiếu nại độc lập sẽ được thiết lập xây dựng trên cơ sở hệ thống có sẵn của Chính phủ và với sự tham gia của cơ quan giám sát độc lập.
4. Theo dõi & Đánh giá			
	Cần phải có theo dõi nội bộ và theo dõi độc lập.	Công dân được phép giám sát và báo cáo về hành vi vi phạm trong quản lý và sử dụng đất đai (hoặc thông qua các tổ chức đại diện), bao gồm cả thu hồi đất, bồi thường, hỗ trợ và tái định cư (Điều 199 của Luật Đất đai năm 2013). Không có yêu cầu rõ ràng về theo dõi, bao gồm cả theo dõi nội bộ và theo dõi độc lập.	Giám sát nội bộ và giám sát bên ngoài (giám sát độc lập) được duy trì thường xuyên (trên cơ sở các báo cáo hàng tháng đối với giám sát nội bộ và một năm hai lần đối với giám sát độc lập). Vào thời điểm kết thúc dự án, báo cáo cuối cùng được hoàn thiện đánh giá các mục tiêu của chính sách OP4.12 đã đạt được hay chưa.

6. TIÊU CHÍ HỢP LỆ VÀ QUYỀN LỢI

6.1. NGƯỜI BỊ ẢNH HƯỞNG BỞI DỰ ÁN

48. Người bị ảnh hưởng bởi dự án là những người bị ảnh hưởng trực tiếp bởi Dự án do bị mất đất, nhà ở, các công trình khác, bị mất công việc kinh doanh, các tài sản, hoặc không còn tiếp cận được với các nguồn lực, cụ thể là:

- Người có đất nông nghiệp sẽ bị ảnh hưởng (tạm thời hoặc vĩnh viễn) bởi Dự án;
- Người có đất ở/nhà cửa sẽ bị ảnh hưởng (tạm thời hoặc vĩnh viễn) bởi Dự án;
- Người có nhà thuê sẽ bị ảnh hưởng (tạm thời hoặc vĩnh viễn) bởi Dự án;
- Người có công việc kinh doanh, hoạt động sản xuất nông nghiệp, việc làm, hoặc nơi làm việc sẽ bị ảnh hưởng (tạm thời hoặc vĩnh viễn) bởi Dự án;
- Người có hoa màu/cây cối (hàng năm và lâu năm) sẽ bị ảnh hưởng một phần hoặc toàn bộ bởi Dự án;
- Người có các tài sản khác hoặc việc tiếp cận với các tài sản đó, sẽ bị ảnh hưởng một phần hoặc toàn bộ bởi Dự án; và
- Người có sinh kế sẽ bị ảnh hưởng (tạm thời hoặc vĩnh viễn) do hạn chế tiếp cận khu vực được bảo vệ bởi Dự án.

6.2. ĐỊNH CÁC NHÓM HOẶC HỘ GIA ĐÌNH DỄ BỊ TỔN THƯƠNG

49. Theo định nghĩa về nhóm/hộ dễ bị tổn thương tại Khung chính sách tái định cư của Dự án và các đối tượng bảo trợ xã hội được xác định tại Nghị định số 67/2007/NĐ-CP ngày 13 tháng 4 năm 2007 và Nghị định số 13/2010/NĐ-CP ngày 27 tháng 02 năm 2010 của Chính phủ về chính sách trợ giúp các đối tượng bảo trợ xã hội, nhóm/hộ dễ bị tổn thương bởi dự án bao gồm:

- Phụ nữ làm chủ hộ (độc thân, góa bụa hay chồng mất sức lao động) có người phụ thuộc;
- Người tàn tật (không còn khả năng lao động), người già không nơi nương tựa;
- Người nghèo theo tiêu chí của Bộ LĐTB-XH,
- Người không có đất đai;
- Người từ 85 tuổi trở lên không có lương hưu hoặc trợ cấp bảo hiểm xã hội;
- Người mắc bệnh tâm thần thuộc các loại tâm thần phân liệt, rối loạn tâm thần đã được cơ quan y tế chuyên khoa tâm thần chữa trị nhiều lần nhưng chưa thuyên giảm;
- Gia đình, cá nhân nhận nuôi dưỡng trẻ em mồ côi, trẻ em bị bỏ rơi;
- Hộ gia đình có từ 02 người trở lên tàn tật nặng, không có khả năng tự phục vụ; và
- Người dân tộc thiểu số.

50. Đây là các nhóm đối tượng đặc biệt có khả năng phải chịu tác động không tương xứng hoặc có nguy cơ bị bần cùng hóa hơn nữa do tác động của Tái định cư. Do vậy, trong quá trình lập phương án bồi thường, hỗ trợ và tái định cư chi tiết, Hội đồng bồi thường và Ban Quản lý Dự

án phối hợp với UBND phường/ xã sẽ điều tra và cập nhật danh sách các nhóm hoặc hộ dễ bị tổn thương để có những hỗ trợ kịp thời và phù hợp đối với họ.

6.3. TÍNH HỢP LỆ

51. Tính hợp lệ để được hưởng các quyền bồi thường được xác định dựa trên các tiêu chí về quyền sở hữu tài sản như sau:

(i) Những người có quyền lợi hợp pháp đối với đất đai (bao gồm cả các quyền sử dụng đất theo truyền thống và tập quán được luật pháp nhà nước công nhận. Khi xem xét các trường hợp này, giấy tờ xác minh thời gian sử dụng đất hoặc các tài sản gắn với đất của người BAH sẽ được sử dụng);

(ii) Những người không có quyền lợi hợp pháp đối với đất đai được chính thức công nhận tại thời điểm bắt đầu thống kê nhưng có yêu cầu bồi thường về đất hoặc các tài sản, miễn là các yêu cầu đó được pháp luật nhà nước công nhận hoặc được công nhận thông qua quá trình được xác định trong kế hoạch hành động tái định cư;

(iii) Những người không thể hợp thức hóa quyền sử dụng đất hoặc không được công nhận để yêu cầu bồi thường đối với đất đai mà họ đang chiếm giữ.

52. Những người trong mục (i) và (ii) của đoạn trên đây được bồi thường với chi phí thay thế cho đất và tài sản gắn liền trên đất bị mất, và được nhận các hỗ trợ khác theo quy định trong Khung chính sách TĐC. Những người trong mục (iii) sẽ không được bồi thường cho phần đất bị thu hồi, họ sẽ chỉ được hỗ trợ tái định cư và các hỗ trợ khác, nếu cần thiết, để đạt được các mục tiêu đặt ra trong chính sách này, nếu đất đó và tài sản trên đất đó hình thành trong khu vực dự án trước ngày khóa sổ kiểm kê do Bên vay quy định và được NHTG chấp nhận. Những người lấn chiếm vào khu vực Dự án sau ngày khóa sổ sẽ không được hưởng bồi thường hay bất kỳ hình thức hỗ trợ tái định cư nào. Tất cả những người trong mục (i), (ii), hoặc (iii) được bồi thường cho những thiệt hại về tài sản trên đất mà họ đang sử dụng hoặc sở hữu.

53. Theo định nghĩa, ngày khóa sổ là ngày UBND tỉnh hoặc chính quyền địa phương ban hành Thông báo thu hồi đất cho từng hợp phần trước khi thực hiện điều tra, khảo sát, đo đạc, kiểm đếm (Điều 67.1 của Luật Đất đai 2013). Người dân và cộng đồng địa phương bị ảnh hưởng sẽ nhận được thông báo (bằng văn bản) về ngày khóa sổ cũng như các kế hoạch khác của dự án, từ đó họ có thể điều chỉnh kế hoạch sử dụng đất của mình để tránh mọi tác động do thiếu thông tin.

54. Đối với đất nông nghiệp: được bồi thường về đất đối với hộ BAH trực tiếp sản xuất nông nghiệp nhưng không có quyền sử dụng đất hợp pháp hoặc quyền sử dụng đất theo truyền thống đối với thửa đất nông nghiệp bị ảnh hưởng đã được sử dụng trước ngày 01/7/2004 (ngày Luật đất đai 2003 có hiệu lực)

6.4. QUYỀN BỒI THƯỜNG

55. Căn cứ theo từng nhóm hợp lệ mà các quyền bồi thường có thể là các khoản tiền bồi thường và các hình thức hỗ trợ khác được cung cấp cho người BAH (tham khảo Ma trận quyền lợi tại Phụ lục 1).

6.5. CÁC TRƯỜNG HỢP PHÁT SINH SAU NGÀY KHÓA SỔ

56. Hộ phát sinh do tách hộ sau ngày khóa sổ đáp ứng đủ các điều kiện sau đây sẽ được công nhận như các hộ BAH hợp lệ:

(i) Hộ gia đình có nhiều thế hệ, nhiều cặp vợ chồng chung sống trên cùng một thửa đất thu hồi và có đủ điều kiện để tách hộ;

(ii) Chứng nhận của chính quyền cấp huyện/thành phố với sự xác nhận của UBND xã/phường, các hộ gia đình đã tách hộ theo quy định của chính phủ..

57. Trẻ em mới được sinh ra vợ hoặc chồng của người có tên trong hộ khẩu, người hoàn thành nghĩa vụ quân sự, người đi học xa trở về sống chung trong hộ trong thời gian từ ngày khóa sổ đến thời điểm khoản bồi thường được chi trả sẽ được hưởng sự hỗ trợ ổn định cuộc sống trong khung chính sách này.

7. ĐỊNH GIÁ VÀ BỒI THƯỜNG CÁC TÀI SẢN BỊ ẢNH HƯỞNG

58. Như yêu cầu của Chính sách Tái định cư bắt buộc của Ngân hàng Thế giới (OP 4.12), Khảo sát chi phí thay thế cần phải thực hiện bởi một tư vấn độc lập tại thời điểm thu hồi đất để làm căn cứ xác định giá thay thế áp dụng vào tất cả tính toán giá trị bồi thường cho đất, cây trồng, sản phẩm nuôi trồng thủy sản, tài sản và công trình bị ảnh hưởng bởi dự án.

59. Một đơn vị thẩm định giá đất độc lập đã xác định giá đất của tiểu dự án thông qua báo cáo định giá đất được lập vào tháng 12 năm 2022. Phương pháp định giá được áp dụng là phương pháp hệ số điều chỉnh làm phương pháp chính, trong đó phương pháp so sánh với giá thị trường được sử dụng làm phương pháp hỗ trợ xác định hệ số xác định giá khởi điểm đấu giá quyền sử dụng đất. Kết quả thẩm định giá đất cho thấy giá bồi thường áp dụng cho các PA bồi thường tương đương với giá đã định giá trước đó. Vì vậy, có thể khẳng định rằng giá đất áp dụng phù hợp với nội dung của bản RAP này.

60. NHTG đã tiến hành rà soát, đánh giá tuân thủ đầy đủ tất cả các phương án bồi thường của tiểu dự án và của dự án NHRS (khu vực 8,62ha). Quá trình đánh giá được hoàn thành vào ngày 30 tháng 6 năm 2023, cho thấy 32% PA bồi thường không tuân thủ đầy đủ RAP. Đoàn công tác đã và đang làm việc với các cơ quan chức năng của tiểu dự án để điều chỉnh, cập nhật để đảm bảo các PA bồi thường tuân thủ đầy đủ RAP. Quy trình rà soát, thẩm định các PA bồi thường cho HP 2 vẫn chưa hoàn tất.

8. NGUYÊN TẮC VÀ CHÍNH SÁCH BỒI THƯỜNG, HỖ TRỢ VÀ TÁI ĐỊNH CƯ

8.1. NGUYÊN TẮC CHUNG

61. Tất cả những người bị ảnh hưởng (BAH) bởi Dự án có tài sản gắn liền trên đất hoặc sinh sống trong khu vực thu hồi đất trước ngày khóa sổ đều có quyền được đền bù cho các thiệt hại. Những người bị mất thu nhập và/hoặc kế sinh nhai sẽ đủ điều kiện nhận hỗ trợ phục hồi sinh kế căn cứ theo các tiêu chí hợp lệ do Dự án quy định, có tham vấn với người BAH. Trước khi kết thúc Dự án nếu thấy sinh kế vẫn chưa được phục hồi bằng với mức trước khi có dự án thì cần xem xét có các biện pháp bổ sung. Dưới đây là những nguyên tắc chính của Kế hoạch tái định cư:

(i) Các mức bồi thường sẽ được xác định kịp thời và được tham vấn dựa trên các kết quả thẩm định độc lập về giá đất/cây trồng/tài sản (gắn liền với đất). Tất cả các khoản lệ phí và thuế về chuyển nhượng đất và/hoặc nhà ở sẽ được miễn trừ, hoặc sẽ nằm trong phương án bồi thường về đất và các công trình/hoặc nhà ở hoặc cơ sở kinh doanh. Chính quyền địa phương sẽ đảm bảo rằng người BAH tự tái định cư sẽ nhận được quyền sở hữu tài sản và các giấy chứng nhận theo quy định tương tự như các gói bồi thường dành cho những người chọn phương án chuyển đến khu tái định cư do dự án đề xuất mà không phải mất thêm bất kỳ chi phí phát sinh nào.

(ii) Đất sẽ được bồi thường theo cơ chế "đất đổi đất" hoặc bồi thường bằng tiền mặt, tùy theo lựa chọn của người bị ảnh hưởng bất cứ khi nào có thể. Những người mất đất sản xuất từ 20% diện tích trở lên phải được ưu tiên lựa chọn đất đổi đất. Nếu không có đất, PMU phải tự đảm bảo rằng thực sự không có đất để đổi đất. Những người mất từ 20% diện tích đất sản xuất trở lên có thể cần được hỗ trợ nhằm phục hồi sinh kế. Nguyên tắc này cũng được áp dụng đối với những người nghèo và những người thuộc nhóm dễ bị tổn thương mà bị mất từ 10% diện tích đất sản xuất trở lên.

(iii) Những người bị ảnh hưởng chọn phương án "đất đổi đất" sẽ được cấp những thửa đất với khả năng sản xuất tương đương với những thửa đất nông nghiệp bị mất (nếu quỹ đất cho phép) hoặc thửa đất kết hợp (thửa đất tiêu chuẩn) ở khu dân cư mới để định cư, và khoản tiền mặt để bù cho sự chênh lệch giữa lô đất ở bị mất và lô đất được cấp tại khu tái định cư. Khu vực tái định cư sẽ được quy hoạch một cách phù hợp và được thực hiện trên cơ sở tham vấn với những người bị di chuyển. Tất cả các cơ sở hạ tầng cơ bản như hệ thống cấp thoát nước, cấp nước sạch, đường dây điện và điện thoại sẽ được cung cấp.

(iv) Những người bị ảnh hưởng chọn phương án bồi thường đất bằng tiền sẽ được bồi thường bằng tiền mặt theo mức chi phí thay thế. Những người bị ảnh hưởng này sẽ được hỗ trợ trong việc phục hồi sinh kế và tự thu xếp để di dời.

(v) Mức bồi thường cho các công trình nhà ở, công trình thương mại, hoặc các loại công trình khác sẽ được trả theo mức chi phí thay thế mà không tính khấu hao công trình và không trừ các phần vật liệu có thể thu hồi được. Các công trình sẽ được định giá riêng rẽ. Nếu mức bồi thường được xác định theo loại công trình thì phải sử dụng giá của công trình có giá trị cao nhất trong nhóm công trình đó (chứ không phải sử dụng mức giá trị thấp nhất).

(vi) Những hộ BAH đến nhà ở, buộc phải di dời (di chuyển ra khỏi nơi ở ban đầu do diện tích đất còn lại không đảm bảo điều kiện xây dựng nhà ở theo quy định của Luật xây dựng hay bị thu hồi toàn bộ đất), Hội đồng bồi thường tái định cư cần tiến hành các hoạt động tham vấn và thỏa thuận giải pháp hỗ trợ tìm kiếm sắp xếp chỗ ở mới cho hộ BAH.

(vii) Những hộ BAH đến nhà ở, có thể xây dựng lại nhà ở trên phần đất còn lại phù hợp với điều kiện cụ thể theo quy định của địa phương (không thuộc diện buộc phải di dời) thì áp dụng chính sách chung của dự án theo ma trận quyền lợi đã được thống nhất.

(viii) Những người bị ảnh hưởng sẽ được hỗ trợ đầy đủ (bao gồm cả tiền trợ cấp di chuyển) để vận chuyển đồ dùng và tài sản cá nhân bên cạnh khoản bồi thường theo chi phí thay thế cho nhà cửa, đất, và những tài sản khác.

(ix) Việc bồi thường và hỗ trợ phục hồi cho người BAH phải được thực hiện ít nhất 30 ngày từ khi phê duyệt kinh phí bồi thường và trước khi thu hồi đất và tài sản trên đất. Cần phải xem xét áp dụng ngoại lệ đối với những đối tượng dễ bị tổn thương, bởi họ có thể cần nhiều thời gian hơn trước.

(x) Nếu như đến cuối dự án mà sinh kế vẫn chưa phục hồi được như mức trước dự án thì các biện pháp bổ sung phải được xem xét nhằm đạt được các mục tiêu của chính sách.

(xi) Các hỗ trợ khác như là hỗ trợ phục hồi kinh tế, đào tạo tập huấn và các hình thức hỗ trợ khác sẽ được cung cấp cho những người bị ảnh hưởng bị mất nguồn thu nhập, đặc biệt là nhóm đối tượng dễ bị tổn thương để nâng khả năng phục hồi và cải thiện thu nhập sau này.

8.2. CHÍNH SÁCH BỒI THƯỜNG CHO CÁC ẢNH HƯỞNG VĨNH VIỄN

8.2.1. BỒI THƯỜNG ĐỐI VỚI ĐẤT NÔNG NGHIỆP

62. *Đối với những người có quyền sử dụng hợp pháp và/hoặc có thể hợp pháp hóa quyền sử dụng đất*

(i) Ưu tiên hình thức bồi thường "đất đổi đất" trong trường hợp quỹ đất tại địa phương sẵn có và người BAH lựa chọn. Đất bồi thường phải đáp ứng những nguyên tắc sau: a) tương đương với giá trị diện tích đất BAH; b) cùng loại đất canh tác (hoặc khả năng sản xuất tương đương); c) tại địa điểm mà người BAH có thể chấp thuận; d) có đầy đủ quyền sử dụng đất của cả chủ hộ và vợ/chồng chủ hộ (nếu có); và e) không phải nộp thuế, phí đăng ký và phí chuyển quyền sử dụng đất. Nếu bồi thường về đất có giá trị nhỏ hơn hay chất lượng thấp hơn, người BAH sẽ được bồi thường bằng tiền tương đương với sự chênh lệch đó. Đối với tài sản trên đất bị thu hồi, người BAH sẽ được bồi thường bằng tiền mặt cho toàn bộ tài sản ấy với chi phí thay thế nếu tài sản BAH được xây dựng trước ngày khóa sổ

(ii) Trường hợp qũy đất không sẵn có tại địa phương hoặc hộ BAH lựa chọn phương án bồi thường bằng tiền mặt, họ sẽ được bồi thường bằng tiền cho diện tích đất nông nghiệp bị ảnh hưởng và tài sản trên đất bị thu hồi, với 100% chi phí thay thế;

(iii) Trường hợp diện tích đất còn lại sau khi thu hồi không còn đủ điều kiện để canh tác, Dự án sẽ thu hồi toàn bộ mảnh đất và việc bồi thường sẽ được thực hiện theo một trong hai hình thức như quy định tại điểm (i) và (ii) của mục này.

(iv) Ngoài bồi thường bằng đất hoặc bằng tiền mặt cho diện tích bị thu hồi như quy định ở trên, người BAH đất nông nghiệp còn được hưởng các hỗ trợ phục hồi sinh kế như được đề cập tại mục 8.2.5 của Báo cáo này.

(v) Với trường hợp đất bị thu hồi vượt hạn mức giao đất của địa phương (trừ trường hợp đất do thừa kế, được tặng cho hay nhận chuyển nhượng quyền sử dụng đất) thì không

được bồi thường về đất nhưng được hỗ trợ chi phí còn lại đầu tư vào đất đó. Ủy ban nhân dân cấp tỉnh xem xét hỗ trợ phù hợp với thực tế của địa phương.

63. Những người sử dụng đất tạm thời hoặc thuê đất công/đất của xã:

(i) Đối với hộ gia đình bị ảnh hưởng đang sử dụng đất do Nhà nước giao khoán vào mục đích sản xuất nông nghiệp, lâm nghiệp hoặc nuôi trồng thủy sản (không bao gồm đất rừng đặc dụng, rừng phòng hộ) sẽ được bồi thường chi phí đầu tư vào đất với 100% chi phí thay thế, nhưng không phải cho chính thửa đất đó và những người BAH cũng sẽ nhận được hỗ trợ thêm cho việc phục hồi thu nhập nếu họ trực tiếp tham gia vào các hoạt động sản xuất nông nghiệp theo quy định của Chính phủ.

(ii) Người BAH thuê đất trên cơ sở hợp đồng nhưng không phải là cá nhân, hộ gia đình không thuộc trường hợp quy định tại điểm (i) của mục này sẽ được bồi thường đối với chi phí đầu tư vào đất với 100% chi phí thay thế.

64. *Người không có quyền sử dụng đất hợp pháp (người sử dụng đất bất hợp pháp)*

(i) Đối với trường hợp đất nông nghiệp sử dụng trước ngày 01 tháng 7 năm 2004 mà người sử dụng đất là hộ gia đình, cá nhân trực tiếp sản xuất nông nghiệp sẽ được bồi thường với 100% chi phí thay thế theo quy định tại Khoản 2 Điều 77 của Luật đất đai.

(ii) Đối với các trường hợp khác, người bị ảnh hưởng sẽ được nhận khoản hỗ trợ tương đương với giá trị đầu tư còn lại vào đất. Khoản hỗ trợ này sẽ được quyết định bởi UBND tỉnh.

(iii) Trường hợp Dự án gây hạn chế việc tiếp cận nguồn lực hoặc cơ sở của người dân, những hộ bị ảnh hưởng như vậy sẽ được nhận bồi thường hoặc hỗ trợ bổ sung cần thiết để bù đắp.

8.2.2. BỒI THƯỜNG ĐỐI VỚI ĐẤT PHI NÔNG NGHIỆP

65. Tổ chức, cá nhân bị thu hồi đất sản xuất kinh doanh phi nông nghiệp thì sẽ được bồi thường theo từng trường hợp cụ thể sau:

(i) Hộ gia đình, cá nhân BAH có GCNQSDĐ hoặc đủ điều kiện để được cấp GCNQSDĐ: i) Nếu qũy đất tại địa phương sẵn có và hộ BAH chọn, ưu tiên bồi thường theo phương thức đất đổi đất; ii) Nếu qũy đất không có sẵn hoặc hộ BAH chọn nhận bồi thường bằng tiền mặt, họ sẽ được nhận khoản bồi thường bằng tiền mặt cho đất và tài sản trên đất bị thu hồi với 100% chi phí thay thế.

(ii) Hộ gia đình, cá nhân đang sử dụng đất thuê, trả tiền thuê đất hàng năm hoặc trả tiền thuê đất một lần nhưng được miễn tiền thuê đất thì sẽ không được bồi thường về đất nhưng được bồi thường cho chi phí đầu tư còn lại cho đất và tài sản trên đất với 100% chi phí thay thế.

(iii) Đối với hộ gia đình, cá nhân sử dụng đất có nhà ở gắn liền với đất trước ngày 01 tháng 7 năm 2004 mà đất có nguồn gốc lấn chiếm, chiếm dụng trái phép thì khi Nhà nước thu hồi đất, Nhà nước giao đất ở mới có thu tiền sử dụng đất hoặc bán nhà ở tái định cư cho

các hộ gia đình, cá nhân này nếu họ không có nơi cư trú khác. Tiền sử dụng đất và giá bán nhà tái định cư sẽ do UBND tỉnh quy định.

(iv) Tổ chức hợp lệ (tổ chức kinh tế, tổ chức sự nghiệp công lập tự chủ tài chính) đang sử dụng đất sản xuất kinh doanh phi nông nghiệp trả tiền thuê một lần (tiền thuê đất không sử dụng ngân sách nhà nước), có GCNQSDD hay đủ điều kiện để cấp GCNQSD đất thì được bồi thường bằng "đất đổi đất" nếu qũy đất tại địa phương sẵn có, nếu không sẽ được bồi thường bằng tiền mặt với 100% chi phí thay thế.

(v) Tổ chức hợp lệ (tổ chức kinh tế, tổ chức sự nghiệp công lập tự chủ tài chính) đang sử dụng đất sản xuất kinh doanh phi nông nghiệp là đất thuê trả tiền hàng năm hoặc trả tiền một lần nhưng được miễn tiền thuê đất thì không được bồi thường về đất nhưng được bồi thường cho chi phí đầu tư còn lại trên đất và tài sản trên đất với 100% chi phí thay thế.

66. Ngoài nhận được các khoản bồi thường nêu trên, Dự án cũng sẽ cung cấp một khoản hỗ trợ di chuyển cơ sở sản xuất, kinh doanh cho các tổ chức/cá nhân như được đề cập ở mục 8.6 của Báo cáo này.

8.2.3. BỒI THƯỜNG ĐỐI VỚI ĐẤT Ở (THỔ CƯ)

67. *Đất ở không có công trình trên đất*

(i) *Người sử dụng đất hợp pháp và/hoặc có thể được hợp pháp hóa:* được bồi thường cho đất bị thu hồi bằng tiền mặt với 100% chi phí thay thế

(ii) *Người sử dụng không có quyền sử dụng đất hoặc không thể hợp pháp hóa:* sẽ được nhận khoản hỗ trợ. Mức hỗ trợ sẽ được UBND tỉnh xem xét quyết định.

68. *Đất ở có các công trình kiến trúc mà diện tích đất còn lại đủ để xây dựng lại nhà ở theo quy định của UBND tỉnh (Người BAH tự sắp xếp lại)*

(i) Bồi thường cho phần diện tích đất ở bị thu hồi bằng tiền với 100% chi phí thay thế cho người có sử dụng đất hợp pháp hoặc có thể hợp pháp hóa

(ii) Người không đủ điều kiện nhận bồi thường về đất sẽ được nhận khoản hỗ trợ bằng tiền mặt. Khoản hỗ trợ này sẽ do UBND tỉnh quy định.

(iii) Bồi thường cho các công trình bị ảnh hưởng với 100% chi phí thay thế, không khấu trừ các vật liệu có thể tận dụng được.

(iv) Nếu nhà cửa hoặc công trình bị ảnh hưởng một phần, người sử dụng sẽ được bồi thường theo giá thay thế cho phần bị ảnh hưởng, cộng với chi phí sửa chữa như đã đề cập tại Mục 8.2.5 của Kế hoạch TĐC này.

69. *Đất ở có công trình trên đất mà phần đất còn lại không đủ để xây dựng lại theo quy định của UBND tỉnh (người BAH phải di dời)*

(i) Người BAH có quyền hợp pháp hoặc có thể hợp pháp hóa với đất BAH có thể lựa chọn một trong những phương thức bồi thường sau:

- Trường hợp người BAH mong muốn được bồi thường theo phương án "đất đổi đất": Bồi thường bằng đất ở tại khu tái định cư của Dự án được xây dựng đầy đủ hạ tầng và việc phân giao đất tái định cư tuân theo quy định của UBND tỉnh và theo điều kiện qũy đất của địa phương. Người BAH sẽ được cấp đầy đủ giấy chứng nhận về quyền sử dụng đất mà không phải trả bất kỳ khoản phí nào.

- Trong trường hợp giá trị bồi thường về đất lớn hơn giá trị lô đất ở bồi thường trong khu tái định cư của dự án, phần chênh lệch giá trị sẽ được trả bằng tiền mặt cho người BAH

- Trong trường hợp số tiền bồi thường về đất thấp hơn giá trị của một lô đất tái định cư tối thiểu trong khu tái định cư của Dự án, người BAH sẽ được hỗ trợ khoản chênh lệch để mua được lô đất mới.

- Trường hợp người BAH không muốn được bồi thường bằng đất, họ sẽ được nhận bồi thường bằng tiền mặt cho toàn bộ diện tích đất ở bị thu hồi với 100% giá thay thế cộng với khoản hỗ trợ tái định cư theo quy định của UBND tỉnh để họ tự di dời.

▪ Trong trường hợp phần đất ở còn lại không đủ diện tích để xây dựng lại nhà ở nhưng nằm trong cùng thửa đất với đất vườn/ao/đất nông nghiệp, hộ gia đình có thể đề xuất chuyển đổi mục đích sử dụng một phần đất vườn/ao/đất nông nghiệp thành đất ở theo quy định của UBND tỉnh để có thể xây dựng nhà ở tại chỗ.

(ii) Người bị ảnh hưởng không có quyền hợp pháp về đất hoặc không thể hợp pháp hóa quyền sử dụng đất sẽ được hưởng quyền lợi như sau:

- Một khoản tiền hỗ trợ sẽ được xem xét và quyết định bởi UBND tỉnh Khánh Hòa.
- Người BAH không còn nơi nào trong thành phố Nha Trang để di dời, cư trú sẽ được giao một lô đất tái định cư tối thiểu mà họ chấp thuận trong khu tái định cư để mua trả góp hoặc thuê để sinh sống với giá thay thế.

70. Trong trường hợp người BAH thuộc nhóm/hộ gia đình nghèo hoặc dễ bị tổn thương thì sẽ được xem xét hỗ trợ (bằng tiền mặt hoặc hiện vật) để bảo đảm người BAH có đủ khả năng để di dời tới nơi ở mới. UBND tỉnh sẽ xem xét quyết định mức hỗ trợ cho những đối tượng này

8.2.4. BỒI THƯỜNG ĐỐI VỚI CÔNG TRÌNH, VẬT KIẾN TRÚC BỊ ẢNH HƯỞNG

71. *Đối với công trình, vật kiến trúc bị ảnh hưởng*

(i) Người có nhà/công trình bị ảnh hưởng sẽ được bồi thường như sau:

- Bồi thường bằng tiền mặt cho toàn bộ công trình thuộc sỡ hữu cá nhân bị ảnh hưởng với 100% chi phí thay thế, bất kể họ có quyền sử dụng đất hay giấy phép xây dựng đối với công trình bị ảnh hưởng hay không nếu được xây dựng trước ngày khóa sổ. Kinh phí bồi thường đủ để xây dựng lại công trình mới tương đương với công trình bị ảnh hưởng với cùng tiêu chuẩn kỹ thuật.
- Nếu công trình bị ảnh hưởng một phần, dự án sẽ bồi thường cho phần bị ảnh hưởng theo chi phí thay thế, và hỗ trợ thêm kinh phí sửa chữa, để khôi phục lại công trình như cũ hoặc tốt hơn;

- Nếu người BAH đã xây nhà trên đất nông nghiệp bị ảnh hưởng và phải di dời nhưng không còn nhà/đất ở nào khác trong thành phố Nha Trang để di dời, thì người BAH được mua lô đất tối thiểu tại khu tái định cư theo giá thay thế.
- Các khoản bồi thường được trả bằng tiền mặt với chi phí thay thế, không tính khấu hao giá trị sử dụng cũng như không khấu trừ đối với vật liệu tận dụng lại.
- Chi phí bồi thường loại công trình được tính theo diện tích thực tế bị ảnh hưởng chứ không căn cứ vào diện tích sử dụng.
- Nhà ở/công trình được xây dựng sau ngày khóa sổ sẽ không được bồi thường, hay hỗ trợ

(ii) Người thuê nhà thuộc sở hữu của nhà nước hoặc tổ chức sẽ được thuê hoặc mua một lô đất tối thiểu trong khu tái định cư; hoặc được hỗ trợ 60% chi phí thay thế cho đất và nhà bị ảnh hưởng. Công trình, cây cối, hoa màu… trên đất do chính người BAH bởi dự án tạo lập trước ngày khóa sổ sẽ được bồi thường theo mức chi phí thay thế đầy đủ.

(iii) Những người thuê nhà để ở sẽ được cung cấp một khoản trợ cấp di chuyển cho việc di chuyển tài sản, cũng như hỗ trợ trong việc xác định chỗ ở thay thế.

72. *Bồi thường mồ mả*:

(i) Chi phí bồi thường cho việc di chuyển mồ mả sẽ bao gồm chi phí đào, bốc, di chuyển, xây dựng mới và các chi phí hợp lý khác có liên quan trực tiếp phù hợp với tập quán địa phương. UBND tỉnh quy định mức bồi thường cụ thể.

(ii) Đối với những mồ mả vô chủ bị ảnh hưởng, Ban QLDA ký hợp đồng với đơn vị độc lập nhận chi phí bồi thường và di dời mộ đến vị trí khác.

(iii) Mộ của cá nhân và của gia tộc được coi là tài sản văn hóa vật thể và mặc dù các chi phí liên quan đến việc di dời mồ mả có thể đã nằm trong kế hoạch TĐC, nhưng vẫn cần áp dụng chính sách của NHTG OP 4.11 về tài sản văn hóa vật thể và cần tham chiếu tới Kế hoạch Quản lý Môi trường hoặc Sổ tay thực hiện dự án.

8.2.5. THƯỜNG ĐỐI VỚI CÂY CỐI, HOA MÀU VÀ VẬT NUÔI

73. Đối với câu cối, hoa màu được tạo ra trước ngày khóa sổ, bất kể tình trạng sở hữu hợp pháp về đất, chi phí bồi thường sẽ được chi trả cho người BAH với chi phí thay thế. Đối với cây bị ảnh hưởng chưa thu hoạch nhưng có thể di dời được thì sẽ hỗ trợ các thiệt hại thực tế do vận chuyển và trồng lại.

74. Đối với vật nuôi (bao gồm cả nuôi trồng thủy hải sản) chưa đến thời gian thu hoạch tại thời điểm thu hồi đất, các thiệt hại thực tế do việc thu hoạch sớm sẽ được bồi thường bằng tiền mặt với chi phí thay thế tại thời điểm thu hồi đất. Trong trường hợp vật nuôi có thể di dời đến nơi mới, chi phí vận chuyển và thiệt hại do việc vận chuyển sẽ được bồi thường.

75. Cây cối, hoa màu và vật nuôi được trồng/nuôi sau ngày khóa sổ sẽ không được bồi thường hay hỗ trợ.

8.2.6. BỒI THƯỜNG CHO CÁC TÀI SẢN KHÁC

76. Trong trường hợp các hộ gia đình bị ảnh hưởng có hệ thống điện thoại, đồng hồ nước, đồng hồ điện, truyền hình cáp, truy cập internet (thuê bao) bị ảnh hưởng và vẫn còn sử dụng, hộ gia đình cũng sẽ được bồi thường theo đơn giá lắp đặt mới căn cứ đơn giá mà nhà cung cấp thông báo hoặc chi phí di dời theo quy định của nhà cung cấp.

8.2.7. BỒI THƯỜNG CHO CÔNG TRÌNH CÔNG CỘNG BỊ ẢNH HƯỞNG

77. Đối với các công trình công cộng như trường học, các cầu, nhà máy, nguồn nước, đường giao thông, hệ thống thu gom nước thải v.v. bị hư hại và cộng đồng mong muốn sử dụng lại, dự án sẽ đảm bảo rằng các hệ thống này sẽ được phục hồi hoặc sửa chữa lại tùy theo trường hợp cụ thể, và cộng đồng không phải trả cho chi phí đó.

78. Đối với các công trình hạ tầng công cộng phục vụ trực tiếp đến nhu cầu phát triển và đời sống dân sinh như kênh mương thủy lợi, trường học, trạm y tế, đường giao thông, hệ thống điện, viễn thông, cáp quang (trừ các công trình đã có giấy phép xây dựng yêu cầu phải di dời khi cần thiết) v.v cần phải được bồi thường theo giá thay thế hoặc phục hồi với chất lượng bằng hoặc tốt hơn trước khi có dự án.

8.3. CHÍNH SÁCH BỒI THƯỜNG CHO CÁC TÁC ĐỘNG TẠM THỜI TRONG THỜI GIAN THI CÔNG

79. Trường hợp dự án cần có mặt bằng thi công tạm thời thì Ban quản lý dự án thực hiện thuê đất của người sử dụng đất theo quy định của pháp luật dân sự.

80. Đối với với thiệt hại về các công trình kiến trúc của tư nhân hoặc công cộng phát sinh trong quá trình thi công:

(i) Tài sản bị hư hại sẽ được nhà thầu thi công chịu toàn bộ chi phí để khôi phục ngay lập tức về nguyên trạng sau khi hoàn thành các công trình xây lắp;

(ii) Theo những điều khoản cụ thể trong Hợp đồng xây lắp, nhà thầu được yêu cầu phải hết sức cẩn thận để tránh làm hư hại tài sản khi thực hiện các hoạt động thi công. Trường hợp thiệt hại xảy ra, nhà thầu sẽ được yêu cầu sửa chữa thiệt hại và có thể bị yêu cầu bồi thường ngay cho các gia đình, các nhóm, các cộng đồng, hoặc các cơ quan bị ảnh hưởng ở mức bồi thường được áp dụng cho tất cả các tài sản khác bị ảnh hưởng bởi dự án.

8.4. BỒI THƯỜNG THIỆT HẠI DO ẢNH HƯỞNG GIÁN TIẾP

81. Chính sách bồi thường này áp dụng đối với những hộ BAH do lấy đất làm địa điểm xây dựng khu tái định cư. Do tất cả những người BAH gián tiếp của khu tái định cư cũng bị ảnh hưởng giống như người BAH trực tiếp do dự án, nên họ cũng được quyền hưởng bồi thường và hỗ trợ phục hồi tương tự như những người bị ảnh hưởng trực tiếp.

8.5. CÁC THIỆT HẠI KHÁC CÓ THỂ XÁC ĐỊNH TRONG QUÁ TRÌNH THỰC HIỆN

82. Các tác động khác được xác định trong quá trình thực hiện dự án sẽ được bồi thường phù hợp với các nguyên tắc của Khung chính sách TĐC và chính sách OP4.12 của NHTG. Bất

kỳ sự gián đoạn kinh doanh sẽ được bồi thường theo các nguyên tắc của Khung chính sách / Kế hoạc TĐC này.

8.6. CÁC KHOẢN HỖ TRỢ PHỤC HỒI SINH KẾ

83. Bên cạnh việc bồi thường trực tiếp cho những tài sản bị thiệt hại, những người BAH còn được nhận các khoản hỗ trợ để trang trải cho những chi phí trong giai đoạn chuyển tiếp. Các mức hỗ trợ sẽ được điều chỉnh, có tính đến yếu tố lạm phát và tăng giá cho phù hợp với thời gian chi trả. Các khoản hỗ trợ này bao gồm, nhưng không giới hạn, những khoản sau

8.6.1. HỖ TRỢ ĐỐI VỚI CÁC TRƯỜNG HỢP BỊ ẢNH HƯỞNG ĐẤT Ở

84. Hỗ trợ di chuyển chỗ ở:Các hộ di dời sẽ được nhận hỗ trợ bằng tiền mặt để di dời đến nơi ở mới như quy định của UBND tỉnh.

85. Hỗ trợ thuê nhà ở: Những hộ phải di dời, trong thời gian chờ nhận đất hoặc xây dựng nhà mới sẽ được nhận hỗ trợ thuê nhà bằng tiền mặt theo quy định của UBND tỉnh.

86. Hỗ trợ tái định cư nhưng tự di dời: Nếu hộ gia đình, cá nhân đủ điều kiện tái định cư mà tự lo chỗ ở, ngoài được nhận bồi thường cho diện tích đất ở bị thu hồi với 100% chi phí thay thế, sẽ được hỗ trợ bằng tiền mặt tương đương chi phí đầu tư cơ sở hạ tầng cho một lô đất tái định cư tối thiểu trong khu tái định cư của dự án. Mức hỗ trợ này sẽ do UBND tỉnh quyết định

87. Đối với những hộ gia đình/cá nhân có nhà kết hợp kinh doanh phải di dời: được hỗ trợ đào tạo nghề và tìm kiếm việc làm theo quy định của UBND tỉnh đối với các nhân khẩu trong độ tuổi lao động hiện có của hộ gia đình.

88. Hỗ trợ ổn định đời sống: Những người phải di dời hoặc phải xây dựng lại nhà trên diện tích đất còn lại sẽ được nhận hỗ trợ ổn định đời sống bằng tiền mặt trong giai đoạn chuyển tiếp theo quy định của UBND tỉnh.

8.6.2. HỖ TRỢ ĐỐI VỚI CÁC TRƯỜNG HỢP BỊ ẢNH HƯỞNG ĐẤT NÔNG NGHIỆP

89. Hỗ trợ ổn định đời sống (trong giai đoạn chuyển tiếp) cho những người BAH đang trực tiếp sản xuất trên đất nông nghiệp bị ảnh hưởng sẽ được nhận một khoản hỗ trợ bằng tiền mặt tương đương 30 kg gạo/khẩu/tháng, cụ thể:

(i) Người BAH bị mất từ 20% đến 70% đất nông nghiệp (hoặc từ 10% đến 70% đối với các nhóm dễ bị tổn thương và người nghèo) sẽ được hỗ trợ 6 tháng nếu không phải di dời, và 12 tháng nếu phải di dời. Trong một số trường hợp đặc biệt, ở các vùng có điều kiện kinh tế khó khăn đặc biệt, mức hỗ trợ tối đa là 24 tháng;

(ii) Người BAH bị mất trên 70% đất nông nghiệp họ sở hữu sẽ được hỗ trợ với mức hỗ trợ như trên cho 12 tháng nếu không phải di dời và cho 24 tháng nếu phải di dời. Trong một số trường hợp đặc biệt, ở các vùng có điều kiện kinh tế khó khăn đặc biệt, mức bồi thường tối đa là 36 tháng;

(iii) Đối với các hộ bị ảnh hưởng dưới 20% diện tích đất nông nghiệp mà phần diện tích đất canh tác còn lại không đủ điều kiện canh tác tiếp thì sẽ được hỗ trợ như mức hỗ trợ phía trên công thêm các khoản hỗ trợ khác cho 12 tháng.

90. Hỗ trợ ổn định sản xuất: Hộ gia đình, cá nhân được bồi thường bằng đất nông nghiệp thì được hỗ trợ ổn định sản xuất, bao gồm: Hỗ trợ giống cây trồng, giống vật nuôi cho sản xuất nông nghiệp, các dịch vụ khuyến nông, khuyến lâm, bảo vệ thực vật, thú y, kỹ thuật trồng trọt, chăn nuôi và kỹ thuật nghiệp vụ đối với sản xuất, kinh doanh dịch vụ công thương nghiệp. Hình thức và mức hỗ trợ cụ thể theo quy định của UBND tỉnh.

91. Hỗ trợ đào tạo, chuyển đổi nghề và tìm kiếm việc làm: Mức hỗ trợ tối đa 5 lần giá đất nông nghiệp cùng loại trong bảng giá đất của địa phương đối với toàn bộ diện tích đất nông nghiệp bị thu hồi nhưng không vượt quá hạn mức giao đất nông nghiệp tại địa phương.

8.6.3. HỖ TRỢ ĐỐI VỚI CÁC TRƯỜNG HỢP MẤT THU NHẬP HOẶC KINH DOANH

92. Hỗ trợ ổn định sản xuất, kinh doanh:

(i) Đối với các doanh nghiệp/ hộ gia đình có đăng ký kinh doanh sẽ được bồi thường hoặc hỗ trợ. Mức bồi thường/hỗ trợ tối đa bằng 30% thu nhập sau thuế của 01 năm dựa trên thu nhập bình quân hàng năm đã khai báo với cơ quan thuế trong ba năm gần nhất;

(ii) Đối với các hộ gia đình không có giấy phép kinh doanh nhưng đã thực hiện nghĩa vụ thuế sẽ được bồi thường, hỗ trợ tương đương 50% mức hỗ trợ đối với với doanh nghiệp/ hộ gia đình có đăng ký kinh doanh.

93. Hỗ trợ di chuyển cơ sở sản xuất, kinh doanh: Tổ chức và người BAH được Nhà nước giao đất, cho thuê đất hoặc đang sử dụng đất hợp pháp khi Nhà nước thu hồi đất mà phải di chuyển cơ sở sản xuất, kinh doanh thì được hỗ trợ kinh phí để tháo dỡ, di chuyển và lắp đặt lại cơ sở mới. Mức hỗ trợ được tính theo chi phí thực tế tại thời điểm di dời, trên cơ sở tổ chức tự kê khai và tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường kiểm tra trước khi trình cơ quan có thẩm quyền phê duyệt.

94. Trợ cấp ngưng việc: Người lao động trong các cơ sở sản xuất, kinh doanh bị ảnh hưởng có hợp đồng lao động được nhận trợ cấp tương đương với mức lương tối thiểu theo quy định trong thời gian chuyển tiếp tối đa là 6 tháng và được hỗ trợ tìm kiếm việc làm thay thế nếu có nhu cầu.

8.6.4. HỖ TRỢ KHI THU HỒI ĐẤT CÔNG ÍCH CỦA XÃ, PHƯỜNG, THỊ TRẤN

95. Đối với diện tích đất công ích của xã, phường, thị trấn bị thu hồi sẽ được hỗ trợ trong dự toán ngân sách được phân bổ hàng năm của UBND xã,phường, thị trấn. Mức hỗ trợ cao nhất có thể bằng mức bồi thường. Tiền hỗ trợ chỉ được sử dụng để đầu tư xây dựng các công trình hạ tầng, sử dụng vào mục đích đầu tư công của xã, phường, thị trấn theo như quy định tại Điều 24 của Nghị định 47/2014/NĐ-CP.

8.6.5. CẤP/ HỖ TRỢ CHO CÁC HỘ DỄ BỊ TỔN THƯƠNG

96. Đối với các hộ gia đình không có đất: hỗ trợ thông qua việc cung cấp một lô đất trong khu tái dịnh cư theo hình thức mua trả góp hoặc thuê để ở (tùy theo sự lựa chọn của người BAH). Hỗ trợ bổ sung sẽ được xem xét nếu cần thiết để đảm bảo người BAH có nơi sinh sống.

97. Các hộ gia đình diện chính sách: các hộ gia đình di dời là các hộ có bà mẹ anh hùng, anh hùng lực lượng vũ trang. anh hùng lao động, cựu chiến binh, thương binh hoặc liệt sĩ sẽ

được hỗ trợ theo quy định của UBND tỉnh cho mỗi hộ gia đình(có xác nhận của chính quyền địa phương).

98. Đối với các hộ nghèo: ngoài những hỗ trợ theo quy định khi bị ảnh hưởng sẽ được hưởng thêm các hỗ trợ cho nhóm dễ bị tổn thương như sau:

- Hộ nghèo phải di dời hoặc mất từ 10% trở lên diện tích đất sản xuất nông nghiệp mà họ đang có, hộ nghèo mất dưới 10% đất của họ nhưng diện tích đất còn lại không đủ để canh tác: sẽ được hỗ trợ bằng tiền mặt tương đương 30kg gạo/khẩu/tháng trong thời gian 24 tháng hoặc theo quy định của tỉnh, tùy theo mức nào cao hơn.
- Các hộ nghèo BAH còn lại (không thuộc trường hợp nêu trên): được hỗ trợ bằng tiền mặt tương đương 30kg gạo/khẩu/tháng trong thời gian 6 tháng.

99. Các nhóm dễ bị tổn thương khác: Nữ chủ hộ có người phụ thuộc, hộ gia đình có người tàn tật, người già không có nguồn hỗ trợ và các hộ gia đình dân tộc thiểu số sẽ được hỗ trợ thêm bằng tiền tương đương với 30 kg gạo/khẩu/tháng trong vòng 6 tháng.

8.6.6. CÁC HỖ TRỢ, TRỢ CẤP KHÁC

100. Tiền thưởng bàn giao mặt bằng đúng tiến độ: Tất cả những người bị ảnh hưởng di dời khỏi vùng đất bị thu hồi ngay sau khi nhận được bồi thường và hỗ trợ sẽ được nhận một khoản tiền khen thưởng theo quy định của tỉnh. Hộ gia đình, cá nhân đủ điều kiện bố trí tái định cư theo quy định và chấp hành tốt quyết định bàn giao mặt bằng trong thời gian mười ngày kể từ ngày nhận đất tái định cư thì được thưởng 10% tổng giá trị bồi thường, hỗ trợ; mức thấp nhất không dưới 1.000.000 đồng và cao nhất không quá 8.000.000 đồng. Trường hợp theo yêu cầu phải bàn giao mặt bằng cho dự án trước thời hạn (khi chưa nhận tiền hoặc chưa nhận đất tái định cư) thì ngoài khoản thưởng nêu trên còn được thưởng động viên 3.000.000 đồng/hộ. Nếu hộ gia đình, cá nhân có nhiều thửa đất bị thu hồi trong cùng một Dự án mà các thửa đất đó ở các địa bàn cấp xã khác nhau trong trường hợp theo yêu cầu phải bàn giao mặt bằng trước thời hạn thì được khen thưởng tối đa của một dự án không quá 6.000.000 đồng và không vượt quá 20% tổng giá trị bồi thường, hỗ trợ của phần diện tích đât bị thu hồi.

101. Những người BAH bị mất nguồn thu nhập sẽ được tham gia trong các chương trình phục hồi thu nhập. Các biện pháp khôi phục như các dịch vụ khuyến nông, đào tạo và dạy nghề, tiếp cận tín dụng và/hoặc các biện pháp khác phù hợp sẽ được trao cho người BAH mất đi nguồn thu nhập để đảm bảo cuộc sống của họ được phục hồi như trước khi có dự án.

102. Ngoài các hỗ trợ nêu trên, căn cứ vào tình hình thực tế dự án có thể xem xét quyết định các biện pháp hỗ trợ khác để đảm bảo ổn định đời sống, văn hóa tinh thần, sản xuất và sinh kế cho người BAH.

8.7. TÁI ĐỊNH CƯ VÀ PHỤC HỒI THU NHẬP

103. Đối với các hộ gia đình phải di dời, họ sẽ được lựa chọn giữa phương án: tự thu xếp tái định cư trên các thửa đất còn lại của họ, hoặc chuyển tới các thửa đất do chính quyền địa phương cung cấp hoặc nhận bồi thường bằng tiền mặt và tự thu xếp nơi tái định cư. Trong trường hợp hộ gia đình kinh doanh, buôn bán phải tái định cư, người BAH sẽ được hỗ trợ tìm nơi

mới khả thi về mặt kinh tế, những người trong độ tuổi lao động của hộ gia đình nếu có nhu cầu sẽ được hỗ trợ đào tạo nghề, tìm kiếm việc làm theo quy định của tỉnh.

104. Đối với những hộ gia đình bị thu hồi đất nông nghiệp. Ngoài việc được bồi thường, hỗ trợ như đã nêu ở phần trên còn được hưởng chính sách hỗ trợ giải quyết việc làm và đào tạo nghề cho người trong độ tuổi lao động (theo Quyết định số 63/2015/QĐ-TTg và Nghị định số 47/2014/NĐ-CP) hoàn toàn miễn phí:

(i) Hỗ trợ đào tạo nghề bao gồm: các khóa học nghề ngắn hạn (trình độ sơ cấp và dạy nghề dưới ba tháng) hoặc học nghề trình độ trung cấp, cao đẳng được Nhà nước trả học phí cho một khóa học. Kinh phí đào tạo nghề nằm trong tổng kinh phí của Dự án đầu tư hoặc phương án bồi thường, hỗ trợ và tái định cư được duyệt;

(ii) Hỗ trợ tạo việc làm trong nước: tư vấn học nghề, giới thiệu việc làm miễn phí tại các Trung tâm giới thiệu việc làm trực thuộc Sở Lao động, Thương binh và Xã hội. Trường hợp cơ sở sản xuất kinh doanh nhận nhiều lao động bị thu hồi đất nông nghiệp vào làm việc sẽ được hưởng các chính sách ưu đãi về đất đai, tín dụng, thuế theo quy định của pháp luật.

105. Bên cạnh đó, những hộ gia đình bị ảnh hưởng được bồi thường bằng đất nông nghiệp thì được hỗ trợ ổn định sản xuất, bao gồm: Hỗ trợ giống cây trồng, giống vật nuôi cho sản xuất nông nghiệp, các dịch vụ khuyến nông, khuyến lâm, dịch vụ bảo vệ thực vật, thú y, kỹ thuật trồng trọt, chăn nuôi và kỹ thuật nghiệp vụ đối với sản xuất, kinh doanh dịch vụ công thương nghiệp. Các chương trình khôi phục sinh kế phù hợp sẽ được thiết kế và thực hiện trong sự tham vấn với người BAH trong quá trình triển khai dự án.

8.8. NHÓM DỄ BỊ TỔN THƯƠNG VÀ VẤN ĐỀ GIỚI

106. Dự án nhận thấy rằng có những nhóm xã hội nhất định có thể có ít khả năng khôi phục điều kiện sống, sinh kế, và mức thu nhập hơn và Dự án đã lồng ghép sự tác động tiềm tàng này vào các hoạt động chuẩn bị và thực hiện dự án thông qua việc áp dụng quy trình lập kế hoạch và đưa ra quyết định có sự tham gia. Phụ nữ đóng góp vào phát triển kinh tế gia đình và sinh kế cộng đồng. Họ sẽ được trao quyền để trở thành thành viên tích cực trong các hoạt động cộng đồng và dự án để có được sự tham gia của họ trong việc hỗ trợ thực hiện và giám sát dự án.

107. Trong quá trình thực hiện, Dự án sẽ chú ý đặc biệt tới phụ nữ và các hộ gia đình do nữ làm chủ hộ như những người hưởng lợi của Dự án. Sẽ có sự tham gia bình đẳng của phụ nữ trong toàn bộ quy trình của các hoạt động Dự án nhằm tăng khả năng bền vững của dự án. Sự tham gia tích cực của phụ sẽ được đảm bảo trong quá trình thiết kế các biện pháp phù hợp với các nhu cầu hay mối quan tâm cụ thể của những nhóm dễ bị tổn thương như các nhóm không có đất, nhóm nghèo, và nhóm hộ gia đình có nữ là chủ hộ, người tàn tật, người già, trẻ nhỏ mà không có nguồn hỗ trợ. Một kế hoạch hành động Giới đã được phát triển cho Tiểu dự án như một phần của Báo cáo đánh giá xã hội

9. LỰA CHỌN VÀ CHUẨN BỊ KHU TÁI ĐỊNH CƯ

9.1. NHU CẦU TÁI ĐỊNH CƯ

108. Trước khi dự án được điều chỉnh, ước tính có 593 hộ gia đình/tổ chức bị ảnh hưởng do thu hồi đất, trong đó 291 hộ bị ảnh hưởng phải di dời. Sau khi tiểu dự án điều chỉnh, số hộ bị ảnh hưởng của tiểu dự án giảm xuống còn 450 hộ. Trong tổng số 450 hộ BAH, số hộ phải di dời ước tính tổng cộng là 215: 13 hộ thuộc hợp phần 1 và 202 hộ thuộc hợp phần 2. Tính đến tháng 9 năm 2023, 11 hộ BAH bởi hợp phần 1 đã được tái định cư và chưa có hộ nào bị ảnh hưởng bởi hợp phần 2 được tái định cư. Do một số hộ BAH bị ảnh hưởng sẽ được quyền nhận nhiều hơn 1 lô tái định cư nên tổng nhu cầu dự kiến về số lô tái định cư tại khu tái định cư là 235 lô. Do đó, khu tái định cư Đất Lành và Hòn Rớ 2 không còn cần thiết để bố trí TĐC cho tiểu dự án CCSEP-Nha Trang, diện tích khu tái định cư Ngọc Hiệp cũng giảm từ 13,45ha xuống còn 8,62ha đã được giải phóng mặt bằng để cung cấp khoảng 235 lô TĐC, trong đó: 6ha đã xây dựng hạ tầng và 2,62ha đã hoàn thành giải phóng mặt bằng nhưng chưa xây dựng hạ tầng. UBND thành phố sẽ quản lý và thực hiện các hoạt động kỹ thuật thoát nước phục vụ khu NHRS Vì vậy, 4,83ha tại Khu NHRS không còn cần thiết cho tiểu dự án CCSEP Nha Trang nữa. Xem bảng chi tiết ở dưới

Bảng 5 – Nhu cầu tái định cư của dự án

Stt	Hạng mục	Dự kiến số lô tái định cư cần thiết	Tình hình bàn giao các lô TĐC tại khu TĐC Ngọc Hiệp đến tháng 9 năm 2023
1	Nhà máy XLNT (NT-1.7)	7	7hộ BAH đã được phân lô TĐC
2	Trạm bơm nước mưa (NT-1.6)	6	4 hộ BAH đã được phân lô TĐC, 02 hộ còn lại sẽ được phân lô sau khi có kết quả xác minh đủ điều kiện
3	Road and Emb Đường và kè bờ Nam sông Cái (NT-2.1)	180	Không có hộ nào được phân lô TĐC do công tác GPMB đang bị dừng
5	Đường và Kè bờ Bắc sông Cái và đường Chử Đồng Tử	42	No households allocated due to LAR has been frozen Không có hộ nào được phân lô TĐC do công tác GPMB đang bị dừng
6	Khu TĐC NH	0	Không cần lô đất tái định cư
	Tổng	**235**	**đã giao 11 lô TĐC (tính đến tháng 9 năm 2023)**

109. Do những thay đổi về quỹ đất tái định cư cho Tiểu dự án CCSEP Nha Trang (trong phạm vi 6 ha đã hoàn thiện cơ sở hạ tầng), các tiêu chí mới về tái định cư đã được Hội đồng Bồi thường, Hỗ trợ và Tái định cư phê duyệt, và công tác bố trí tái định cư cho các hộ BAH của tiểu dự án CCSEP Nha Trang đã được thực hiện theo các tiêu chí mới.

9.2. XÂY DỰNG KHU TÁI ĐỊNH CƯ

110. Tính đến ngày 30 tháng 8 năm 2023, cơ sở hạ tầng bao gồm hệ thống thoát nước, đường giao thông, hệ thống cấp điện, nước, cây xanh, cảnh quan đã được xây dựng trên 6 trong

tổng diện tích 8,62ha của khu TĐC NH để cung cấp 235 lô TĐC cho tiểu dự án CCSEP-Nha Trang.

Bảng 6: Tóm tắt tác động của khu tái định cư Ngọc Hiệp

Khu vực	Tình trạng
6 ha	Đã bàn giao mặt bằng, hoàn thành xây dựng cơ sở hạ tầng. Hiện có 235 lô đất, đủ để tái định cư cho tất cả các hộ phải di dời do bị ảnh hưởng bởi dự án CCSEP
2.62 ha	Đã thu hồi đất, thực hiện bồi thường theo khung chính sách của NHTG trước khi tái cơ cấu dự án vào tháng 12 năm 2022. Sau khi tái cơ cấu dự án, số hộ bị ảnh hưởng cần tái định cư giảm đi. Vì vậy, phần diện tích 2,62 ha thuộc khu tái định cư Ngọc Hiệp này sẽ không cần thiết để bố trí tái định cư cho người dân bị ảnh hưởng bởi dự án CCSEP - tiểu dự án Nha Trang. Tỉnh sẽ quyết định việc xây dựng cơ sở hạ tầng ở khu vực này theo quy hoạch, thiết kế được tỉnh phê duyệt
4.83 ha	Các hộ trong khu vực này đã được chính thức thông báo là khu vực này không còn cần giải phóng mặt bằng để cung cấp TĐC cho dự án CCSEP nữa.

9.3. TỔ CHỨC DI DỜI

111. Tất cả các hộ bị ảnh hưởng phải di dời và đủ điều kiện được cấp đất TĐC đều được bố trí TĐC tại Khu tái định cư Ngọc Hiệp. Những hộ gia đình bị ảnh hưởng có đất hoặc nhà không đủ điều kiện được bồi thường và phải di dời nhưng không còn đất ở/nhà nào khác trong thành phố Nha Trang sẽ được mua lô đất tại khu TĐC NH với chi phí thay thế. Hiện tại, tất cả các hộ phải di dời đều đã lựa chọn lô đất TĐC tại khu NHRS. Đến nay, 11 hộ (bị ảnh hưởng bởi gói NT-1.6 và NT-1.7) đã nhận đất tại khu tái định cư (xem bảng 5); và dự kiến các hộ BAH còn lại sẽ tiếp tục được mời nhận đất tái định cư vào tháng 10/2023 để xây nhà mới. Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất sẽ sớm được cấp cho các hộ này.

112. Trường hợp các hộ phải di dời lựa chọn tự tái định cư, ngoài tiền bồi thường, các hộ này sẽ được nhận một khoản hỗ trợ tương đương với chi phí đầu tư cơ sở hạ tầng của một lô đất tối thiểu tại khu tái định cư theo quy định áp dụng tại địa phương.

10. BIỆN PHÁP PHỤC HỒI SINH KẾ

113. Mục tiêu của chương trình phục hồi sinh kế là nhằm giúp cho các đối tượng-hộ gia đình bị thiệt hại về thu nhập do việc triển khai dự án như: (i) ngừng/bị ảnh hưởng đến sản xuất, kinh doanh do mất địa điểm, phương tiện sản xuất và (ii) phải chuyển đổi nghề do bị mất đất sản xuất nông nghiệp. Nguồn thu sẽ được khôi phục như mức trước khi có dự án hoặc cao hơn và sẽ đảm bảo rằng những người BAH của dự án thích nghi với điều kiện mới trong thời gian ngắn nhất.

114. Các biện pháp phục hồi sinh kế đối với các hộ BAH, đặc biệt là các hộ BAH nặng, hộ phải di dời đã được BQLDA cùng với chính quyền địa phương cùng các cơ quan liên quan như Sở Lao động thương binh và xã hội, Trung tâm đào tạo nghề và giới thiệu việc làm của Tỉnh, Ngân hàng Chính sách tại địa phương phối hợp, nghiên cứu xây dựng Chương trình hỗ trợ và phục hồi thu nhập. Tư vấn giám sát độc lập được yêu cầu giám sát việc thực hiện chương trình và đảm bảo thu nhập và sinh kế của người BAH được khôi phục/cải thiện sau khi thu hồi đất.

10.1. Thực hiện chương trình phục hồi sinh kế

115. Trước khi thực hiện chương trình phục hồi sinh kế, dự án cần xác định các hộ gia đình bị ảnh hưởng nặng đủ điều kiện tham gia chương trình và tiến hành đánh giá nhu cầu chương trình phục hồi sinh kế để thu thập thông tin chuẩn bị chương trình. Từ đó, chương trình phục hồi sinh kế nên chuẩn bị danh sách lựa chọn/đề xuất những người bị ảnh hưởng tham gia các hoạt động chương trình.

Bảng 7 – Bố trí, tổ chức thực hiện chương trình phục hồi thu nhập

Đơn vị thực hiện	Vai trò/trách nhiệm
UBND tỉnh Khánh Hòa	UBND tỉnh Khánh Hòa chịu trách nhiệm phê duyệt chương trình phục hồi thu nhập và cung cấp hiệu quả và kịp thời ngân sách cho chương trình phục hồi thu nhập.
Ban QLDA	Ban QLDA sẽ chịu trách nhiệm phối hợp với Hội đồng bồi thườngvà các cơ quan có liên quan trong việc thực hiện chương trình phục hồi thu nhập. Đồng thời, Ban QLDA giám sát Hội đồng bồi thường trong việc thực hiện chương trình phục hồi thu nhập. Ngoài ra, Ban QLDA cần ký cam kết phối hợp với Ngân hàng Chính sách và đề ra quy chế phối hợp nhằm hỗ trợ các hộ BAH trong việc vay vốn từ Ngân hàng Chính sách được nhanh chóng và thuận lợi.
Hội đồng bồi thường	- Hội đồng bồi thường chịu trách nhiệm thực hiện chương trình phục hội thu nhập và phối hợp với Ban QLDA và các cơ quan liên quan của Thành phố. Vai trò cụ thể của Hội đồng bồi thường như sau: - Thay mặt cho UBND Thành phố thực hiện chương trình phục hồi thu nhập - Xác định các cơ hội việc làm tốt trong tỉnh cho người BAH; bao gồm các yêu cầu trình độ (trình độ học vấn, vv); và hỗ trợ người BAH quan tâm đủ điều kiện để áp dụng và chất lượng cho công việc (bao gồm việc đào tạo ngành nghề phù hợp nếu cần thiết); - Hỗ trợ UBND Thành phố lựa chọn những nhà cung ứng dịch vụ hoặc nhà cung cấp các nguyên liệu đầu vào thích hợp cho sản xuất nông nghiệp phục vụ việc thực hiện chương trình phục hồi thu nhập. - Chuẩn bị và đệ trình các báo cáo hàng tháng, hàng quý cho Ban QLDA xem xét và chấp thuận; và - Lưu trữ và bảo đảm tất cả các tài liệu liên quan đến chương trình phục hồi thu nhập.
Sở Lao động, Thương binh và Xã hội	Sở Lao động, Thương binh và Xã hội phối hợp với Hội đồng bồi thường và các Sở, ngành, chính quyền địa phương khảo sát, nắm bắt, thống kê toàn bộ số nhân khẩu lao động trong độ tuổi, số lượng người được hưởng trợ cấp xã hội ở những vùng bị thu hồi đất để tham mưu Ủy ban nhân dân tỉnh phương án hỗ trợ, đào tạo chuyển đổi nghề kịp thời, hiệu quả, sớm ổn định đời sống nhân dân trong vùng dự án.
Sở Nông nghiệp & PTNT	Sở Nông nghiệp & PTNT phối hợp với Hội đồng bồi thường xác định nhu cầu được hỗ trợ để ổn định sản xuất cho các hộ gia đình, cá nhân bị ảnh hưởng do thu hồi đất nông nghiệp mà được bồi thường bằng đất nông nghiệp; chỉ đạo các đơn vị trực thuộc xây dựng chương trình, kế hoạch và triển khai thực hiện việc chuyển giao khoa học kỹ thuật thông qua chương

Đơn vị thực hiện	Vai trò/trách nhiệm
	trình khuyến nông, khuyến lâm, khuyến ngư hỗ trợ cho người bị thu hồi đất để nâng cao năng suất cây trồng, vật nuôi và nuôi trồng thủy sản, ổn định đời sống, sản xuất; hỗ trợ giống cây trồng, vật nuôi và nuôi trồng thủy sản và các dịch vụ khuyến nông, khuyến lâm, khuyến ngư, dịch vụ bảo vệ thực vật, thú y, kỹ thuật trồng trọt, chăn nuôi và nuôi trồng thủy sản.
UBND phường/xã	UBND phường/xã sẽ hỗ trợ Ban QLDA và Hội đồng bồi thường trong việc thực hiện chương trình phục hồi thu nhập

11. VAI TRÒ, TRÁCH NHIỆM CỦA CÁC TỔ CHỨC LIÊN QUAN

116. Việc thực hiện các hoạt động Tái định cư yêu cầu có sự tham gia của các cơ quan, tổ chức địa phương các cấp. Ủy ban Nhân dân tỉnh chịu trách nhiệm tổng thể về việc thực hiện Khung Chính sách tái định cư và Kế hoạch hành động tái định cư cụ thể của Tiểu dự án. Hội đồng Bồi thường, hỗ trợ, tái định cư đã được thành lập phù hợp với quy định của Nghị định 47/2014/CP. Các điều khoản và chính sách của Khung chính sách tái định cư và của các Kế hoạch hành động tái định cư sẽ là cơ sở pháp lý để thực hiện các hoạt động bồi thường, hỗ trợ và tái định cư của Dự án môi trường bền vững các thành phố Duyên hải.

117. Trách nhiệm của các bên liên quan trong dự án được cụ thể như sau:

11.1. Cấp tỉnh

118. UBND tỉnh là cơ quan thẩm quyền cao nhất ở cấp tỉnh. UBND tỉnh của mỗi tỉnh tham gia Dự án chịu trách nhiệm toàn bộ về việc tiến hành công tác bồi thường, giải phóng mặt bằng và tái định cư trong phạm vi tỉnh. UBND tỉnh có trách nhiệm:

(i) Phê duyệt Khung chính sách tái định cư (nếu Chính phủ ủy quyền)

(ii) Ban hành Thông báo hoặc ủy quyền cho UBND các huyện thông báo về thu hồi đất ngay sau khi lựa chọn vị trí các tiểu dự án;

(iii) Thẩm định và phê duyệt các Kế hoạch hành động tái định cư sau khi bản thảo cuối cùng được Ngân hàng thông qua;

(iv) Phê duyệt hoặc ủy quyền cho UBND cấp huyện việc thu hồi và cấp đất trong dự án;

(v) Ra quyết định cuối cùng và ban hành đơn giá bồi thường, mức hỗ trợ, trợ cấp, và các chính sách hỗ trợ cho người bị ảnh hưởng và các nhóm dễ bị tổn thương bị ảnh hưởng, theo Khung Chính sách và Kế hoạch hành động TĐC đã phê duyệt;

(vi) Chỉ đạo sự phối hợp giữa các cơ quan có liên quan và các sở thuộc tỉnh để thực hiện bồi thường, TĐC theo Kế hoạch hành động TĐC đã phê duyệt;

(vii) Cấp đầy đủ ngân sách cho các hoạt động tái định cư;

(viii) Đảm bảo để các hoạt động tái định cư của Tiểu Dự án được thực hiện phù hợp với Khung Chính sách và Kế hoạch hành động TĐC đã được duyệt. Đảm bảo những mục tiêu của kế hoạch tái định cư được thực hiện sau khi những thiếu sót được phát

hiện thông qua theo dõi nội bộ hay độc lập việc trong việc thực hiện kế hoạch hành động tái định cư.

(ix) Xem xét về địa điểm tái định cư cho người bị ảnh hưởng nếu được yêu cầu.

11.2. Ban quản lý dự án

119. **Ban Quản lý Dự án** là cơ quan chịu trách nhiệm thường trực về thực hiện Kế hoạch Tái định cư của Dự án. Trách nhiệm của Ban QLDA bao gồm:

(i) Thay mặt Chủ đầu tư hoặc thành phố, thực hiện và giám sát tất cả các hoạt động Tái định cư trong phạm vi Dự án, dưới sự quản lý của UBND tỉnh hoặc thành phố. (Nếu không đủ năng lực thì ký kết hợp đồng thực hiện một số hợp phần việc để thực hiện bồi thường, giải phóng mặt bằng và Tái định cư);

(ii) Chuẩn bị kế hoạch, điều phối và giám sát chung về chương trình tái định cư.

(iii) Cập nhật và/hoặc chuẩn bị các kế hoạch tái định cư phù hợp với Kế hoạch Tái định cư và Khung chính sách đã được duyệt, trình ủy ban Nhân dân tỉnh/thành phố và Ngân hàng Thế giới phê chuẩn trước khi thực hiện Kế hoạch Tái định cư đã duyệt.

(iv) Hướng dẫn tất cả các hoạt động Tái định cư của thành phố và phường/xã, thực hiện theo các chính sách và hướng dẫn của Kế hoạch Tái định cư của dự án;

(v) Thiết lập các thủ tục/quy trình mẫu về chiến dịch thông tin và việc tổ chức tham vấn có liên quan như thư thông báo hàng tháng tới các cộng đồng về hoạt động dự án. Điều phối với các hợp phần khác và các cơ quan khác tham gia vào kế hoạch Tái định cư, thực hiện và giám sát Tái định cư;

(vi) Kiểm tra và tư vấn cho UBND tỉnh về đơn giá bồi thường đất và các tài sản khác, phối hợp với các sở, ban ngành liên quan của tỉnh, dựa trên những nguyên tắc của Khung Chính sách tái định cư này;

(vii) Phối hợp, giám sát, và theo dõi thực hiện các hoạt động Tái định cư trong dự án của mình;

(viii) Tham mưu cho UBND thành phố, Hội đồng bồi thường/tái định cư thành phố Về việc thành lập tổ chuyên gia giúp việc cho Hội đồng BT-GPMB và tái định cư để thực hiện các quá trình đo đạc kiểm kê chi tiết, hoàn chỉnh các phương án bồi thường, chuẩn bị các bảng biểu tổng hợp bồi thường, lập phương án bồi thường hỗ trợ TĐC để trình lên Hội đồng bồi thường/tái định cư thành phố thẩm định; Tổ chuyên gia tái định cư chịu sự chỉ đạo và giám sát của BQLDA và Hội đồng bồi thường/tái định cư thành phố

(ix) Chuẩn bị xây dựng các khu TĐC và các thủ tục về đất để Tái định cư các hộ bị di dời; quản lý các khu đất TĐC để phục vụ đất Tái định cư cho các hộ gia đình cá nhân bị di dời nằm trong phạm vi dự án.

(x) Thiết lập cơ chế liên lạc để đảm bảo trợ giúp kỹ thuật và hậu cần thích hợp cho việc các cơ quan thực hiện bồi thường, tái định cư;

(xi) Thành lập các tiêu chuẩn cơ sở dữ liệu về những người bị ảnh hưởng của từng hợp phần, cũng như cho toàn bộ dự án.

(xii) Thành lập thủ tục về thực hiện giám sát nội bộ để theo dõi việc tuân thủ chính sách của dự án.

(xiii) Thiết lập thủ tục phối hợp giám sát giữa nhà thầu với cộng đồng địa phương và đảm bảo xác định và bồi thường nhanh chóng cho các tác động về tài sản công cộng và của tư nhân trong thời gian thi công.

(xiv) Tuyển chọn, giám sát, và thực hiện theo kiến nghị của tổ chức giám sát độc lập.

(xv) Lập thủ tục để nhanh chóng thực hiện các biện pháp điều chỉnh cần thiết và tham mưu cho chủ đầu tư giải quyết các khiếu nại.

(xvi) Phối hợp với các cơ quan có liên quan cung cấp việc làm liên quan tới dự án cho những người bị ảnh hưởng (tư vấn với nhà thầu về cơ hội nghề nghiệp cho dân địa phương, thông tin cho người bị ảnh hưởng về cơ hội và cách đạt được những cơ hội đó).

(xvii) Nhận mặt bằng bị thu hồi của các hộ bị ảnh hưởng và chuyển giao mặt bằng cho các đơn vị thi công;

(xviii) Phối hợp chặt chẽ với tổ chức giám sát độc lập; và

(xix) Báo cáo định kỳ về các hoạt động TĐC lên Ngân hàng Thế giới

11.3. Cấp thành phố/huyện

120. UBND huyện/thành phố có các trách nhiệm sau:

(i) Thông báo thu hồi đất nếu được UBND tỉnh ủy quyền

(ii) Phê duyệt các phương án bồi thường, hỗ trợ và tái định cư do Đơn vị thực hiện công tác bồi thường, hỗ trợ và tái định cư cấp thành phố lập và trình UBND tỉnh xem xét cho ý kiến;

(iii) Ra quyết định thu hồi đất của các cá nhân, hộ gia đình;

(iv) Giải quyết các khiếu nại và khiếu kiện của người BAH trong phạm vi thẩm quyền.

121. Đơn vị thực hiện công tác bồi thường, hỗ trợ và tái định cư cấp thành phố/huyện (gọi tắt là Hội đồng bồi thường cấp thành phố) có trách nhiệm thực hiện công tác bồi thường và GPMB cho các công trình trên địa bàn thành phố/huyện, bao gồm:

(i) Lập kế hoạch và thực hiện các hoạt động TĐC thường nhật trong phạm vi thành phố.

(ii) Chịu trách nhiệm về kiểm kê thu hồi đất, hoàn chỉnh biểu bồi thường, chuẩn bị các bảng biểu tổng hợp bồi thường để trình lên cấp có thẩm quyền phê duyệt và trả tiền bồi thường trực tiếp cho từng người bị ảnh hưởng sau khi nhận được vốn bồi thường;

(iii) Chuẩn bị đất và các thủ tục về đất để TĐC các hộ bị di dời;

(iv) Cử người hoà giải để giải quyết các khiếu nại của người bị ảnh hưởng bởi dự án về chính sách bồi thường và các quyền bồi thường;

(v) Thành lập, nếu cần thiết, Hội đồng bồi thường thiệt hại cấp phường/xã và chỉ đạo hoạt động của họ trong thực hiện các hoạt động TĐC;

(vi) Dành sự quan tâm đặc biệt tới nhu cầu và nguyện vọng của những nhóm đặc biệt (nhóm dân tộc thiểu số) và những người dễ tổn thương (trẻ em, người già, chủ hộ là nữ/độc thân);

(vii) Lập danh sách các đối tượng trong độ tuổi lao động và có nhu cầu được đào tạo, chuyển đổi nghề và phối hợp với Sở Lao động, Thương binh và Xã hội của Tỉnh lập phương án đào tạo, chuyển đổi nghề cho các đối tượng này theo quy định; chi trả học phí trực tiếp cho cơ sở đào tạo dạy nghề.

(viii) Xác định nhu cầu được hỗ trợ để ổn định sản xuất cho các hộ gia đình, cá nhân bị ảnh hưởng do thu hồi đất nông nghiệp mà được bồi thường bằng đất nông nghiệp và phối hợp với Sở NN&PTNT xây dựng chương trình, kế hoạch và triển khai thực hiện việc chuyển giao khoa học kỹ thuật thông qua chương trình khuyến nông, khuyến lâm, khuyến ngư hỗ trợ cho các hộ này; chi trả chi phí lien quan trực tiếp cho các cơ sở cung cấp dịch vụ.

(ix) Phối hợp chặt chẽ với các tổ chức giám sát độc lập.

11.4. Cấp xã/phường

122. UBND xã/phường chịu trách nhiệm:

(i) Thành lập các tổ công tác cấp xã/phường và quản lý chức năng của họ, giao cho các cán bộ xã/phường hỗ trợ Hội đồng bồi thường huyệnvà Ban QLDA lập Khảo sát đo đạc chi tiết, chuẩn bị hồ sơ thu hồi đất cho dự án, chuẩn bị Kế hoạch hành động TĐC và thực hiện các hoạt động tái định cư;

(ii) Chứng thực các giấy tờ hợp pháp hoặc quá trình sử dụng, chuyển nhượng đất đai cho người bị ảnh hưởng nhằm đáp ứng các yêu cầu của các kế hoạch bồi thường cho họ;

(iii) Hỗ trợ các đơn vị, tổ chức khác trong đó có Ban QLDA, tiến hành đăng tải phổ biến thông tin, và tổ chức các cuộc họp gặp cộng đồng và tham vấn ý kiến những người bị ảnh hưởng;

(iv) Hỗ trợ các đơn vị tổ chức khác, kể cả Ban QLDA, trong việc khảo sát điều tra nhân khẩu hộ gia đình, khảo sát chi phí/giá thay thế, khảo sát điều tra đo đạc chi tiết, và các hoạt động tái định cư khác;

(v) Tham gia vào mọi hoạt động thu hồi và phân bổ đất, tái định cư, hỗ trợ phục hồi và các hoạt động hỗ trợ phát triển xã hội;

(vi) Hỗ trợ những người BAH trong tất cả các hoạt động TĐC và Khôi phục mức sống.

(vii) Thông báo cho những người BAH về lịch trình bồi thường và giám sát việc thực hiện bồi thường. Đồng thời kí vào các văn bản bồi thường với người BAH;

(viii) Đảm bảo việc thực hiện đầy đủ cơ chế giải quyết khiếu nại đối với người BAH. Ghi chép tất cả các khiếu nại và lưu hồ sơ về tất cả các khiếu nại. Hỗ trợ và tư vấn người BAH, nhanh chóng giải quyết các khiếu nại.

11.5. Người bị ảnh hưởng bởi dự án (người BAH)

123. Người bị ảnh hưởng có trách nhiệm:

(i) Phối hợp với các nhóm nghiên cứu kiểm tra và xác nhận các tài sản và đất đai bị ảnh hưởng cũng như các quyền lợi của mình;

(ii) Tham gia trong tất cả các giai đoạn của quá trình chuẩn bị và thực hiện Kế hoạch TĐC và đưa ra các ý kiến phản hồi để cải thiện chất lượng Kế hoạch TĐC và đưa ra các biện pháp thực hiện Kế hoạch TĐC hiệu quả; và

(iii) Di chuyển đến địa điểm mới theo đúng kế hoạch sau khi được bồi thường đầy đủ các quyền lợi.

12. DỰ TOÁN CHI PHÍ

124. Chi phí ước tính để thực hiện Kế hoạch tái định cư bao gồm:

- Chi phí bồi thường, hỗ trợ và tái định cư: bao gồm các hạng mục được mô tả trong ma trận quyền lợi của RAP.
- Chi phí tổ chức các hoạt động bồi thường, hỗ trợ và tái định cư: bao gồm chi phí khảo sát, đo đạc kiểm đếm, bồi thường, hỗ trợ và phục hồi sinh kế, chi phí lập hồ sơ thu hồi đất và chi phí định giá độc lập, v.v. ước tính tối đa là 2% tổng chi phí bồi thường và hỗ trợ phục hồi.

125. Tại thời điểm chuẩn bị RAP năm 2016, tổng chi phí thực hiện Kế hoạch tái định cư được thể hiện trong bảng dưới đây:

STT	Hạng mục	Số tiền (VND)	Số tiền (USD)
I. Hợp phần 1		**11,370,563,426**	**509.320**
1	Bồi thường đất đai	3,687,820,000	165.188
2	Bồi thường nhà cửa, vật kiến trúc, tài sản	5,482,622,626	245.583
3	Hỗ trợ và tiền thưởng	72,000,000	98.550
II. Hợp phần 2		**169,204,255,685**	**7,579,138**
1	Bồi thường đất đai	75,194,626,000	3,332,567
2	Bồi thường nhà cửa, vật kiến trúc, tài sản	87,954,677,485	4,463,216
3	Hỗ trợ và tiền thưởng	6,054,952,200	191.083
III. (I + II)		**180,574,819,111**	**8,088,458**
V. Chi phí tổ chức GPMB = 2%*(I+II)		**3,611,496,382**	**161.769**
Tổng		**184,186,315,493**	**8,250,227**

126. Tại thời điểm cập nhật RAP, tất cả các phương án đang được xem xét và bổ sung. Đồng thời, do Hợp phần 2 chưa quyết định phương án giải phóng mặt bằng nên sẽ cập nhật sau.

13. THAM VẤN CỘNG ĐỒNG VÀ PHỔ BIẾN THÔNG TIN

13.1. Mục tiêu của tham vấn cộng đồng và phổ biến thông tin

127. Phổ biến thông tin cho những người bị ảnh hưởng bởi Dự án và những cơ quan tham gia là một phần quan trọng trong công tác chuẩn bị và thực hiện Dự án. Tham vấn với những người bị ảnh hưởng và đảm bảo cho họ tham gia tích cực sẽ giảm khả năng phát sinh mâu thuẫn và giảm thiểu rủi ro làm chậm dự án. Điều này cũng cho phép Dự án thiết kế chương trình tái định cư và khôi phục như một chương trình phát triển tổng hợp, phù hợp với nhu cầu và ưu tiên của người bị ảnh hưởng, và do đó, tăng tối đa hiệu ích kinh tế và xã hội của nguồn vốn đầu tư. Các mục tiêu của chương trình thông tin và tham vấn cộng đồng bao gồm:

- Đảm bảo rằng, cấp có thẩm quyền ở địa phương cũng như đại diện của những người bị ảnh hưởng, sẽ được tham gia vào quá trình lập kế hoạch và ra quyết định. Ban QLDA sẽ hợp tác chặt chẽ với UBND Thành phố/phường/xã tham gia Dự án trong quá trình thực hiện dự án. Sự tham gia của những người bị ảnh hưởng trong khi thực hiện sẽ được tiếp tục bằng cách đề nghị từng Thành phố/phường/xã mời đại diện của những người bị ảnh hưởng làm thành viên trong Hội đồng Bồi thường, Tái định cư của Thành phố và tham gia vào các hoạt động tái định cư (đánh giá tài sản, bồi thường, tái định cư, và giám sát).
- Chia sẻ toàn bộ thông tin về các hạng mục và hoạt động dự kiến của tiểu Dự án với người bị ảnh hưởng.
- Thu thập thông tin về nhu cầu và ưu tiên của những người bị ảnh hưởng, cũng như nhận thông tin về phản ứng của họ về chính sách và hoạt động dự kiến.
- Đảm bảo rằng những người bị ảnh hưởng có thể được thông báo đầy đủ các quyết định trực tiếp ảnh hưởng tới thu nhập và mức sống của họ, và họ có cơ hội tham gia vào các hoạt động và ra quyết định về các vấn đề trực tiếp ảnh hưởng tới họ.
- Đạt được sự phối hợp và tham gia của những người bị ảnh hưởng và cộng đồng trong các hoạt động cần thiết cho lập kế hoạch và thực hiện tái định cư.
- Đảm bảo sự minh bạch ở tất cả các hoạt động liên quan tới thu hồi đất, bồi thường, tái định cư và Khôi phục.

13.2. Tham vấn cộng đồng trong giai đoạn chuẩn bị dự án

128. Trong giai đoạn chuẩn bị Dự án, việc phổ biến thông tin và tham vấn cộng đồng nhằm mục đích thu thập thông tin để đánh giá những tác động tái định cư của Dự án và đưa ra các khuyến nghị về các phương án lựa chọn. Điều này nhằm làm giảm hoặc loại bỏ những tác động tiêu cực tiềm ẩn của dự án đối với cư dân địa phương và chuẩn bị trước để đối phó với những vấn đề có thể nảy sinh trong quá trình thực hiện.

129. Phương pháp phổ biến thông tin và tham vấn cộng đồng có thể gồm phương pháp đánh giá nhanh nông thôn có sự tham gia và tham vấn của các bên liên quan, sử dụng các kỹ thuật như tới thăm hộ gia đình và nơi bị ảnh hưởng, họp cộng đồng, họp nhóm và thảo luận nhóm tập trung, cùng điều tra kinh tế - xã hội.

130. Ngay trong giai đoạn bắt đầu chuẩn bị Dự án, chính quyền địa phương, các hội/đoàn thể địa phương, dân cư khu vực dự án và các hộ gia đình/tổ chức bị ảnh hưởng được thông báo về Dự án, về mục tiêu và các hoạt động của Dự án. Họ được tham khảo ý kiến và tham gia một cách tích cực vào các cuộc thảo luận về nhu cầu phát triển và ưu tiên của địa phương họ.

131. Trong giai đoạn chuẩn bị của Dự án, Dự án đã tổ chức thực hiện nhiều cuộc tham vấn trên địa bàn tất cả các địa phương có triển khai dự án, kết quả tham vấn đã được trình vày trong Kế hoạch tái định cư được phê duyệt năm 2017.

13.3. Tham vấn cộng đồng trong giai đoạn thực hiện dự án

132. Phổ biến thông tin và tham vấn cộng đồng: Trong quá trình thực hiện dự án, Ban Quản lý Dự án, Hội đồng Bồi thường cấp Thành phố với sự hỗ trợ của tư vấn Dự án, đã thực hiện những nhiệm vụ sau:

(i) Cung cấp thông tin cho các cơ quan liên quan ở tất cả các cấp thông qua các hội thảo đào tạo. Cung cấp thông tin chi tiết về chính sách Dự án và thủ tục thực hiện.

(ii) Tổ chức phổ biến thông tin và tham vấn cho tất cả những người bị ảnh hưởng trong suốt quá trình Dự án.

(iii) Hội đồng Bồi thường đã kiểm đếm chi tiết, cập nhật đơn giá bồi thường dựa trên các khảo sát chi phí thay thế, thẩm định phạm vi thu hồi đất và tài sản bị ảnh hưởng dựa trên kết quả tham vấn hộ dân BAH, hoàn chỉnh Phương án bồi thường cho từng hộ gia đình bị ảnh hưởng.

(iv) Phương án bồi thường nêu rõ các tài sản bị ảnh hưởng và quyền được bồi thường của hộ gia đình, sẽ phải được người bị ảnh hưởng ký để thể hiện sự đồng thuận của họ với kết quả đánh giá. Bất kỳ thắc mắc nào của người bị ảnh hưởng về nội dung phương án đều phải được ghi nhận lúc này.

(v) Cần gửi các phương án tái định cư tới tất cả những người bị di dời (a) để thông báo cho họ về các phương án Tái định cư (giải thích rõ ràng về việc lựa chọn từng phương án), (b) đề nghị người BAH khẳng định lựa chọn của họ về phương án tái định cư và xác định sơ bộ về khu tái định cư, và (c) đề nghị người bị ảnh hưởng nêu rõ các dịch vụ mà họ hiện đang sử dụng như giáo dục/ y tế/ thị trường và khoảng cách tiếp cận các dịch vụ đó nhằm đảm bảo phát triển các dịch vụ cơ sở hạ tầng trong tương lai.

(vi) Tham vấn người bị ảnh hưởng về mong muốn của họ đối với phương án hỗ trợ khôi phục cuộc sống. Phần này áp dụng cho những người bị ảnh hưởng nặng và nhóm người dễ bị tổn thương. Hội đồng Bồi thường Tái định cư sẽ thông báo cho người bị ảnh hưởng về phương án và quyền nhận hỗ trợ kỹ thuật trước khi đề nghị họ nêu rõ mong muốn về hỗ trợ khôi phục đó.

133. Tham vấn cộng đồng: Trong quá trình lập Phương án bồi thường chi tiết/ Phương án đào tạo, chuyển đổi nghề, Ban QLDA hoặc Hội đồng bồi thường sẽ tổ chức họp cộng đồng ở từng xã bị ảnh hưởng để cung cấp thông tin bổ sung cho người bị ảnh hưởng và tạo cơ hội cho họ tham gia thảo luận công khai về chính sách và thủ tục tái định cư. Gửi giấy mời cho tất cả

những người bị ảnh hưởng trước khi tổ chức cuộc họp ở nơi đó. Mục đích cuộc họp này là làm rõ thông tin cập nhật tới ngày họp và tạo cơ hội cho người bị ảnh hưởng thảo luận những vấn đề họ quan tâm và làm rõ thông tin. Cùng với thư thông báo cho người bị ảnh hưởng, phải sử dụng các biện pháp thông tin khác để thông tin cho người bị ảnh hưởng và công chúng nói chung, ví dụ như áp phích quảng cáo ở những khu vực dễ nhìn tại trụ sở UBND xã, nơi mà người bị ảnh hưởng đang sống, thông báo qua đài, báo địa phương. Cả nam và nữ của hộ bị ảnh hưởng cũng như các thành viên trong cộng đồng có quan tâm đều được khuyến khích tham gia. Trong cuộc họp sẽ giải thích về dự án, và quyền lợi và quyền được hưởng của hộ gia đình, và cuộc họp sẽ là cơ hội để nêu ra các câu hỏi liên quan. Các cuộc họp tương tự sẽ được tổ chức định kỳ trong suốt chu kỳ dự án. Việc tổ chức lấy ý kiến phải được lập thành biên bản có xác nhận của UBND xã, đại diện Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cấp xã và đại diện những người có đất bị thu hồi.

Họp cộng đồng

134. Một cuộc họp với cộng đồng tại mỗi phường/xã sẽ tổ chức trước khi bước vào giai đoạn thiết kế chi tiết để cung cấp cho những người BAH các thông tin bổ sung và tạo cơ hội thảo luận công khai về các chính sách và thủ tục tái định cư tại mỗi xã bị ảnh hưởng. Thư mời sẽ được gửi đến tất cả những người BAH trước khi có cuộc họp ở khu vực của họ. Cuộc họp này nhằm làm rõ những thông tin được đưa ra đến nay, đồng thời để những người BAH có cơ hội thảo luận các vấn đề họ quan tâm cũng như làm sáng tỏ những vấn đề đó. Ngoài thư thông báo, các phương tiện khác cũng sẽ được sử dụng để thông báo cho những người BAH và người dân nói chung được biết như có các áp phích tại các địa điểm dễ nhận biết ở các xã và Thành phố nơi người BAH cư trú. Các thông tin qua đài phát thanh, báo cũng được sử dụng để truyền đạt thông tin. Thư và các thông báo sẽ chỉ rõ thời gian và địa điểm tổ chức cuộc họp và những người có thể tham dự. Các thành viên nam, nữ từ các hộ bị ảnh hưởng, cũng như các thành viên khác của cộng đồng có quan tâm đều được khuyến khích tham dự. Cuộc họp sẽ giải thích về Dự án, các quyền và quyền lợi của các hộ gia đình, đồng thời sẽ tạo cơ hội để những người tham dự họp đặt câu hỏi. Những cuộc họp như thế sẽ được tổ chức định kỳ trong suốt thời gian dự án.

135. Những thông tin có liên quan sẽ được cung cấp cho những người BAH tại các cuộc họp (bằng lời nói, hình ảnh và/hoặc trên các tờ tin được in ấn). Tờ tin sẽ được cung cấp tại các văn phòng Thành phố, xã vùng dự án. Dự kiến các cuộc họp sẽ được thực hiện theo hình thức sau.

(i) Những giải thích bằng lời nói và hình ảnh, bao gồm những thông tin bằng văn bản và các bản vẽ thiết kế đề xuất cho các công trình xây lắp được Dự án hỗ trợ;

(ii) Người BAH sẽ có cơ hội đầy đủ để đưa ra câu hỏi, bình luận và sẽ được khuyến khích để đóng góp ý kiến cho các phương án khôi phục cho người BAH.

(iii) Hội đồng Bồi thường, Tái định cư cấp Thành phố sẽ lập một danh sách hoàn chỉnh tất cả những người BAH có mặt trong cuộc họp.

(iv) Hội đồng bồi thường sẽ ghi chép đầy đủ tất cả câu hỏi, bình luận, ý kiến và quyết định phát sinh tại các cuộc họp cung cấp thông tin tham vấn và có báo cáo về tất cả các cuộc họp trên gửi đến Ban QLDA..

136. Những thông tin sau sẽ được cung cấp cho người BAH:

(i) **Các hợp phần của Dự án.** Bao gồm các địa điểm mà họ có thể có được những thông tin chi tiết về dự án.

(ii) **Những tác động của dự án.** Những tác động đối với người sinh sống và làm việc trong khu vực bị ảnh hưởng của Dự án, bao gồm giải trình về sự cần thiết phải tiến hành thu hồi đất cho Dự án.

(iii) **Các quyền và quyền lợi của người BAH.** Quyền và quyền lợi của người BAH sẽ được xác định. Ngày khóa sổ sẽ được thông báo để xác định tính đầy đủ điều kiện. Các quyền và quyền lợi cho các tác động khác nhau đối với người BAH sẽ được giải thích, trong đó bao gồm các quyền lợi đối với những người bị mất công việc kinh doanh, việc làm và thu nhập. Các phương pháp gồm đất đổi đất với giá trị tương đương, đền bù bằng tiền mặt, các phương án tổ chức lại cho tái định cư cá nhân, những hỗ trợ và quyền lợi sẽ được cung cấp cho từng người BAH, **quyền** lợi đối với hỗ trợ phục hồi và các cơ hội việc làm liên quan đến Dự án sẽ được thảo luận và giải thích đầy đủ.

(iv) **Cơ chế khiếu nại và giải quyết khiếu nại.** Những người BAH sẽ được thông báo rằng các chính sách và thủ tục của Dự án là nhằm đảm bảo mức sống của họ sẽ được khôi phục như mức trước khi có dự án. Người BAH cũng sẽ được thông báo rằng Hội đồng tái định cư có thể giúp giải quyết nếu có bất kỳ sự không rõ ràng hay hiểu lầm nào về bất kỳ khía cạnh nào của dự án. Nếu người BAH có thắc mắc về bất kỳ khía cạnh nào liên quan tới việc thu hồi đất, bồi thường, tái định cư và quá trình khôi phục, kể cả mức bồi thường cho những tổn thất của họ thì họ có quyền khiếu nại và được giải quyết khiếu nại. Những người BAH sẽ được giải thích về cách thức tiếp cận với các thủ tục giải quyết khiếu nại. Họ sẽ có thông tin về chi tiết liên lạc các cơ quan và các điểm liên lạc tại địa phương nhằm giải quyết khiếu nại.

(v) **Quyền tham gia và quyền được tham vấn.** Những người BAH sẽ được thông báo về việc họ có quyền tham gia vào việc lập kế hoạch và thực hiện quá trình tái định cư. Những người BAH sẽ có đại diện trong Hội đồng tái định cư cấp huyện và đại diện này sẽ có mặt bất cứ khi nào Hội đồng Bồi thường, tái định cư xã/huyện/tỉnh họp để đảm bảo những người BAH được tham gia vào mọi khía cạnh của dự án.

(vi) **Các hoạt động tái định cư.** Những người BAH sẽ được giải thích về phương pháp tính toán mức bồi thường và phương thức thanh toán tiền đền bù; quy trình giám sát sẽ bao gồm việc phỏng vấn chọn mẫu trong số những người BAH; việc di dời tới các địa điểm độc lập hoặc tự di dời; thông tin sơ bộ về các thủ tục đối với các công trình xây lắp.

(vii) **Trách nhiệm của các cơ quan.** Những người BAH sẽ được thông báo về các tổ chức. các cấp chính quyền và trách nhiệm của các cơ quan này liên quan đến hoạt động tái định cư, cũng như tên và chức vụ của các cán bộ cùng số điện thoại, địa chỉ cơ quan và giờ làm việc, nếu có.

(viii) **Kế hoạch thực hiện.** Những người BAH sẽ nhận được kế hoạch đề xuất cho các hoạt động tái định cư chính và được thông báo rằng các công trình xây lắp sẽ chỉ được bắt

đầu sau khi hoàn thành tất cả các hoạt động tái định cư và giải phóng mặt bằng khu vực dự án. Cần thông báo rõ là người BAH sẽ chỉ di dời sau khi đã nhận đủ các đền bù cho tài sản bị mất. Các kế hoạch và sơ đồ thực hiện sẽ được cung cấp cho Hội đồng tái định cư các cấp.

137. Tờ rơi Dự án. Một tờ rơi cung cấp các thông tin về Dự án sẽ được xây dựng và cung cấp tới người dân bị ảnh hưởng của Dự án trong giai đoạn chuẩn bị Dự án cũng như giai đoạn thực hiện Dự án để đảm bảo rằng người dân nắm bắt và nhận thức rõ về các lợi ích mà Dự án đem lại. Tờ rơi dự án cung cấp các chính sách bồi thường, hỗ trợ chi tiết nêu trong Khung chính sách tái định cư này nhằm xây dựng các biện pháp giảm thiểu tác động xã hội khi tiểu Dự án có thu hồi đất và giải phóng mặt bằng.

138. TCác hoạt động tham vấn chính được dự án thực hiện từ đầu năm 2021 được liệt kê dưới đây:

Stt	Ngày tham vấn	Nội dung tham vấn
1	10/03/2021	Thông báo thu hồi đất Phường Vạn Thắng
2	19/03/2021	Thông báo thu hồi đất Phường Ngọc Hiệp
3	02/07/2021	Tham vấn về dự thảo PA bồi thường cho các hộ BAH ở xã Vĩnh Ngọc
4	22/07/2021	Tham vấn các hộ xây nhà trên đất công ở xã Vĩnh Ngọc
5	20/01/2022	Họp vận động các hộ BAH bởi gói NT-1.6 xã Vĩnh Ngọc giao đất
6	27/06/2022	Họp vận động các hộ xã Vĩnh Ngọc bàn giao đất
7	09/08/2022	Tham vấn về dự thảo PA bồi thường cho các hộ BAH ở xã Vĩnh Ngọc
8	18/08/2022	Thông báo thu hồi đất Phường Vĩnh Hải
9	25/08/2022	Cập nhật tiến độ thực hiện dự án cho các hộ dân tại phường Ngọc Hiệp
10	21/10/2022	Tham vấn về dự thảo PA bồi thường cho các hộ BAH ở Phường Ngọc Hiệp
11	09/12/2022	Tham vấn về dự thảo PA bồi thường cho các hộ BAH ở Phường Ngọc Hiệp
12	30/12/2022	Tham vấn về dự thảo PA bồi thường cho các hộ BAH bởi gói NT-2.1 ở Phường Vạn Thắng và Phường Ngọc Hiệp
13	06/02/2023	Tham vấn về dự thảo PA bồi thường cho các hộ BAH ở xã Vĩnh Ngọc
14	22/07/2023	Cập nhật tiến độ thực hiện dự án cho các hộ dân tại Xã Vĩnh Ngọc

13.4. Công bố thông tin

139. Theo yêu cầu của NHTG, Kế hoạch TĐC cập nhật sẽ được công bố bằng tiếng Việt ở cấp địa phương, cụ thể tại văn phòng Ban QLDA, UBND TP, UBND phường/xã và trên trang thông tin điện tử của NHTG. Sau khi UBND tỉnh phê duyệt Kế hoạch TĐC cập nhật, Kế hoạch được các phương tiện thông tin đại chúng, các chương trình truyền hình, báo chí địa phương giới thiệu rộng rãi về Kế hoạch này.

14. CƠ CHẾ KHIẾU NẠI

140. Để đảm bảo rằng tất cả các thắc mắc khiếu nại của người bị ảnh hưởng về bất kỳ khía cạnh nào của việc thu hồi đất, bồi thường và tái định cư đều được giải quyết một cách kịp thời và thỏa đáng. và đảm bảo rằng người dân bị ảnh hưởng có thể thoải mái đưa ra thắc mắc khiêu nại của mình, một cơ chế giải quyết khiếu nại cần phải được thiết lập. Tất cả người bị ảnh hưởng có thể gửi bất cứ câu hỏi nào cho các cơ quan thực hiện về quyền lợi của họ liên quan đến vấn đề bồi thường, chính sách bồi thường, tỷ giá, thu hồi đất, tái định cư, trợ cấp và phục hồi thu nhập. Ngoài ra, người bị ảnh hưởng không phải trả bất kỳ khoản phí liên quan tới thủ tục giải quyết khiếu nại kể cả việc giải quyết khiếu nại đó cần có hành động pháp lý của một tòa án theo luật định. Chi phí này được bao gồm trong ngân sách để thực hiện Kế hoạch hành động TĐC.

141. Thủ tục khiếu nại và cơ chế giải quyết khiếu nại sẽ được thực hiện như sau:

Cấp thứ nhất ***UBND phường/xã***. Một hộ bị ảnh hưởng không hài lòng sẽ nêu khiếu nại của họ tới bất kỳ một thành viên nào trong UBND phường/xã, thông qua trưởng thôn hoặc trực tiếp tới UBND phường/xã, bằng văn bản hoặc lời nói. Thành viên của UBND hay trưởng thôn nói trên sẽ phải thông báo với UBND phường/xã về việc khiếu nại đó. UNBD phường/xã sẽ làm việc cá nhân với hộ bị ảnh hưởng có khiếu nại và sẽ có 5 ngày để giải quyết sau khi nhận được khiếu nại (ở những vùng hẻo lánh hoặc miền núi, khiếu nại có thể giải quyết trong vòng 15 ngày). Ban thư ký của UBND phường/xã chịu trách nhiệm lập hồ sơ và lưu trữ toàn bộ khiếu nại mà họ đang xử lý.

Khi UBND phường/xã ban hành quyết định, hộ gia đình có thể kháng cáo trong vòng 30 ngày. Nếu quyết định lần hai đã được ban hành mà hộ vẫn chưa thỏa mãn với quyết định đó, họ có thể khiếu nại lên UBND Thành phố.

Cấp thứ hai ***UBND Thành phố***. Khi nhận được khiếu nại của hộ, UBND Thành phố sẽ có 15 ngày (hoặc 30 ngày đối với vùng hẻo lánh và miền núi) kể từ khi nhận khiếu nại để giải quyết trường hợp đó. UBND Thành phố chịu trách nhiệm đối với việc lập hồ sơ và lưu trữ tài liệu về toàn bộ các khiếu nại mà họ đang xử lý.

Khi UBND Thành phố ban hành quyết định, hộ gia đình có thể kháng cáo trong vòng 30 ngày. Nếu quyết định lần hai đã được ban hành mà hộ vẫn chưa thỏa mãn với quyết định đó, họ có thể khiếu nại lên UBND tỉnh.

Cấp thứ ba ***UBND tỉnh***. Khi nhận được khiếu nại của hộ, UBND tỉnh sẽ có 30 ngày (hoặc 45 ngày đối với vùng hẻo lánh và miền núi) kể từ khi nhận khiếu nại để giải quyết trường hợp đó. UBND tỉnh chịu trách nhiệm đối với việc lập hồ sơ và lưu trữ tài liệu về toàn bộ các khiếu nại được trình lên.

Khi UBND tỉnh ban hành quyết định, hộ gia đình có thể kháng cáo trong vòng 45 ngày. Nếu quyết định lần hai đã được ban hành mà hộ vẫn chưa thỏa mãn với quyết định đó, họ có thể khiếu nại lên tòa án trong vòng 45 ngày. UBND tỉnh khi đó phải nộp tiền thanh toán bồi thường vào một tài khoản lưu giữ.

Cấp thứ tư ***Tòa án tỉnh***. Nếu người khiếu nại nộp hồ sơ của vụ việc lên tòa án và toàn án ra quyết định đứng về phía người khiếu nại, khi đó chính quyền tỉnh sẽ phải tăng mức bồi thường lên mức mà tòa án quyết định. Trong trường hợp tòa án đứng về phía UBND tỉnh, người khiếu nại sẽ nhận được khoản tiền đã nộp cho tòa án.

142. Quyết định giải quyết khiếu nại sẽ phải được gửi cho người khiếu nại và các bên có liên quan và phải được niêm yết công khai tại trụ sở của UBND của cấp giải quyết khiếu nại. Sau 03 ngày có quyết định/kết quả giải quyết khiếu nại tại cấp phường/xã/thị trấn và sau 07 ngày tại cấp huyện hoặc tỉnh.

143. Để giảm thiểu các khiếu nại lên cấp tỉnh, Ban QLDA sẽ phối hợp với Hội đồng bồi thường cấp thành phố để tham gia và tư vấn giải quyết, trả lời các khiếu nại;

144. Nhân sự: Cán bộ Môi trường và tái định cư do Ban QLDA lựa chọn sẽ thiết kế và duy trì một cơ sở dữ liệu về các khiếu nại liên quan đến dự án của các hộ bị ảnh hưởng bao gồm các thông tin như: bản chất của khiếu nại, nguồn và ngày nhận khiếu nại, tên và địa chỉ của người khiếu nại, hành động cần thực hiện, tình trạng hiện tại.

145. Đối với các khiếu nại bằng miệng, ban tiếp nhận/hòa giải sẽ ghi lại những yêu cầu này trong một mẫu đơn khiếu nại tại cuộc họp đầu tiên với người bị ảnh hưởng.

146. Tư vấn giám sát độc lập có trách nhiệm kiểm tra các thủ tục và các quyết định giải quyết khiếu nại. Tư vấn giám sát độc lập có thể đề nghị thêm các biện pháp khác để giải quyết những khiếu nại còn tồn đọng. Trong quá trình làm việc liên quan đến nhiệm vụ kiểm tra các thủ tục giải quyết khiếu nại và xem xét các quyết định giải quyết khiếu nại, cơ quan giám sát độc lập cần phối hợp chặt chẽ với Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các thành viên của Mặt trận có trách nhiệm giám sát việc thi hành pháp luật về khiếu nại tại địa phương;

147. Quy trình giải quyết khiếu nại quá trình của dự án yêu cầu phải có tên và chi tiết liên lạc của cán bộ tiếp nhận và giải quyết khiếu nại. Những thông tin này sẽ được phổ biến thông qua các tờ rơi thông tin và dán trong các văn phòng của UBND các xã, huyện và Ban QLDA

148. Đồng thời, để tránh sư chậm trễ của dự án trong quá trình giải quyết khiếu nại, tài khoản ký qũy để thanh toán tái định cư nên được sử dụng đảm bảo thanh toán bồi thường sau khi khiếu nại đã được giải quyết.

149. Để đảm bảo rằng cơ chế khiếu nại mô tả ở trên là thiết thực và chấp nhận được đối với người BAH, cơ chế đó đã được tham vấn với chính quyền và cộng đồng địa phương có tính đến đặc điểm văn hóa riêng biệt cũng như các cơ chế văn hóa truyền thống trong việc nêu và giải quyết khiếu nại và những vấn đề mâu thuẫn. Những đối tượng và nỗ lực của các dân tộc thiểu số cũng được xác định và quyết định những cách thức chấp nhận được về văn hóa để tìm ra cách giải quyết. Cơ chế giải quyết khiếu nại đã được công bố cho người BAH và đăng trên trang thông tin điện tử của Ban QLDA.

15. KẾ HOẠCH THỰC HIỆN TIẾP THEO

150. Kế hoạch thực hiện các hoạt động thu hồi đất của Dự án Môi trường bền vững Thành phố duyên hải - Tiểu dự án Thành phố Nha Trang được thể hiện trong bảng dưới đây, bao gồm: (i) các hoạt động chuẩn bị Kế hoạch tái định cư đã hoàn thành; (ii) hoạt động thu hồi đất; (iii) hoạt động giám sát độc lập.

Bảng 8 - Kế hoạch triển khai hoạt động thu hồi đất, bồi thường

Activities **Hoạt động**	**Timeframe** **Thời hạn**
NHTG thông qua RAP cập nhật	9/2023
Trình UBND tỉnh phê duyệt RAP cập nhật	10/2023
Tham vấn RAP cập nhật với người BAH	10/2023
Công bố RAP cập nhật trên trang web của NHTG	10/2023
Công bố RAP cập nhật trong nước	10/2023
Các PA bồi thường tuân thủ (theo các biện pháp giảm thiểu được nêu)	11/2023
Hoàn thành thi công các công trình	6/2024
Hoàn thiện khu tái định cư	Đang thực hiện
Báo cáo hoàn thành thực hiện tái định cư	7/2024
Đóng dự án	30/6/2024

16. GIÁM SÁT VÀ ĐÁNH GIÁ

16.1. Giám sát

151. Giám sát là một quá trình liên tục của việc đánh giá thực hiện Dự án, liên quan tới lịch thực hiện đã được thống nhất, về việc sử dụng các đầu vào, hạ tầng cơ sở và dịch vụ của dự án. Giám sát cung cấp cho tất cả các bên liên quan những phản ảnh liên tục về tình hình thực hiện. Nó xác định được thực tế và khả năng thành công và khó khăn nảy sinh ngay khi có thể, để tạo điều kiện có thể chấn chỉnh kịp thời trong giai đoạn hoạt động Dự án.

152. Giám sát có 2 mục đích:

- Giám sát các hoạt động của Dự án đó có hoàn thành một cách hiệu quả hay không, kể cả về số lượng, chất lượng và thời gian.
- Đánh giá những hoạt động này có đạt được mục tiêu và mục đích Dự án đề ra hay không, và mức độ đạt được như thế nào.

153. Các cơ quan thực hiện (Ban QLDA) cũng như tư vấn giám sát độc lập do Ban QLDA thuê tuyển sẽ theo dõi, giám sát thường xuyên việc thực hiện các Kế hoạch hành động tái định cư.

16.2. Giám sát Nội bộ

154. Giám sát Nội bộ việc thực hiện Kế hoạch hành động Tái định cư của các tiểu Dự án là trách nhiệm của Ban QLDA, với sự hỗ trợ của tư vấn Dự án. Ban QLDA sẽ giám sát tiến độ của việc chuẩn bị và thực hiện TĐC thông qua các báo cáo tiến độ thường xuyên. Dữ liệu về chi trả cho từng hộ so với phương án bồi thường chi tiết được duyệt và thông tin chi trả cần phải được Ban QLDA lập, cập nhật và duy trì trong suốt quá trình thực hiện

155. Giám sát nội bộ nhằm mục đích:

- Đảm bảo thanh toán bồi thường cho người bị ảnh hưởng theo loại hình tổn thất và tác động được thực hiện theo chính sách bồi thường đã thống nhất trong Khung chính sách TĐC và Kế hoạch hành động TĐC.
- Đảm bảo các hoạt động tái định cư được thực hiện theo chính sách bồi thường đã thống nhất trong Khung chính sách TĐC và Kế hoạch hành động TĐC.
- Xác định xem quá trình chuyển đổi, các biện pháp phục hồi thu nhập và hỗ trợ tái định cư yêu cầu được cung cấp đúng thời hạn hay không.
- Đánh giá xem các hỗ trợ phục hồi thu nhập đã được cung cấp chưa và đề xuất các biện pháp khắc phục nếu các mục tiêu phục hồi thu nhập của các hộ gia đình không đạt được.
- Phổ biến công khai thông tin và thủ tục tham vấn.
- Xác định xem các thủ tục khiếu nại có được tuân thủ hay không và có các vấn đề tồn đọng cần sự chú ý của cấp quản lý hay không.
- Ưu tiên cho các mối quan tâm và nhu cầu của người bị ảnh hưởng, đặc biệt là các hộ gia đình nghèo và dễ bị tổn thương
- Đảm bảo sự chuyển tiếp giữa di dời và giải phóng mặt bằng và bắt đầu thi công công trình dân dụng nhịp nhàng và rằng các khu vực thi công sẽ không được bàn giao cho các công trình dân dụng cho đến khi các hộ gia đình bị ảnh hưởng đã được bồi thường, hỗ trợ và tái định cư thỏa đáng.

156. Các cơ quan thực hiện sẽ thu thập thông tin hàng tháng từ các Hội đồng bồi thường khác nhau. Một cơ sở dữ liệu về thông tin theo dõi thực hiện tái định cư của Dự án sẽ được duy trì và cập nhật hàng tháng gồm cả việc giải quyết các đơn thư khiếu nại nếu có.

157. Các cơ quan thực hiện sẽ gửi báo cáo giám sát nội bộ về tình hình thực hiện Kế hoạch hành động Tái định cư lên Nhà tài trợ như một phần của báo cáo quý mà họ phải nộp cho bên cho vay. Các báo cáo Giám sát nội bộ phải chứa đựng các thông tin sau:

- Số lượng các hộ BAH theo loại hình bị ảnh hưởng và theo hợp phần Dự án và tình trạng chi trả bồi thường, di dời và khôi phục nguồn thu nhập cho mỗi hạng mục.
- Số kinh phí được phân bổ cho các hoạt động hoặc cho chi trả bồi thường và kinh phí đã giải ngân cho từng hoạt động.
- Danh sách các kiến nghị ;
- Kết quả cuối cùng về giải quyết các khiếu nại và bất cứ vấn đề tồn tại nào đòi hỏi cơ quan quản lý các cấp giải quyết.
- Những vấn đề nảy sinh trong quá trình thực hiện.
- Tiến độ thực hiện tái định cư thực tế đã cập nhật.

16.3. Giám sát độc lập

158. Mục tiêu. Mục tiêu chung của giám sát độc lập là để cung cấp định kỳ kết quả đánh giá và xem xét độc lập về kết quả thực hiện các mục tiêu tái định cư, những thay đổi về mức sống và việc làm, việc khôi phục nguồn thu nhập và cơ sở xã hội của những người bị ảnh hưởng, hiệu quả, tác động và tính bền vững của quyền được hưởng của người dân, sự cần thiết có thêm các biện pháp giảm thiểu thiệt hại nếu có, và để rút ra những bài học chiến lược cho việc lập chính sách và kế hoạch sau này.

159. Cơ quan chịu trách nhiệm. Theo các yêu cầu của NHTG về thuê tư vấn, Ban QLDA sẽ thuê một tổ chức để giám sát và đánh giá độc lập việc thực hiện Kế hoạch hành động tái định cư. Tổ chức này, được gọi là Tư vấn giám sát độc lập (TVGSĐL), có chuyên môn về khoa học xã hội và có kinh nghiệm về giám sát độc lập Tái định cư. TVGSĐL nên bắt đầu công việc của mình ngay khi Dự án bắt đầu thực hiện.

160. Mục tiêu giám sát và đánh giá.Các chỉ tiêu dưới đây sẽ do TVGSĐL giám sát và đánh giá:

(i) Chi trả bồi thường như: a) toàn bộ tiền bồi thường được chi trả đầy đủ cho những người bị ảnh hưởng trước khi lấy đất hay không; b) chi trả đầy đủ có tương xứng với việc thay thế các tài sản bị ảnh hưởng.

(ii) Hỗ trợ những người phải xây lại nhà của mình trên diện tích đất còn lại, hoặc những người bị di dời phải xây dựng lại nhà ở những địa điểm mới do dự án thu xếp, hoặc được giao mới.

(iii) Hỗ trợ khôi phục thu nhập, sinh kế.

(iv) Tham vấn cộng đồng và phổ biến công khai về chính sách bồi thường: a) người bị ảnh hưởng phải được thông tin và tham vấn một cách đầy đủ về thu hồi đất, các hoạt động thuê đất và thay đổi vị trí; b) TVGSĐLphải tham dự ít nhất một cuộc họp tham vấn cộng đồng để giám sát thủ tục tham vấn cộng đồng, các vấn đề nảy sinh trong quá

trình họp và đề xuất các giải pháp; c) đánh giá về nhận thức cộng đồng đối với các chính sách và quyền được bồi thường được thực hiện với những người bị ảnh hưởng bởi Dự án; và d) đánh giá nhận thức về các phương án khác nhau dành cho người bị ảnh hưởng được quy định trong Kế hoạch hành động tái định cư.

(v) Những người bị ảnh hưởng sẽ được giám sát về khía cạnh phục hồi các hoạt động sản xuất.

(vi) Mức độ thoả mãn cuả người bị ảnh hưởng về những khía cạnh khác nhau của Kế hoạch hành động tái định cư sẽ được giám sát và ghi chép lại. Hoạt động của cơ chế giải quyết khiếu nại và tốc độ giải quyết khiếu nại cũng được giám sát.

(vii) Qua quá trình thực hiện, những xu hướng về mức sống được quan sát và điều tra. Bất cứ vấn đề tiềm tàng nào trong việc khôi phục mức sống đều được báo cáo và các biện pháp phù hợp sẽ được đề xuất để đảm bảo mục tiêu dự án.

161. Phụ lục 2 của Báo cáo này đưa ra bộ chỉ số giám sát và đánh giá bao gồm, nhưng không giới hạn, các chỉ số giám sát và đánh giá do TVGSĐL thực hiện.

16.4. Phương pháp giám sát độc lập

162. ***Khảo sát điều tra mẫu***

- Cần có một cuộc khảo sát điều tra kinh tế xã hội trước, trong và sau khi thực hiện Tái định cư để có sự so sánh rõ ràng về thành công hoặc vướng mắc của Kế hoạch hành động tái định cư. Giám sát sẽ tiến hành trên cơ sở mẫu. Quy mô mẫu có thể là 100% các hộ phải di dời và các hộ bị ảnh hưởng nặng, và ít nhất 20% trong số các hộ bị ảnh hưởng còn lại.
- Cuộc khảo sát điều tra này cần điều tra cả nữ giới, người già, và các nhóm dễ bị tổn thương khác. Cần có sự đại diện bình đẳng của cả nam và nữ.

163. ***Lưu trữ dữ liệu***

- TVGSĐLsẽ duy trì một cơ sở dữ liệu về thông tin giám sát tái định cư. Cơ sở dữ liệu này chứa đựng các hồ sơ kết quả giám sát, các hộ được giám sát và được cập nhật thông tin được thu thập trong các đợt tiếp theo. TVGSĐL có thể truy cập đến tất cả các cơ sở dữ liệu đã được tổng hợp bởi Nhà tài trợ và Ban QLDA.

164. ***Báo cáo***

- TVGSĐL phải trình báo cáo định kỳ 6 tháng một lần và nêu những phát hiện trong quá trình giám sát. Các báo cáo giám sát này sẽ được nộp cho Ban QLDA sau đó Ban QLDA sẽ nộp cho Ngân hàng Thế giới dưới hình thức phụ lục của các báo cáo tiến độ.
- Báo cáo sẽ gồm (i) một báo cáo về tiến độ thực hiện Kế hoạch hành động tái định cư; (ii) sự chệch hướng, nếu có, với các điều khoản và nguyên tắc của Kế hoạch hành động tái định cư; (iii) xác định các vấn đề tồn tại và các giải pháp được đề xuất, qua đó các cơ quan thực hiện được thông báo về tình hình đang diễn ra và có thể giải quyết khó khăn một cách kịp thời; và (iv) một báo cáo về diễn biến của các khó khăn và vấn đề đã được xác định trong báo cáo trước.

165. ***Báo cáo giám sát tiếp theo***

- Các báo cáo giám sát sẽ được thảo luận trong một cuộc họp giữa cơ quan giám sát độc lập và các Ban QLDA. Cuộc họp này được tổ chức ngay sau khi Ban QLDA nhận được báo cáo. Những hoạt động tiếp theo sẽ được tiến hành dựa trên những khó khăn và các vấn đề đã được xác định trong báo cáo và kết quả của các cuộc thảo luận giữa các bên.

166. ***Báo cáo đánh giá cuối cùng***

- Trên thực tế, đây là việc đánh giá tại thời điểm đã quy định về tác động của Tái định cư và các mục tiêu đã đạt được. Giám sát độc lập sẽ thực hiện một đánh giá về quá trình Tái định cư và tác động sau từ 6 đến 12 tháng sau khi hoàn thành tất cả các hoạt động tái định cư. Hệ thống câu hỏi đánh giá được sử dụng dựa trên những cơ sở dữ liệu trong hệ thống cơ sở dữ liệu dự án và những câu hỏi mẫu đã được sử dụng trong các hoạt động giám sát.
- Cuối cùng, một nội dung tóm tắt công tác hậu đánh giá Tái định cư thuộc Báo cáo hoàn thành của Dự ánsẽ được chuẩn bị trước khi kết thúc Dự án. Việc đánh giá bao gồm các tác động của Dự án (số hộ bị ảnh hưởng, phạm vi thu hồi đất của tiểu dự án, tiền bồi thường cho người bị ảnh hưởng, bất kỳ vấn đề cấp phát sinh từ việc thu hồi đất và cung cấp thông tin nếu đời sống của người bị ảnh hưởng được khôi phục, hoặc ít nhất là bằng mức trước khi thực hiện dự án.
- Kế hoạch tái định cư này sẽ chưa được coi là kết thúc, đến khi một cuộc đánh giá cuối cùng hoặc kiểm toán kết thúc dự án khẳng định rằng tất cả các hộ bị ảnh hưởng đã nhận đủ các khoản bồi thường, hỗ trợ và quá trinh phục hồi cuộc sống được thực hiện theo đúng kế hoạch.

167. <u>Lưu ý rằng:</u>

- Ngoài giám sát các hộ BAH bởi Tiểu dự án CCSEP Nha Trang, Tư vấn giám sát tái định cư độc lập của Tiểu Dự án còn có nhiệm vụ giám sát Tái định cư của Dự án liên quan là dự án Xây dựng cơ sở hạ tầng Khu Tái định cư Ngọc Hiệp.
- Điều khoản tham chiếu cập nhật của gói thầu Giám sát Tái định cư độc lập của Tiểu Dự án phải được NHTG chấp thuận.

PHỤ LỤC 1 – MA TRẬN QUYỀN LỢI

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
I - Ảnh hưởng do thu hồi đất vĩnh viễn				
1.1. Đất nông nghiệp	***1.1.1. Ảnh hưởng nhẹ (<20 % tổng diện tích đất hoặc <10% đối với nhóm dễ bị tổn thương)*** Diện tích đất còn lại của lô bị ảnh hưởng vẫn đủ điều kiện sử dụng hoặc đáp ứng khả năng sinh lợi cho người sử dụng.	*1.1.1.1. Những người có quyền sử dụng hợp pháp hoặc có thể hợp pháp hóa quyền sử dụng đất*	Đối với đất BAH: (i) Bồi thường "đất đổi đất" trong trường hợp qũy đất tại địa phương sẵn có và người BAH lựa chọn. (ii) Trường hợp qũy đất không sẵn có tại địa phương hoặc hộ BAH lựa chọn phương án bồi thường bằng tiền mặt, họ sẽ được bồi thường bằng tiền cho diện tích đất nông nghiệp bị ảnh hưởng với 100% chi phí thay thế1. (iii) Trường hợp diện tích đất còn lại sau khi thu hồi không còn đủ điều kiện để canh tác, Dự án sẽ thu hồi toàn bộ mảnh đất và việc bồi thường sẽ được thực hiện theo một trong hai hình thức như quy định tại điểm (i) và (ii) của mục này.	▪ Người BAH phải được thông báo trước ít nhất 90 ngày trước khi bị thu hồi đất. ▪ Chủ đất sẽ bàn giao đất ít nhất 20 ngày (cập nhật theo quy định tại thời điểm thực hiện dự án) kể từ khi UBND cấp huyện trả đầy đủ bồi thường đất. ▪ Trong trường hợp phương án bồi thường "đất đổi đất" được áp dụng, các hộ BAH nặng hơn sẽ được ưu tiên xét duyệt đất bồi thường trước. ▪ Đất bồi thường phải đáp ứng những nguyên tắc sau: a) tương đương với giá trị đất BAH; b) cùng loại đất sản xuất (hoặc khả năng sản xuất); c) tại địa điểm

[1]Khi các quy định trong nước đáp ứng chưa đầy đủ tiêu chuẩn bồi thường theo giá thay thế, việc bồi thường theo luật trong nước sẽ được bổ sung bằng các biện pháp hỗ trợ cần thiết để đáp ứng chuẩn mực giá thay thế.

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
			(iv) Với trường hợp đất vượt hạn mức giao đất của địa phương (không phải là đất do thừa kế, được tặng cho hay nhận chuyển nhượng quyền sử dụng đất) thì không được bồi thường về đất nhưng được hỗ trợ chi phí đầu tư vào đất còn lại. Ủy ban nhân dân cấp tỉnh xem xét hỗ trợ phù hợp với thực tế của địa phương. Bồi thường cho tài sản trên đất bị ảnh hưởng tham chiếu tại các mục 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8 của Ma trận này. Các hỗ trợ phục hồi sinh kế như: Hỗ trợ ổn định sản xuất; Hỗ trợ đào tạo, chuyển đổi nghề nghiệp và tìm kiếm việc làm (tham chiếu các mục 3.1.1 của Ma trận này). Ngoài ra, đối với đất bị thu hồi là đất nông nghiệp, đất vườn, đất ao/hồ liền kề_và không nằm trong hạng mục đất ở, người BAH sẽ nhận khoản hỗ trợ theo quy định của UBND tỉnh (nếu có).	mà người BAH có thể chấp thuận; d) có đầy đủ quyền sử dụng đất của cả chủ hộ và vợ/chồng chủ hộ (nếu có); và e) không phải nộp thuế, phí đăng ký và phí chuyển quyền sử dụng đất. Nếu đất bồi thường có giá trị nhỏ hơn hay chất lượng thấp hơn đất bị thu hồi, người bị ảnh hưởng sẽ được bồi thường bằng tiền tương đương với sự chênh lệch đó. ▪ Trường hợp thu hồi đất mà diện tích đất đo đạc thực tế khác với diện tích ghi trên giấy tờ về quyền sử dụng đất thì được bồi thường theo diện tích đo đạc thực tế trừ trường hợp lấn chiếm.
		1.1.1.2. Những người sử dụng đất tạm thời	(i) Đối với hộ gia đình bị ảnh hưởng đang sử dụng đất do Nhà nước giao	

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
		hoặc thuê đất công/đất của xã	khoán vào mục đích sản xuất nông nghiệp, lâm nghiệp hoặc nuôi trồng thủy sản (không bao gồm đất rừng đặc dụng, rừng phòng hộ) của các nông - lâm trường quốc doanh khi dự án thu hồi thì không được bồi thường về đất nhưng được bồi thường chi phí đầu tư vào đất còn lại, tài sản tạo lập trên đất trước ngày khoá sổ với 100% chi phí thay thế. (ii) Người BAH thuê đất trên cơ sở hợp đồng với cá nhân, hộ gia đình, hay tổ chức, khác với trường hợp quy định tại điểm (i) của mục này sẽ được bồi thường đối với chi phí đầu tư vào đất còn lại, tài sản mà họ tạo lập trên đất trước ngày khoá sổ với 100% chi phí thay thế.	
		1.1.1.3. Người không có quyền sử dụng đất hợp pháp (theo phong tục và theo pháp lý)	▪ Đối với trường hợp đất nông nghiệp sử dụng trước ngày 01 tháng 7 năm 2004 mà người sử dụng đất là hộ gia đình, cá nhân trực tiếp sản xuất nông nghiệp sẽ được bồi thường với 100% chi phí thay thế theo quy định tại Khoản 2 Điều 77 của Luật đất đai. ▪ Người sử dụng đất nông nghiệp từ ngày 01/7/2004 đến trước ngày khóa	▪ Trong trường hợp dự án hạn chế khả năng tiếp cận các nguồn tài nguyên hoặc cơ sở của người dân địa phương, họ sẽ nhận được bồi thường hoặc hỗ trợ bổ sung cần thiết.

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
			sổ dự án sẽ được hỗ trợ tương đương với giá trị còn lại đã đầu tư vào lô đất đó thay cho việc bồi thường về đất. Việc hỗ trợ này sẽ do UBND tỉnh quyết định.	
	***1.1.2.*Ảnh hưởng nặng (≥20% hoặc ≥10% đối với nhóm dễ bị tổn thương)**	*1.1.2.1. Những người có quyền sử dụng hợp pháp hoặc có thể hợp pháp hóa quyền sử dụng đất*	▪ Bồi thường và hỗ trợ như áp dụng với mục 1.1.1.1 của Ma trận này, ưu tiên phương án bồi thường "đất đổi đất" trong trường hợp qũy đất tại địa phương sẵn có và người BAH lựa chọn. ▪ Ngoài ra, được hỗ trợ ổn định đời sống bằng tiền mặt được quy định cụ thể tại mục 3.1.2 của Ma trận này.	▪ Khoản hỗ trợ phục hồi được cấp khi không thể áp dụng phương thức bồi thường đất đổi. Hình thức hỗ trợ cần được kết hợp với các hỗ trợ khuyến nông/phù hợp để giúp đỡ những hộ nông dân nghèo, khó khăn, cải thiện năng lực sản xuất của họ.
		1.1.2.2. Những người sử dụng đất tạm thời hoặc thuê đất công/đất của xã	▪ Bồi thường và hỗ trợ như áp dụng với mục 1.1.1.2 của Ma trận này. ▪ Đối với hộ gia đình bị ảnh hưởng đang sử dụng đất do Nhà nước giao khoán vào mục đích sản xuất nông nghiệp, lâm nghiệp hoặc nuôi trồng thủy sản (không bao gồm đất rừng đặc dụng, rừng phòng hộ) của các nông - lâm trường quốc doanh và trực tiếp tham gia vào các hoạt động sản xuất nông nghiệp sẽ được nhận	

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
			các khoản hỗ trợ phục hồi sinh kế như: Hỗ trợ ổn định sản xuất; Hỗ trợ đào tạo, chuyển đổi nghề nghiệp và tìm kiếm việc làm (tham chiếu các mục 3.1.2 của Ma trận này)	
		1.1.2.3. Người không có quyền sử dụng đất hợp pháp (theo phong tục và theo pháp lý)	▪ Bồi thường và hỗ trợ như áp dụng với mục 1.1.1.3 của Ma trận này.	
1.2. Đất sản xuất kinh doanh phi nông nghiệp	***1.2.1.* Bị ảnh hưởng nhẹ** ▪ Phần diện tích đất còn lại vẫn có thể tiếp tục sử dụng, không yêu cầu di dời	*Cá nhân, hộ gia đình, tổ chức có quyền sử dụng hợp pháp hoặc có thể hợp pháp hóa quyền sử dụng đất, sử dụng đất thuê*	Đối với đất bị ảnh hưởng: (i) Hộ gia đình, cá nhân có GCNQSDĐ hoặc đủ điều kiện để được cấp GCNQSDĐ: a) Nếu qũy đất tại địa phương sẵn có, phương án bồi thường "đất đổi đất" sẽ được ưu tiên đưa ra để người BAH lựa chọn; b) Nếu qũy đất không có sẵn, bồi thường bằng tiền mặt theo giá thay thế. (ii) Hộ gia đình, cá nhân đang sử dụng đất thuê: nếu đất thuê trả tiền hàng năm hoặc trả tiền một lần nhưng được miễn tiền thuê đất thì không được bồi thường về đất nhưng được bồi thường cho chi phí đầu tư trên đất còn lại với 100% chi phí thay	▪ Affected persons/organizations to be notified at least 180 days before land recovery by the Project. ▪ The owner of land will hand over the land within 20 days from the date District Compensation Board fully pays compensation for land. ▪ If area of land acquisition is different between actual measured and recorded on Land Use Rights Certificate (LURC), land acquisition will be compensated according to actual measured area unless otherwise occupied.

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
			thế. (iii) Tổ chức hợp lệ (tổ chức kinh tế, tổ chức sự nghiệp công lập tự chủ tài chính) đang sử dụng đất phi nông nghiệp SXKD trả tiền thuê một lần cho cả thời gian thuê, tiền thuê đất không sử dụng ngân sách nhà nước), có GCNQSDĐ hay đủ điều kiện để cấp GCNQSD đất: a) Nếu qũy đất tại địa phương sẵn có, phương án bồi thường "đất đổi đất", b) Nếu qũy đất không có sẵn, bồi thường bằng tiền mặt với 100% chi phí thay thế. (iv) Tổ chức hợp lệ (tổ chức kinh tế, tổ chức sự nghiệp công lập tự chủ tài chính) đang sử dụng đất phi nông nghiệp SXKD là đất thuê trả tiền hàng năm hoặc trả tiền một lần nhưng được miễn tiền thuê đất thì không được bồi thường về đất nhưng được bồi thường cho chi phí đầu tư trên đất còn lại với 100% chi phí thay thế. Bồi thường cho tài sản trên đất bị ảnh hưởng tham chiếu tại các mục 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8 của Ma trận này.	▪ Cá nhân/tổ chức BAH phải được thông báo trước ít nhất 180 ngày trước khi bị thu hồi đất. ▪ Chủ sử dụng đất sẽ bàn giao trong vòng 20 ngày kể từ khi UBND cấp huyện chi trả bồi thường đầy đủ ▪ Trường hợp thu hồi đất mà diện tích đất đo đạc thực tế khác với diện tích ghi trên giấy tờ về quyền sử dụng đất thì được bồi thường theo diện tích đo đạc thực tế trừ trường hợp lấn chiếm.

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
			Các hỗ trợ do mất nguồn thu nhập và sinh kế do bị ngưng sản xuất, kinh doanh như: Hỗ trợ ổn định sản xuất, kinh doanh (tham chiếu các mục 3.3 của Ma trận này)	
	***1.2.2.*Hộ phải di dời**	*Cá nhân, hộ gia đình, tổ chức có quyền sử dụng hợp pháp hoặc có thể hợp pháp hóa quyền sử dụng đất, sử dụng đất thuê*	▪ Cá nhân/hộ/tổ chức BAH được hưởng bồi thường và hỗ trợ như áp dụng với mục 1.2.1 của Ma trận này, ưu tiên phương án bồi thường "đất đổi đất" nếu qũy đất tại địa phương sẵn có. ▪ Ngoài ra, họ còn được cung cấp khoản hỗ trợ bổ sung như: Hỗ trợ di chuyển cơ sở sản xuất, kinh doanh, Trợ cấp ngưng việc (tham chiếu các mục 3.3 của Ma trận này)	Dự án sẽ hỗ trợ tìm địa điểm kinh doanh thay thế: với lợi thế về vị trí và các điều kiện vật lý tương tự như địa điểm có thể dễ dàng tiếp cận với khách hàng cơ bản; thỏa mãn yêu cầu của doanh nghiệp với các ưu tiên như di dời địa điểm kinh doanh đến các vị trí gần mặt đường quốc lộ hoặc đường thôn xã và dọc theo các kênh gần các cầu hoặc chân cầu để tối đa hóa khả năng tạo lợi nhuận và các cơ hội kinh doanh; được doanh nghiệp/người bị ảnh hưởng chấp nhận.
		Cá nhân, hộ gia đình, tổ chức không có quyền sử dụng hợp pháp hoặc không thể hợp pháp hóa quyền sử dụng đất	Đối với hộ gia đình, cá nhân sử dụng đất có nhà gắn liền với đất trước ngày 01 tháng 7 năm 2004 mà đất có nguồn gốc lấn chiếm trái phép thì giao đất ở mới có thu tiền sử dụng đất hoặc bán nhà tái định cư cho hộ BAH nếu họ	

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
			không còn nơi ở khác. Tiền sử dụng đất và giá bán nhà tái định cư sẽ do UBND tỉnh quy định.	
1.3. Đất ở	***1.3.1.* Ảnh hưởng nhẹ** ▪ Đất ở không có công trình trên đất; Hoặc • Đất ở có các công trình kiến trúc mà diện tích đất còn lại đủ để xây dựng lại nhà ở theo quy định của UBND tỉnh (Người BAH tự sắp xếp lại)	*1.3.1.1. có đủ điều kiện nhận bồi thường về đất*	(i) Bồi thường cho đất bị thu hồi bằng tiền mặt với 100% chi phí thay thế; (ii) Bồi thường cho tài sản trên đất bị ảnh hưởng tham chiếu tại các mục 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8 của Ma trận này.	▪ Các hộ dân phải được thông báo trước ít nhất 180 ngày trước khi bị thu hồi đất. ▪ Chủ sử dụng đất sẽ bàn giao trong vòng 20 ngày kể từ khi UBND cấp huyện trả đầy đủ chi phí bồi thường. ▪ Trường hợp thu hồi đất mà diện tích đất đo đạc thực tế khác với diện tích ghi trên giấy tờ về quyền sử dụng đất thì được bồi thường theo diện tích đo đạc thực tế trừ trường hợp lấn chiếm.
		1.3.1.2. Người có quyền sử dụng tạm thời hoặc thuê đất	▪ Không được bồi thường về đất, nhưng được bồi thường về tài sản trên đất do họ tạo lập với 100% chi phí thay thế theo qui định ở Mục 1.4,1.5, 1.6, 1.7, 1.8 của Ma trân này.	
		1.3.1.3. Người BAH không có quyền sử dụng đất hoặc không thể hợp pháp hóa	(i) Người BAH không được bồi thường về đất nhưng sẽ được nhận khoản hỗ trợ bằng tiền mặt tương đương giá trị đầu tư còn lại vào đất. Khoảng hỗ trợ do UBND tỉnh quy định (ii) Bồi thường cho tài sản trên đất được tạo lập từ trước ngày khóa sổ bị ảnh hưởng tham chiếu tại các mục 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8 của Ma	

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	**Người đủ điều kiện hưởng lợi**		
			trận này.	
	***1.3.2.* Hộ BAH phải di dời**	*1.3.2.1. Người BAH phải di dời có quyền hợp pháp hoặc có thể hợp pháp hóa*	Người BAH có thể lựa chọn một trong những phương thức bồi thường sau: (i) Bồi thường theo phương án "đất đổi đất": Bồi thường bằng đất ở hoặc nhà ở tại khu tái định cư của Dự án được xây dựng đầy đủ hạ tầng và việc phân lô đất tái định cư tuân theo quy định của UBND tỉnh và theo điều kiện qũy đất của địa phương. Người BAH sẽ được cấp đầy đủ giấy chứng nhận về quyền sử dụng đất/nhà ở mà không phải trả bất kỳ khoản phí nào. Hoặc (ii) Bồi thường bằng tiền mặt cho toàn bộ diện tích đất ở bị thu hồi với 100% giá thay thế. VÀ Bồi thường cho tài sản trên đất bị ảnh hưởng tham chiếu tại các mục 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8 của Ma trận này. Các hộ BAH phải di dời được cung cấp khoản hỗ trợ bổ sung như: Hỗ trợ di	▪ Các hộ bị ảnh hưởng phải được thông báo trước ít nhất 180 ngày trước khi bị thu hồi đất. ▪ Trong trường hợp giá trị bồi thường đất lớn hơn giá trị lô đất hay nhà ở tái định cư được cấp, phần chênh lệch giá trị sẽ được trả bằng tiền mặt cho người BAH. ▪ Trong trường hợp số tiền bồi thường về đất thấp hơn chi phí của một lô đất tái định cư tối thiểu trong khu tái định cư của Dự án, thì những người bị di dời sẽ được hỗ trợ khoản chênh lệch để mua được lô đất tái định cư mới mà không phải bỏ thêm chi phí nào. ▪ Trong trường hợp phần đất ở còn lại không đủ diện tích để xây dựng lại nhà ở nhưng nằm trong cùng thửa đất với đất vườn ao liền kề hoặc đất nông nghiệp, hộ gia đình có thể đề

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
			chuyển chỗ ở; Hỗ trợ thuê nhà ở; Hỗ trợ tự di dời; Hỗ trợ ổn định đời sống (tham chiếu các mục 3.2.1 của Ma trận này)	xuất chuyển đổi mục đích sử dụng một phần đất vườn ao liền kề hoặc đất nông nghiệp thành đất ở theo quy định của UBND tỉnh để có thể xây dựng nhà ở tại chỗ và không mất phí chuyển đổi. ▪ Các quy định cụ thể về phân giao đất TĐC sẽ được Hội đồng bồi thường, hỗ trợ và Tái định cư thiết lập sau khi tham vấn với người BAH, chính quyền các xã/phường và được UBND tỉnh chấp thuận chính thức.
		1.3.2.2. Người bị ảnh hưởng có quyền sử dụng tạm thời hoặc thuê đất	(i) Không được bồi thường về đất, nhưng được bồi thường về tài sản trên đất do họ tạo lập trước ngày khoá sổ với 100% chi phí thay thế theo qui định ở Mục 1.4,1.5, 1.6, 1.7, 1.8 của Ma trân này. (ii) Bồi thường bằng tiền cho phần giá trị còn lại của hợp đồng thuê. (iii) Hỗ trợ tái định cư theo qui định ở Mục 3.2.2 của Ma trận này.	
		1.3.2.3. Người BAH không có quyền sử dụng đất hoặc không thể hợp	(i) Không được bồi thường về đất. Một khoản tiền hỗ trợ sẽ được xem xét và quyết định bởi UBND	▪ Trong trường hợp người BAH thuộc nhóm/hộ gia đình nghèo hoặc dễ bị tổn thương thì sẽ

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
		pháp hóa	tỉnh. (ii) Bồi thường cho tài sản trên đất bị ảnh hưởng tham chiếu tại các mục 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8 của Ma trận này. (iii) Người BAH không còn nhà ở/đất nào khác trên địa bàn thành phố Nha Trang để chuyển tới thì sẽ được giao một lô đất trong khu TĐC với hình thức mua trả góp hoặc thuê để sinh sống với chi phí thay thế	được xem xét hỗ trợ (bằng tiền mặt hoặc hiện vật) để bảo đảm người BAH có đủ khả năng để di dời tới nơi ở mới.
1.4. Công trình, nhà cửa, vật kiến trúc	***1.4.1. Ảnh hưởng một phần*** Phần còn lại không ảnh hưởng của kết cấu nhà vẫn có thể sử dụng được và có thể duy trì về mặt kỹ thuật, do đó, không yêu cầu phải di dời.	*1.4.1.1. Chủ sở hữu của công trình được xây dựng trước ngày khóa sổ kiểm kê bất kể tình trạng sở hữu về đất và có được cấp phép xây dựng hay không*	(i) Bồi thường bằng tiền mặt cho phần công trình bị ảnh hưởng với 100% chi phí thay thế. Kinh phí bồi thường đủ để xây dựng lại công trình mới tương đương cấp công trình cũ. Nếu nhà, công trình bị ảnh hưởng một phần, và cấu trúc còn lại có thể tiếp tục sử dụng, người sử dụng sẽ được trợ cấp một khoản hỗ trợ sửa chữa và trợ cấp sinh hoạt (tham chiếu mục 3.2.1 của Ma trận này).	

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
			(ii) Các khoản bồi thường và hỗ trợ được trả bằng tiền mặt, không tính khấu hao giá trị sử dụng cũng như không khấu trừ đối với vật liệu tận dụng lại. (iii) Giá bồi thường được tính theo diện tích thực tế bị ảnh hưởng.	
	1.4.2. Ảnh hưởng toàn phần (bao gồm cả nhà có diện tích bị ảnh hưởng toàn bộ hoặc Nhà bị ảnh hưởng một phần nhưng phần còn lại không đủ điều kiện tiếp tục sử dụng hoặc bị thu hồi toàn bộ nhà).	*1.4.2.1. Chủ sở hữu của các công trình bị ảnh hưởng được tạo ra trước ngày khóa sổ dự án bất kể họ có quyền sở hữu đất hoặc giấy phép xây dựng công trình bị ảnh hưởng hay không*	▪ Bồi thường và hỗ trợ như áp dụng với mục 1.4.1.1 của Ma trận này. ▪ Trường hợp người sử dụng xây dựng nhà trên đất nông nghiệp, đang sinh sống tại đó và phải di dời nhưng không có nhà/đất khác trong thành phố Nha Trang thì sẽ được mua một lô đất tối thiểu tại khu tái định cư với giá thay thế.	
		1.4.2.2. Người thuê nhà của nhà nước hoặc tổ chức	(i) Được quyền thuê hoặc mua một lô tái định cư tối thiểu trong khu TĐC nếu có nhu cầu; hoặc (ii) được hỗ trợ 60% với chi phí thay thế cho đất và 60% nhà bị ảnh hưởng. Công trình, cây cối, hoa màu… trên đất do chính người BAH bởi dự án tạo lập trước ngày khóa sổ kiểm kê sẽ được bồi thường theo mức chi phí thay thế đầy đủ. (ii) Những người thuê nhà để ở sẽ được	

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
			cung cấp một khoản trợ cấp di chuyển cho việc di chuyển chỗ ở, cũng như hỗ trợ trong việc xác định chỗ ở thay thế theo quy định của UBND tỉnh.	
1.5. Mồ mả	***Mồ mả phải di dời***	Hộ có mồ mả phải di chuyển được tạo lập trước ngày khóa sổ kiểm kê bất kể tình trạng sở hữu về đất	▪ Chi phí bồi thường cho việc di dời mồ mả bao gồm chi phí đào, bốc, di chuyển, xây dựng mới và các chi phí hợp lý khác có liên quan trực tiếp theo phong tục địa phương. UBND tỉnh quy định mức bồi thường cụ thể cho phù hợp với tập quán và thực tế tại địa phương. ▪ Mộ của cá nhân và của gia tộc được coi là tài sản văn hóa vật thể và mặc dù các chi phí liên quan đến việc di dời mồ mả có thể đã nằm trong kế hoạch TĐC, nhưng vẫn cần áp dụng chính sách của NHTG OP 4.11 về tài sản văn hóa vật thể và cần tham chiếu tới Kế hoạch Quản lý Môi trường hoặc Sổ tay thực hiện dự án.	▪ Các ngôi mộ phải được khai quật và di dời theo đúng phong tục tập quán địa phương. Do đó, Hội đồng bồi thường cần thu xếp chi trả tiền bồi thường cho các hộ bị ảnh hưởng kịp thời. ▪ Đối với những mồ mả vô chủ bị ảnh hưởng, Ban QLDA ký hợp đồng với đơn vị độc lập nhận bồi thường và sẽ tổ chức di dời mộ đến vị trí khác.
1.6. Cây cối, hoa màu, và vật nuôi	***1.6.1. Cây cối, hoa màu bị ảnh hưởng***	Chủ sở hữu tạo lập trước ngày khóa sổ kiểm kê bất kể tình trạng sở hữu về đất	Đối với cây trồng hàng năm và lâu năm, không phân biệt tình trạng pháp lý của đất, sẽ bồi thường cho các hộ	▪ Người dân sẽ được thông báo chậm nhất 90 ngày trước khi thu hồi mặt bằng.

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
			canh tác trên đất theo giá thay thế. Đối với cây chưa thu hoạch nhưng có thể vận chuyển đi nơi khác thì phải bồi thường chi phí vận chuyển và thiệt hại thực tế do vận chuyển, trồng lại.	
	1.6.2. **Vật nuôi BAH (bao gồm cả sản phẩm nuôi trồng thủy hải sản)**	Chủ sở hữu vật nuôi tạo lập trước ngày khóa sổ kiểm kê bất kể tình trạng sở hữu về đất	Đối với vật nuôi thủy sản chưa đến thời điểm thu hoạch tại thời điểm thu hồi đất thì thiệt hại thực tế do thu hoạch sớm sẽ được bồi thường bằng tiền theo giá thay thế tại thời điểm thu hồi đất. Trường hợp vật nuôi thủy sản có thể đưa đi nơi khác thì phải bồi thường chi phí vận chuyển và thiệt hại do vận chuyển gây ra.	▪ Người bị ảnh hưởng phải được thông báo chậm nhất 90 ngày trước khi thu hồi đất để họ thu xếp thu hoạch hoặc dừng chăn nuôi.
1.7. Các tài sản khác	**Tài sản bị thu hồi hoặc bị ảnh hưởng** Như hệ thống điện thoại, đồng hồ nước, đồng hồ điện, truyền hình cáp, truy cập internet…	Người sở hữu/sử dụng tài sản được tạo lập trước ngày khóa sổ kiểm kê bất kể tình trạng sở hữu về đất	Trong trường hợp các hộ gia đình bị ảnh hưởng có hệ thống điện thoại, đồng hồ nước, đồng hồ điện, truyền hình cáp, truy cập internet (thuê bao) đang sử dụng tốt và bị ảnh hưởng, cũng sẽ được bồi thường theo đơn giá lắp đặt mới hoặc đơn giá di dời mà nhà cung cấp thông báo và quy định.	
1.8. Công trình công cộng.	**Tài sản bị thu hồi hoặc bị hư hại**	Cộng đồng sở hữu/sử dụng công trình công cộng bị ảnh hưởng được	▪ Đối với các công trình công cộng như trường học, các cầu, nhà máy, nguồn nước, đường giao thông, hệ	▪ Các công trình công cộng của cộng đồng phục vụ trực tiếp đến đời sống và hoạt động sản xuất

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
		tạo lập trước ngày khóa sổ kiểm kê bất kể tình trạng sở hữu về đất	thống thu gom nước thải v.v. bị ảnh hưởng bởi dự án và công đồng có nhu cầu sử dụng lại, UBND Tỉnh, Ban QLDA sẽ phải đảm bảo rằng các công trình hạ tầng đó được phục hồi hoặc sửa chữa lại tùy theo trường hợp cụ thể, và cộng đồng không phải trả cho chi phí đó. ▪ Đối với các công trình công cộng của cộng đồng phục vụ trực tiếp đến nhu cầu phát triển và đời sống dân sinh như kênh mương thủy lợi, trường học, trạm y tế, đường giao thông, điện, viễn thông, cáp quang: i) bồi thường theo giá thay thế; hoặc ii) phục hồi với chất lượng bằng hoặc tốt như trước khi có dự án.	của người dân bị ảnh hưởng cần được phục hồi trước khi bắt đầu công việc.
II. Khu TĐC Ngọc Hiệp				
2.1. Hộ BAH	Những người bị ảnh hưởng bởi việc xây dựng khu tái định cư	Chủ sở hữu/người sử dụng đất và/hoặc tài sản bị ảnh hưởng được tạo ra trước ngày khóa sổ dự án bất kể tình trạng pháp lý của đất	Người BAH sẽ được hưởng bồi thường và hỗ trợ phục hồi theo RAP.	Tất cả những người BAH trong khu vực 8,62 ha Khu TĐC NH sẽ được bồi thường và/hoặc hỗ trợ theo quy định của Khung chính sách dự án và Kế hoạch TĐC này

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
III. HỖ TRỢ VÀ TRỢ CẤP				
3.1. Hỗ trợ đối với các trường hợp bị ảnh hưởng đất nông nghiệp	**3.1.1.** ***Ảnh hưởng nhẹ (<20 % tổng diện tích đất hoặc <10% đối với nhóm dễ bị tổn thương)*** Diện tích đất còn lại của lô bị ảnh hưởng vẫn đủ điều kiện sử dụng hoặc đáp ứng khả năng sinh lợi cho người sử dụng.	Người sử dụng đất: i) có quyền sử dụng hợp pháp hoặc có thể hợp pháp hóa quyền sử dụng đất; và ii) do Nhà nước giao khoán và trực tiếp tham gia vào các hoạt động sản xuất nông nghiệp	▪ Hỗ trợ đào tạo, chuyển đổi nghề và tìm kiếm việc làm: Hỗ trợ bằng tiền không quá 05 lần giá đất nông nghiệp cùng loại trong bảng giá đất của địa phương đối với toàn bộ diện tích đất nông nghiệp thu hồi đối với các hộ gia đình, cá nhân trực tiếp sản xuất nông nghiệp; diện tích được hỗ trợ không vượt quá hạn mức giao đất nông nghiệp tại địa phương. Mức hỗ trợ cụ thể theo quy định của UBND tỉnh.	
	3.1.2. Ảnh hưởng nặng (≥20% hoặc ≥10% đối với nhóm dễ bị tổn thương)	Người sử dụng đất: i) có quyền sử dụng hợp pháp hoặc có thể hợp pháp hóa quyền sử dụng đất; và ii) do Nhà nước giao khoán và trực tiếp tham gia vào các hoạt động sản xuất nông nghiệp	Người BAH được hưởng các khoản hỗ trợ như áp dụng với mục 3.1.1 của Ma trận này. Ngoài ra, những người BAH đất nông nghiệp như quy định dưới đây sẽ được nhận một khoản hỗ trợ: <u>Hỗ trợ ổn định đời sống (trong giai đoạn chuyển tiếp):</u> bằng tiền mặt tương đương 30 kg gạo/người/tháng, cụ thể: (i) Người BAH bị mất từ 20% đến	▪ Giá gạo được tính theo giá thị trường tại thời điểm bồi thường ▪ UBND tỉnh căn cứ theo tình hình thực tế sẽ quyết định mức hỗ trợ.

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
			70% đất nông nghiệp (hoặc từ 10% đến 70% đối với các nhóm dễ bị tổn thương và người nghèo) sẽ được hỗ trợ với mức hỗ trợ trên cho 6 tháng nếu không phải di dời, và cho 12 tháng nếu phải di dời. Trong một số trường hợp đặc biệt, ở các vùng có điều kiện kinh tế khó khăn đặc biệt, mức hỗ trợ tối đa là 24 tháng; (ii) Người BAH bị mất trên 70% đất nông nghiệp sẽ được hỗ trợ với mức hỗ trợ trên cho 12 tháng nếu không phải di dời và cho 24 tháng nếu phải di dời. Trong một số trường hợp đặc biệt, ở các vùng có điều kiện kinh tế khó khăn đặc biệt, mức hỗ trợ tối đa là 36 tháng; (iii) Hộ bị ảnh hưởng dưới 20% diện tích đất nông nghiệp mà phần diện tích đất canh tác còn lại không đủ điều kiện canh tác tiếp thì sẽ được trợ cấp với mức hỗ trợ trên cho 12 tháng.	
		Người sử dụng đất không có GCN QSDĐ hoặc sử dụng đất bất	Khoản trợ cấp sinh hoạt và phục hồi sinh kế do UBND tỉnh quyết định sẽ được cung cấp cho người sử dụng để đảm bảo họ có thể khôi phục cuộc sống	

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
		hợp pháp;	và sinh kế của mình.	
3.2. Hỗ trợ đối với các trường hợp bị ảnh hưởng tới đất ở	**3.2.1. Ảnh hưởng nhẹ** ▪ Nhà hoặc các cấu trúc bị ảnh hưởng một phần và phần cấu trúc còn lại có khả năng sử dụng được tiếp	Chủ sở hữu nhà/công trình bị ảnh hưởng được xây dựng trước ngày khóa sổ dự án bất kể tình trạng pháp lý của đất	▪ <u>Hỗ trợ sửa chữa:</u> Nếu nhà hoặc các cấu trúc bị ảnh hưởng một phần và phần cấu trúc còn lại có khả năng sử dụng được tiếp, dự án sẽ trợ cấp một khoản chi phí sửa chữa, hoàn thiện phần còn lại theo tiêu chuẩn kỹ thuật tương đương của nhà, công trình trước khi bị phá dỡ để các hộ bị ảnh hưởng khôi phục ở mức ban đầu hoặc tốt hơn. Mức hỗ trợ cụ thể sẽ được xem xét và quyết định bởi UBND tỉnh.	
	3.2.2. Hộ BAH phải di dời	Các hộ phải di dời đi nơi khác hoặc xây dựng lại trên phần đất còn lại không phân biệt có đủ điều kiện di dời hay không.	▪ <u>Hỗ trợ di chuyển chỗ ở:</u> Các hộ di dời sẽ được nhận hỗ trợ bằng tiền mặt để di dời đến nơi ở mới như quy định của UBND tỉnh. ▪ <u>Hỗ trợ thuê nhà ở</u>: những hộ phải di dời trong thời gian chờ phân đất và xây dựng nhà mới tái định cư sẽ được nhận hỗ trợ thuê nhà bằng tiền mặt theo quy định của UBND tỉnh. ▪ <u>Hỗ trợ tự di dời:</u> Nếu hộ gia đình, cá	

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
			nhân đủ điều kiện tái định cư mà tự lo chỗ ở, ngoài được nhận bồi thường cho diện tích đất ở bị thu hồi với 100% chi phí thay thế, sẽ được hỗ trợ bằng tiền mặt tương đương chi phí đầu tư cơ sở hạ tầng cho một lô tái định cư tối thiểu. Mức hỗ trợ này sẽ do UBND tỉnh quyết định. ▪ <u>Hỗ trợ ổn định đời sống</u>: Những người phải di dời hoặc phải xây dựng lại nhà trên diện tích đất còn lại sẽ được nhận hỗ trợ ổn định đời sống bằng tiền mặt trong giai đoạn chuyển tiếp theo quy định của UBND tỉnh. ▪ Đối với những hộ gia đình/cá nhân bị thu hồi đất ở kết hợp kinh doanh phải di dời: được hỗ trợ đào tạo, chuyển đổi nghề và tìm kiếm việc làm theo quy định của UBND tỉnh đối với các nhân khẩu trong độ tuổi lao động hiện có của hộ gia đình.	
3.3. Hỗ trợ đối với các trường hợp mất nguồn thu nhập và kinh doanh	**Mất nguồn thu nhập và sinh kế do bị ngưng sản xuất, kinh doanh**	Chủ sở hữu cơ sở kinh doanh bị ảnh hưởng và người lao động trong cơ sở sản xuất, kinh doanh.	<u>Hỗ trợ ổn định sản xuất, kinh doanh:</u> (i) Đối với các doanh nghiệp/ hộ gia đình có đăng ký kinh doanh sẽ được bồi thường hỗ trợ tối đa bằng 30% thu nhập sau thuế của 01 năm	Thu nhập sau thuế được xác định căn cứ vào báo cáo tài chính đã được kiểm toán hoặc được cơ quan thuế chấp thuận; trường hợp chưa được kiểm toán hoặc chưa được cơ quan thuế chấp thuận thì việc xác định thu nhập sau thuế được căn

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
			dựa trên thu nhập bình quân hàng năm của họ khai báo với cơ quan thuế trong ba năm gần nhất; (ii) Đối với các hộ gia đình không có giấy phép kinh doanh nhưng đã thực hiện nghĩa vụ thuế sẽ được bồi thường, hỗ trợ tương đương 50% mức hỗ trợ đối với doanh nghiệp/ hộ gia đình có đăng ký kinh doanh. <u>Hỗ trợ di chuyển cơ sở sản xuất, kinh doanh:</u> Tổ chức và người BAH được Nhà nước giao đất, cho thuê đất hoặc đang sử dụng đất hợp pháp khi Nhà nước thu hồi đất mà phải di chuyển cơ sở sản xuất, kinh doanh, ngoài được hỗ trợ ổn định sản xuất kinh doanh như trên, còn được hỗ trợ kinh phí để tháo dỡ, di chuyển và lắp đặt lại. Mức hỗ trợ được tính theo chi phí thực tế tại thời điểm di dời, trên cơ sở tổ chức tự kê khai và tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường kiểm tra trước khi trình cơ quan có thẩm quyền phê duyệt. <u>Trợ cấp ngưng việc:</u> Người lao động trong các cơ sở sản xuất, kinh doanh bị	cứ vào thu nhập sau thuế do đơn vị kê khai tại báo cáo tài chính, báo cáo kết quả hoạt động sản xuất kinh doanh cuối mỗi năm đã gửi cơ quan thuế.

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
			ảnh hưởng có hợp đồng lao động được nhận trợ cấp tương đương với mức lương tối thiểu theo quy định trong thời gian chuyển đổi tối đa là 6 tháng.	
3.4. Hỗ trợ khi thu hồi đất công ích	**Đất công ích của xã, phường, thị trấn bị thu hồi**	Xã, phường, thị trấn quản lý đất bị thu hồi	Đối với diện tích đất công ích của xã, phường, thị trấn bị thu hồi sẽ không được bồi thường về đất nhưng có thể được hỗ trợ, mức hỗ trợ cao nhất có thể bằng mức bồi thường và do UBND tỉnh quy định.	▪ Tiền hỗ trợ sẽ được đưa vào dự toán ngân sách hàng năm của UBND xã, phường, thị trấn. Tiền hỗ trợ chỉ được sử dụng để đầu tư xây dựng các công trình hạ tầng, sử dụng vào mục đích công ích của xã, phường, thị trấn theo như quy định tại Điều 24 của Nghị định 47/2014/NĐ-CP.
3.5. Các trợ cấp, hỗ trợ khác	**3.5.1. Trợ cấp/ hỗ trợ cho các hộ dễ bị tổn thương**	Các nhóm dễ bị tổn thương bị ảnh hưởng bất kể mức độ tác động hoặc tình trạng pháp lý	<u>Đối với các hộ gia đình không có đất:</u> hỗ trợ thông qua việc cung cấp một lô đất trong khu tái định cư theo hình thức mua trả góp hoặc thuê để ở (tùy theo sự lựa chọn của người BAH). Hỗ trợ bổ sung sẽ được xem xét nếu cần thiết để đảm bảo người BAH có nơi sinh sống. ▪ <u>Các hộ gia đình chính sách:</u> các hộ gia đình BAH là các hộ có bà mẹ anh hùng, anh hùng lực lượng vũ trang. anh hùng lao động, cựu chiến binh, thương binh hoặc liệt sĩ; sẽ được hỗ trợ theo quy định của UBND tỉnh	Các nhóm dễ bị tổn thương đã được xác định trong phần "THUẬT NGỮ". Giá gạo là giá thị trường tại thời điểm bồi thường Công thức tính phụ cấp như sau: Mức trợ cấp = 30kg gạo X giá gạo thị trường X #tháng X #người đủ điều kiện hưởng trợ cấp.

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
			cho mỗi hộ gia đình (có xác nhận của chính quyền địa phương). ▪ <u>Đối với các hộ nghèo:</u> ngoài những hỗ trợ theo quy định khi bị ảnh hưởng về đất sẽ được hưởng hỗ trợ dễ bị tổn thương như sau: a) Hộ nghèo phải di dời, hộ nghèo mất từ 10% diện tích đất nông nghiệp trở lên, hộ nghèo mất dưới 20% nhưng diện tích đất còn lại không đủ để canh tác: sẽ được hỗ trợ bằng tiền mặt tương đương 30kg gạo/khẩu/tháng trong thời gian 24 tháng hoặc theo chính sách của tỉnh, tùy theo mức hỗ trợ nào cao hơn thì áp dụng mức hỗ trợ đó b) Các hộ nghèo BAH khác: được hỗ trợ bằng tiền mặt tương đương 30kg gạo/khẩu/tháng trong thời gian 6 tháng hoặc theo chính sách của tỉnh, tùy theo mức hỗ trợ nào cao hơn thì áp dụng mức hỗ trợ đó ▪ <u>Các nhóm dễ bị tổn thương khác:</u> Nữ chủ hộ có người phụ thuộc, hộ gia đình có người tàn tật, người già không có nguồn hỗ trợ và các hộ gia đình dân tộc thiểu số sẽ được hỗ trợ	

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
			thêm giống như những hộ nghèo BAH khác theo chính sách của tỉnh nhưng không thấp hơn mức hỗ trợ 30 kg gạo/khẩu/tháng trong vòng 6 tháng.	
	3.5.2. Thưởng Bàn giao mặt bằng đúng tiến độ	Hộ bị ảnh hưởng dọn ra khỏi vùng đất bị ảnh hưởng đúng tiến độ	Tiền thưởng bàn giao mặt bằng đúng tiến độ: Tất cả các hộ bị ảnh hưởng dọn ra khỏi vùng đất bị ảnh hưởng ngay sau khi nhận được bồi thường và trợ cấp sẽ được trợ cấp ưu đãi tùy theo khả năng của mỗi địa phương.	
	3.5.3. Các trợ cấp, hỗ trợ bổ sung (nếu cần)		▪ Những người BAH bị mất nguồn thu nhập sẽ được tham gia trong các chương trình phục hồi thu nhập. Các biện pháp phục hồi thu nhập cũng như các dịch vụ khuyến nông, đào tạo và tạo nghề, tiếp cận tín dụng và giao đất phi nông nghiệp cho kinh doanh hay hoạt động phi nông nghiệp và/hoặc các biện pháp khác phù hợp sẽ được trao cho người BAH mất đi nguồn thu nhập để đảm bảo cuộc sống của họ được phục hồi như trước khi có dự án. ▪ Ngoài các hỗ trợ nêu trên, căn cứ vào tình hình thực tế dự án có thể xem	▪ Chương trình phục hồi thu nhập và sinh kế được xây dựng kết hợp với chương trình của địa phương với sự hỗ trợ của các chuyên gia sinh kế. ▪ Chương trình hướng mục tiêu đến nhu cầu của cả nam giới và nữ giới.

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
			xét quyết định các biện pháp hỗ trợ khác để đảm bảo ổn định đời sống, văn hóa tinh thần, sản xuất và sinh kế cho người BAH.	
IV - Ảnh hưởng do thu hồi đất tạm thời trong giai đoạn thi công				
4.1. Đất nông nghiệp dự kiến sử dụng làm mặt bằng thi công tạm thời	**Mất hoặc thiệt hại về đất nông nghiệp và/hoặc tài sản trên đất bị ảnh hưởng**	Chủ sở hữu/người sử dụng đất và/hoặc tài sản bị ảnh hưởng bất kể tình trạng pháp lý của đất	▪ Bồi thường cho một vụ thu hoạch theo giá thị trường hoặc giá thay thế; ▪ Bồi thường thiệt hại về thu nhập ròng từ các vụ mùa tiếp theo không thể trồng trọt hoặc trả tiền thuê theo giá thuê thị trường trong suốt thời gian sử dụng tạm thời của dự án; ▪ Phục hồi đất về chất lượng trước đó hoặc tốt hơn bằng cách đưa ra các biện pháp cải thiện chất lượng đất trong trường hợp đất bị ảnh hưởng bất lợi hoặc bị axit hóa, và ▪ Nếu thời gian sử dụng đất của dự án vượt quá hai năm thì người BAH có quyền lựa chọn: (1) Tiếp tục sử dụng đất, hoặc (2) "Giao đất cho Dự án và được bồi thường như thu hồi đất vĩnh viễn.	Nếu chất lượng đất bị thay đổi hoàn toàn khi trả lại cho người BAH, yêu cầu người BAH phải chuyển đổi mục đích sử dụng đất; thì người bị ảnh hưởng phải được bồi thường tất cả chi phí tổn thất dự kiến.
4.2. Đất ở sử dụng làm mặt	**Thiệt hại đất ở/tài sản trên đất mà Dự án dự**	Chủ sở hữu/người sử dụng đất và/hoặc tài sản	Bồi thường toàn bộ tài sản bị hư hỏng hoặc mất mát, bao gồm cây cối, hoa	

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
bằng thi công tạm thời	**kiến sử dụng làm mặt bằng thi công tạm thời**	bị ảnh hưởng bất kể tình trạng pháp lý của đất	màu theo giá thay thế đầy đủ; Trả tiền thuê đất cho người BAH theo giá thị trường; Khôi phục đất như hiện trạng trước đây hoặc tốt hơn trước khi trả lại cho người sử dụng.	
4.3. Hỗ trợ đối với đối với tác động tạm thời đến hoạt động kinh doanh	**Tác động tạm thời đến hoạt động kinh doanh phát sinh trong quá trình thi công**	Chủ hộ kinh doanh không phân biệt có giấy phép kinh doanh hay không	Bồi thường cho việc mất thu nhập không thấp hơn thu nhập ròng có được từ tài sản bị ảnh hưởng trong thời gian gián đoạn; Bồi thường toàn bộ tài sản bị hư hỏng hoặc mất mát, bao gồm cây cối, hoa màu theo giá thay thế đầy đủ Phục chất lượng đất về hiện trạng trước đây hoặc tốt hơn.	
4.4. Hỗ trợ đối với tác động phát sinh từ việc thi công	**Thiệt hại do nhà thầu gây ra đối với các công trình của tư nhân hoặc công trình công cộng phát sinh trong quá trình thi công**	Chủ sở hữu hay người sử dụng công trình bị ảnh hưởng	▪ Tài sản bị hư hại sẽ được nhà thầu thi công chịu toàn bộ chi phí để khôi phục ngay lập tức về nguyên trạng sau khi hoàn thành các công trình xây lắp. ▪ Theo những điều khoản cụ thể trong Hợp đồng xây lắp, nhà thầu được yêu cầu phải hết sức cẩn thận để tránh làm hư hại tài sản khi thực hiện các hoạt động thi công. Trường hợp	▪ Trong trường hợp ảnh hưởng đến sinh kế của người bị ảnh hưởng, các nhà thầu, đơn vị thi công phải thỏa thuận với các hộ gia đình bồi thường/hỗ trợ cho việc gián đoạn kinh doanh.

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng		Quyền lợi được hưởng	Bố trí thực hiện
	Mức độ BAH	Người đủ điều kiện hưởng lợi		
			thiệt hại xảy ra, nhà thầu sẽ được yêu cầu sửa chữa thiệt hại và có thể bị yêu cầu bồi thường ngay cho các gia đình, các nhóm, các cộng đồng, hoặc các cơ quan bị ảnh hưởng ở mức bồi thường được áp dụng cho tất cả các tài sản khác bị ảnh hưởng bởi dự án.	
V. Các tác động khác				
5.1.Các thiệt hại khác	**Các thiệt hại khác có thể xảy ra trong quá trình thực hiện dự án**	Các cá nhân, tổ chức thuộc khu vực dự án	▪ Các quyền được bồi thường và hỗ trợ khác sẽ được cung cấp phù hợp theo chính sách bồi thường này. ▪ Các tác động thứ cấp về sản xuất và kinh doanh hoặc việc người bị ảnh hưởng không thể tiếp cận các nguồn lực tạm thời phải được bồi thường và hỗ trợ theo các nguyên tắc của Khung chính sách tái định cư và chính sách OP4.12 của NHTG.	

PHỤ LỤC 2 – CÁC CHỈ SỐ GIÁM SÁT VÀ ĐÁNH GIÁ

Chỉ số	Thông tin yêu cầu giám sát và đánh giá
Giám sát thực hiện đo đạc kiểm đếm chi tiết tài sản bị ảnh hưởng	✓ ✓ Đất đai và tài sản bị ảnh hưởng cần được đo đạc chính xác; kết quả đo đạc kiểm đếm được phổ biến công khai. ✓ Khiếu nại hoặc các câu hỏi của các hộ bị ảnh hưởng dựa trên kết quả kiểm đếm sẽ được giải quyết kịp thời và thỏa đáng.
Giám sát chi trả bồi thường và các hỗ trợ bằng tiền mặt	✓ Bồi thường đất bị ảnh hưởng; nếu áp dụng hình thức bồi thường bằng đất (đất đổi đất) thì đất thay thế có tương đương về diện tích và vị trí cũng như các điều kiện sản xuất, sinh hoạt với thửa đất bị ảnh hưởng hay không, nếu áp dụng hình thức bồi thường bằng tiền thì có đảm bảo nguyên tắc giá thay thế hay không; ✓ Bồi thường cho các công trình bị ảnh hưởng có tương đương với giá thay thế của vật liệu và lao động dựa trên các tiêu chuẩn và đặc thù của công trình, không trừ và khấu hao vật liệu cũ được tận dụng; ✓ Bồi thường cho cây cối/hoa màu có dựa trên giá thị trường hay không. ✓ Các hỗ trợ như đã được đề cập trong RP có được chi trả đầy đủ cho các hộ gia đình hay không; chi trả một lần hay nhiều lần.
Giám sát việc thực hiện cung cấp thông tin và tham vấn cộng đồng	✓ Các tài liệu dự án có được cung cấp cho cộng đồng (RF, RP, tờ rơi dự án, và các tài liệu khác có liên quan). ✓ Thông tin được công khai tại nơi công cộng (kết quả kiểm đếm, áp giá, chi trả...). ✓ Những hộ bị ảnh hưởng phải được tham vấn ý kiến đầy đủ về việc thu hồi đất, chính sách bồi thường, tái định cư, khôi phục mức sống cũng như tiếp cận cơ chế giải quyết khiếu nại hay không. ✓ Các lo ngại, đề xuất... của các hộ bị ảnh hưởng đã được giải quyết như thế nào trong quá trình thực hiện kế hoạch tái định cư.
Giám sát việc thực hiện tái định cư các hộ bị ảnh hưởng	✓ Xem xét các điều kiện sinh sống, tạo thu nhập tại khu tái định cư như cơ sở hạ tầng (đường, điện sinh hoạt, hệ thống cấp/thoát nước...), sinh kế. ✓ Kế hoạch và thực hiện di dời: tham vấn về phương án tái định cư cư, tham gia xây dựng kế hoạch di dời, công bố kế hoạch di dời, và hỗ trợ cho hộ phải di dời. ✓ Việc ổn định đời sống, sản xuất sau tái định cư: các hộ ổn định đời sống và phát triển sản xuất như thế nào.
Giám sát việc phục hồi thu nhập, hỗ trợ ổn định đời sống	✓ Các hỗ trợ phục hồi thu nhập có được cung cấp đầy đủ hay không; hiệu quả của các hỗ trợ phục hồi thu nhập (đào tạo, hỗ trợ tín dụng...). ✓ Các vấn đề mà hộ gia đình đang gặp phải trong quá trình

	phục hồi thu nhập và ổn định đời sống.
Giám sát và đánh giá mức độ hài lòng của các hộ bị ảnh hưởng	✓ Mức độ hài lòng về kiểm đếm thiệt hại; ✓ Mức độ hài lòng về phổ biến thông tin, tham vấn cộng đồng; ✓ Mức độ hài lòng về chi trả bồi thường, hỗ trợ; ✓ Mức độ hài lòng về các hoạt động hỗ trợ ổn định đời sống và phục hồi thu nhập; ✓ Mức độ hài lòng về khu tái định cư;
Giám sát cơ chế giải quyết khiếu nại của các hộ bị ảnh hưởng	✓ Mức độ hiệu quả của cơ chế giải quyết khiếu nại (thời gian, hiệu quả giải quyết...); ✓ Kết quả giải quyết khiếu nại của các cấp khác nhau; ✓ Mức độ hài lòng về cơ chế giải quyết, khiếu nại.
Sự phối hợp giữa các hoạt động tái định cư và tiến độ thi công	✓ Các công trình xây lắp chỉ được bắt đầu khi ✓ Thu hồi đất và các hoạt động tái định cư (bồi thường, hỗ trợ và di chuyển) của các hạng mục công trình đã được hoàn thành; ✓ Mọi vấn đề liên quan đến khu vực dự án cần được giải quyết. ✓ Chương trình phục hồi thu nhập được đặt ra.
Các vấn đề giới và dân tộc thiểu số	✓ Số lượt tham gia của phụ nữ trong việc thu hồi đất và các hoạt động tái định cư; tác động của việc thu hồi đất và tái định cư đối với sinh kế của phụ nữ; vấn đề khôi phục thu nhập của người phụ nữ. ✓ Tham khảo ý kiến và thông báo với các hộ dân tộc thiểu số bị ảnh hưởng (nếu có) và cộng đồng; các biện pháp đã được thực hiện để tránh, giảm thiểu các tác động bất lợi của việc thu hồi đất đối với cộng đồng dân tộc thiểu số địa phương, phàn nàn và khiếu nại các tác động đối với hộ DTTS; vấn đề khôi phục thu nhập cho các hộ DTTS bị ảnh hưởng.